

GODKÄNNANDEHANDLING

2014-09-30, rev 2015-10-01

Hammarö Kommun

Värmlands Län

Ovan: Lillängshamnen, vy mot söder.

Omslag

Trumman (o.v), Skansviken (o.h), Sättersviken (n.v), Sörvikshamnen (n.h) Foto: Daniel Nordholm

Beställare

Hammarö kommun, Mark- och planavdelningen

Konsult

SBK Värmland AB

Kontakt

SBK Värmland AB
Hantverksgatan 5
671 31 ARVIKA
tel. 0707-831204
daniel@sbkvarmland.se
www.sbkvarmland.se

SBK
Värmland AB

INNEHÅLL	
DEL 1. INLEDNING	5
BAKGRUND	5
SYFTE	5
GEOGRAFISK AVGRÄNSNING	5
 DEL 2. FÖRORDNINGAR M M	 5
ÖVERSIKTSPLAN	5
DETALJPLANER	5
RIKSINTRESSEN M M	5
MELLANKOMMUNALA FRÅGOR	7
 DEL 3. FÖRUTSÄTTNINGAR	 8
TOPOGRAFI & LANDSKAPSBILD	8
VIND- OCH VÅGFÖRHÅLLANDEN	8
NATURMILJÖ	9
KULTURMILJÖ	9
BEBYGGELSE	11
KOMMUNIKATIONER & TRAFIK	12
ÖVERSVÄMNINGSRISK	13
BRANDRISK VID BÅTUPPLAG	13
ÖVRIG MILJÖPÅVERKAN	14
 DEL 4. BÅTLIV OCH HAMNAR	 16
DEFINITIONER	16
UTFORMNING AV HAMNAR	16
BÅTTYPEN	16
BEHOV AV SERVICE	17
BEFINTLIGA & EVENTUELLT NYA BÅTPLATSER	18
BEHOV AV BÅTPLATSER	19
BEHOV AV UPPSTÄLLNINGSPLATSER	20
 DEL 5. NYA BÅTPLATSER - VAD GÄLLER?	 20
STRANDSKYDDSDISPENS	20
MARKÄGARENS TILLSTÅND	21
ÄGANDEFÖRHÅLLANDEN I VATTENOMRÅDEN	21
VATTENVERKSAMHET	21
MILJÖSKYDDSBESTÄMMELSER	22
BYGGLOV ELLER DETALJPLAN?	22
MKB FÖR DETALJPLAN	22
SÅ HÄR GÖR JAG	23

DEL 6. METOD & ANALYS	24
METOD	24
URVALSKRITERIER STÖRRE, ALLMÄN HAMN (KATEGORI A OCH C)	24
SUMMERING ANALYS STÖRRE ALLMÄN HAMN	28
URVALSKRITERIER UPPLÄGGNINGSPLATS	28
SUMMERING ANALYS	31
 DEL 7. POLICY & STRATEGI	 32
DETTA VILL HAMMARÖ KOMMUN	32
PRINCIPER FÖR LOKALISERINGSPRÖVNING	32
PRINCIPER FÖR ANLÄGGANDE	33
PRINCIPER FÖR UPPSTÄLLNINGSPLOTS	33
PRINCIPER FÖR DRIFT OCH TILLSYN	33
 DEL 8. REDOVISNING AV HAMNAR SAMT FÖRSLAG	 34
1. SÖRVIKSHAMNEN	34
2. LILLÄNGSHAMNEN	37
3. SKOGHALLSÅDRANS SMÅBÅTSHAMN	41
4. LÖVNÄS SMÅBÅTSHAMN	45
5. SUNDHOLMENS BÅTHAMN	48
6. SKANSVIKEN	52
7. TORSÄNGSVIKEN	56
8. HÄSTVIKEN	60
9. TRUMMAN/HAGAHAMNEN	64
10. LUNNAPARKEN ÖSTRA	68
11. DJUPSUNDSVIKEN	71
12. BÄRSTAD	73
13. SUNDHOLMEN/MÖRTSKÄR	76
14. RUD BRÄNNÄS	78
15. SÄTTERSVIKEN	81
16. LÖVNÄS ÖSTRA	84
17. AKZO NOBEL	87
SUMMERING POTENTIAL ENLIGT GÄLLANDE DETALJPLANER	90
SUMMERING ANTAL NYA PLATSER	91
 DEL 9. KONSEKVENSER	 92
SMÅBÅTSHAMNAR	92
VINTERFÖRVARING/UPPLAG	92
 MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	 92

DEL 1. INLEDNING

BAKGRUND

Det finns ett upplevt behov av ytterligare båtplatser för fritidsbåtar inom kommunen. Behovet har påtalats från både privatpersoner och båtklubbar och det är en uttalad politisk vilja att skapa förutsättningar för fler båtplatser.

Det har inom ramen för olika planarbeten och bygglovansökningar lyfts frågor kring nya eller utökade småbåthamnar. Spontanansökningar och frågor inkommer med jämna mellanrum till kommunen om detta.

I samband med en fråga om en ny småbåtshamn öster om Lunnaparken har Hammarö kommun, i samverkan med Länsstyrelsen, bedömt att en lokaliseringsutredning för småbåthamnar bör tas fram som ett underlag till den översiktsplaneringen. Studien ska vara ett stöd för ställningstaganden i samband med detaljplanering, bygglov och andra prövningar.

SYFTE

Syftet med utredningen är att ge ett underlag till översynen av kommunens översiktsplan, genom att utreda lämpliga platser för småbåthamnar och upplag, beskriva nuläge, potential, värden och restriktioner, förslag och konsekvenser. Studien ska också utmynna i en utvecklingsstrategi samt en policy för hur kommunen bör förhålla sig till framtida förfrågningar.

GEOGRAFISK AVGRÄNSNING

Lokaliseringsstudien innefattar Hammarö kommuns norra delar. Det har sedan tidigare tagits principbeslut i kommunen att värna de södra delarna av ön för natur- och friluftslivets ändamål samt pågående markanvändning i övrigt.

Utredningen berör Vänern, som är Hammarö kommuns enda sjö, samt delar av Klarälven (Skoghallsådran). Utredningen berör även mark inom den norra delen av kommunen som kan vara aktuell för en central upplagsplats.

DEL 2. FÖRORDNINGAR M M

ÖVERSIKTSPLAN

I Hammarö kommuns översiktsplan framgår att lägen för eventuella nya hamnar ska studeras inom ramen för grönstrukturprogrammet. Ett tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende Grönstruktur togs fram, och vann laga kraft 2011-03-01. I detta behandlades dock inte frågan.

Inom ramen för olika fördjupningar av översiktsplanen, samt i planprogram har frågan om småbåthamnar under de senare åren aktualiserats.

Det pågår en översyn av den kommunomfattande översiktsplanen. Föreliggande lokaliseringsutredning är ett underlag till detta arbete.

DETALJPLANER

I de flesta av de områden som behandlas i denna lokaliseringsstudie, finns gällande detaljplaner. I en detaljplan kan bygggrätter finnas för småbåthamnsverksamhet och möjligheter att uppföra bryggor m m. Anläggande av småbåthamnar (fler än 10 båtar) är bygglovpliktiga, och finns ingen gällande detaljplan för den aktuella platsen eller om förslaget strider mot gällande detaljplan, inträder ett krav på upprättande/ändring av detaljplan.

RIKSINTRESSEN M M

Inom den fysiska planeringen finns hänsyn och avvägningar som behöver göras rörande annan lagstiftning i allmänhet och miljöbalken i synnerhet. Följande lagrum behöver särskilt beaktas;

3 kap. MB – Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden, främst riksintressen.

Hela Vänern är av riksintresse för yrkesfisket enligt 3 kap 5 § MB vilket innebär att mark- och vattenområden som har betydelse för yrkesfis-

ket ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra näringens bedrivande. Den rådande beskrivningen av vad som utgör vattenområden av betydelse för yrkesfisket är (enligt Fiskeriverkets underlagsrapport Finfo 2006:1, Områden av riksintresse för yrkesfisket) fångstplatser med omfattande fiskeaktivitet eller unika förutsättningar för visst fiske, lek- och uppväxtområden för kommersiellt viktiga arter, vandringstråk för kommersiellt viktiga arter samt fiskehamnar. Inga av de utredda områdena bedöms inverka på riksintresset för yrkesfiske. Kommersiell hamn finns endast i Lillängshamnen, vilken inte hotas av förslagen i denna utredning.

Det finns ett riksintresse för sjöfarten enligt 3 kap 8 § MB som gäller en allmän farled, som funktion är viktig att bevara. Inga av de utredda områdena berör riksintresset för sjöfarten.

Riksintresse för naturvården enligt 3 kap 6§ MB finns som berör Klarälvsdeltat samt Fiskvik. I de områden som påverkas av eller påverkar dessa riksintressen beskrivs detta vidare i det aktuella avsnittet.

4 kap. MB – Särskilda bestämmelser för vissa områden - Vänern med öar och strandområden. Vissa större sammanhängande områden i landet är i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de samlade natur- och kulturvärdena i området. Ett sådant område är Vänern med öar och strandområden. Inom detta ska enligt miljöbalken turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Områden med geografiska hushållningsbestämmelser utgör inget hinder för utveckling av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet. Småbåtshamnar bedöms i de allra flesta fall ligga i linje med turismens och friluftslivets intressen. Det är dock viktigt att sådana anläggningar inte blir avhållande för allmänheten eller stör det rörliga friluftslivet. En medveten lokalisering kan bidra till att värdena för turism

och friluftslivet istället kan stärkas.

7 kap. MB – Skydd av naturen, strandskydd, biotopskydd, naturreservat, Natura 2000 m m.

Biotopskydd som kan påverkas är exempelvis alléer, odlingsrösen eller småvatten.

För småbåtshamnar påverkas i regel strandskyddsförordnande, i de fall strandskyddet inte är upphävt enligt tidigare beslut, eller aldrig har inträtt. Skulle en småbåtshamn kräva en detaljplan återinträder strandskyddet.

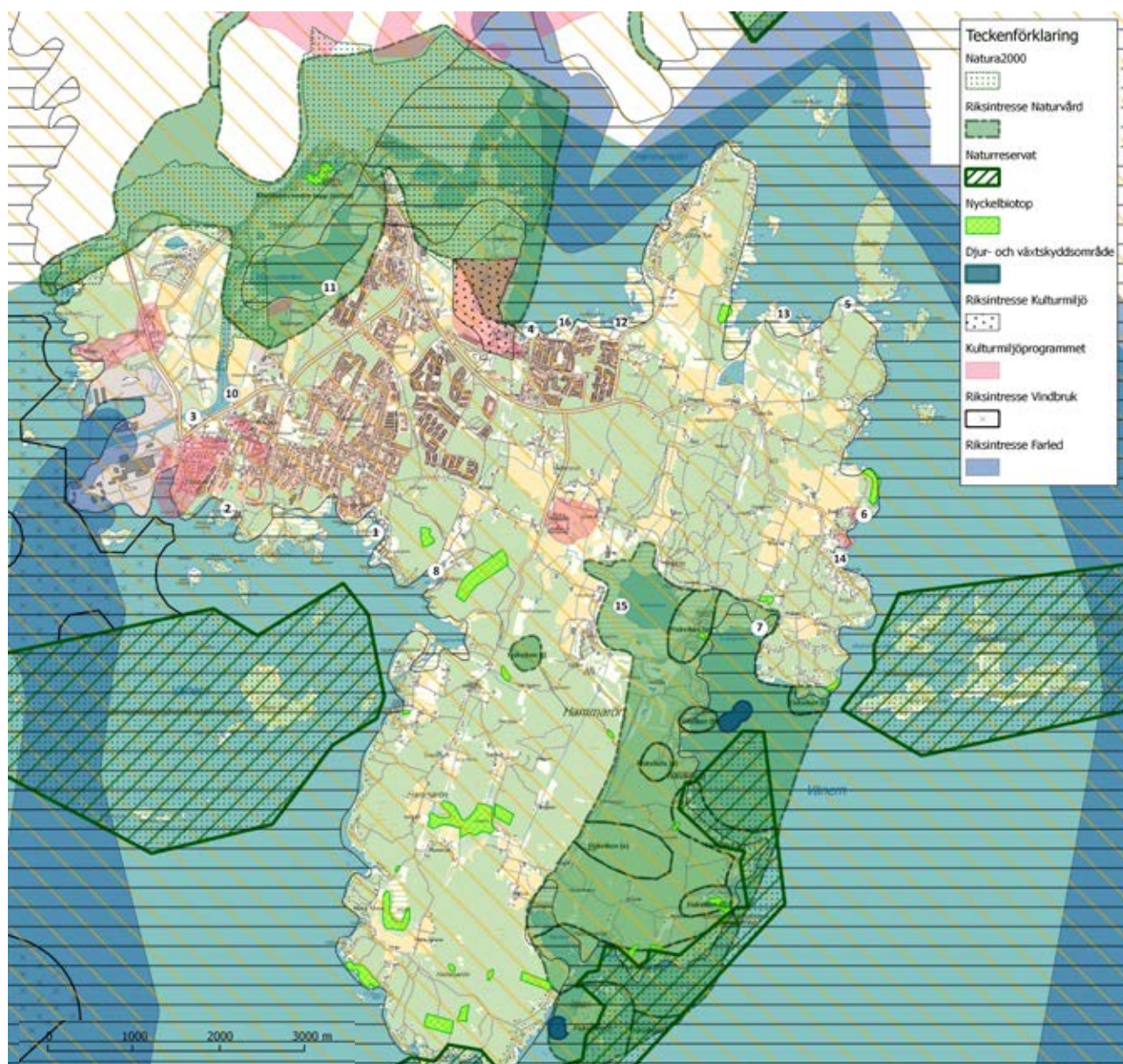
Strandskyddet invid Klarälven är 100 meter. Länsstyrelsen har den 16 december 2014 fattat beslut om ändringar i det utvidgade strandskyddet för Vänern. För Hammarös del innebär detta en minskning till 100 meter på de allra flesta håll. Utvidgat strandskydd kan beröra småbåtshamnar 5, 7, 8 och 13 i denna utredning.

Borttagning av vass och andra åtgärder inom hamnområden kan kräva strandskyddsdispens. Eventuellt kan inventeringar krävas.

Åtgärder inom, men även utanför och i närheten av natura 2000-områden kan bli föremål för tillståndsprövning.

Ovan: Björkallé öster om Lunnaparken.

Ovan: Karta med riksintressen m m.

I samband med utveckling av småbåtshamnar där dispens från strandskyddet krävs är det viktigt att säkerställa fri passage för allmänheten. Inhägnade områden bör undvikas och säkerhetsaspekten lösas genom andra sätt, t ex grindar vid bryggor (jmf Mariebergsviken) istället för långsgående stängsel. Fri passage underlättas således också genom att uppställningsplatser lokaliseras på en centralt belägen plats. Fri passage kan också bidra till att öka platsens värden ur friluftslivs- och besöksnäringshänseende.

MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

En småbåtshamn är i sig inte en mellankommu-

nal fråga. Det behov av båtplatser för fritidsbåtar som finns kommer dock från ett större geografiskt område. Detta syns bland annat i befintliga båtplatsinnehavare i småbåtshamnar samt i köer till båtplatser, där det är relativt vanligt med att söka båtplats i en annan kommun än där man bor.

Genom att i denna lokaliseringsutredning utreda vilka platser inom kommunens yta som bedöms lämpliga för småbåtshamnar kan Hammarö kommun stå väl rustade inför en kommande regional diskussion (kommunerna i norra Väner) om småbåtshamnar och behov av båtplatser för fritidsbåtar.

DEL 3. FÖRUTSÄTTNINGAR

TOPOGRAFI & LANDSKAPSBILD

Även om Hammarö är en liten kommun kan ön erbjuda flera olika landskapskaraktärer. Från deltalandskapet i nordost vid Klarälven, de flackare, bebyggda delarna runt Skoghall till öppna eller småbrokiga jordbrukslandskap i de norra och nordöstra delarna. Mötet med Vätern yttrar sig i flackare strandpartier med stora vassbälten till sandstränder och brantare klippor. Tillgängligheten till stränderna är i vissa delar av ön begränsad av antingen topografi och natur eller av bebyggelse. Orörda och karaktäristiska strandpartier bör bibehållas i möjligaste mån då de utgör stora värden för allmänheten och det rörliga friluftslivet.

Ett av riksintressena för naturvård - Fiskvik, som är beläget i de östra och sydöstra delarna av ön - illustrerar landskapets utveckling i ett långt perspektiv. Området utgör en framskjuten del av norra Vänerkusten. Landskapets huvuddrag är en flack berggrundsytta som illustrerar det subkambriska peneplanet. I detalj uppvisar dock berggrunden, som i stor utsträckning är blottad, en betydande variation. Relativt smala och sedimentfyllda sprickdalar i ett rutformat mönster (i fågelperspektivet) karaktäriserar området.

Tecken på korsande rörelser i jordskorpan finns även i säregna veckningar och öst-västliga strukturer karaktäriserar i övrigt berggrunden som utgör en del av den säregna och svårtolkade Hammaröformationen. Framför allt kring Bonäsudde i sydöstra delen av ön framträder Hammaröformationen strukturer.

Landskapets utveckling genom landhöjningen illustreras av en mångfald enskilda element spridda över området. I de starkt uppspruckna, södra delarna kring Fiskviksholmen kan Värmlands senaste "landvinningar" studeras.

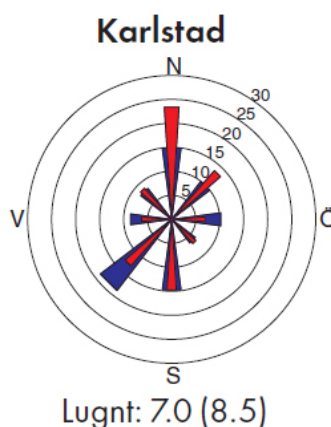
I samband med utveckling av småbåtshamnar behöver hänsyn tas till landskapsbilden så att viktiga karaktäristiska drag och värden inte går förlorade. Ett marint inslag är dock en vanligt

förekommande i landskapsbilden inom Hammarö kommun varför detta också kan bidra till att stärka vissa landskapestetiska element.

- Anpassa småbåtshamnen efter platsens förutsättningar och tradition
- Undvik anläggande av större småbåtshamnar inom områden vars landskapestetiska värden riskerar att påverkas påtagligt av en sådan placering

VIND- OCH VÅGFÖRHÅLLANDEN

Den förhärskande vindriktningen inom regionen är syd-sydväst. För båtliv och hamnar är det mycket viktigt att skapa goda förutsättningar för att kunna angöra och lägga till hamnar på ett från vind- och vågor så skyddat vis som möjligt. För båtar i hamnmiljö är det viktigast att vågor kan hanteras, men även vinden kan vara ett problem vid navigering och förtöjning i hamnen samt vintertid då vinden kan pressa isen upp mot land och bryggor. För att klara sådana förutsättningar är det viktigt att i första hand söka naturligt skyddade platser och i andra hand bygga pirar eller andra vågbrytare.

T.v.: Vindros från mätstation Karlstad, 2010. Källa: SMHI Väder och Vatten Nr 13, 2010. Diagrammet visar frekvensen av vindriktningar i procent, röda pilar (2010) blå pilar (normalår).

- Placera småbåtshamnen i ett från vind och vågor så skyddat och naturligt läge som möjligt
- Använd naturgivna skydd (vass, uddar, vegetation m m)
- Anpassa val av bryggor, vågbrytare och pir till platsens förutsättningar

NATURMILJÖ

Värdefulla miljöer för växt- och djurlivet

Delar av kommunen omfattas av riksintresse för naturvården samt naturreservat (Hammarö Skärgård). Inom sådana områden bör särskilt hänsyn tas till de värden som är satta att skyddas samt pröva nya båtplatser gentemot dessa värden.

Vänerns stränder växer igen¹. Tidigare öppna platser och stränder övertas nu av träd, buskvegetation och sly. För Hammarö och Karlstads del sker även en ökad igenväxning av vass, även om detta inte är signifikativt för Vänern som helhet. Igenväxningen sker på många ställen i kommunen i snabb takt, vilket utifrån exempelvis ett friluftslivsperspektiv kan vara ett hot mot platsens attraktivitet.

Vänerns vattenvårdsförbund har också pekat ut åtta typer av livsmiljöer som de anser är särskilt värdefulla för Vänerns växter och djur, dessa gäller generellt för hela Vänern.

Livsmiljöerna och deras karaktärsdrag är:

Grunda vikar och skärgårdar

Är ofta mycket artrika eftersom de erbjuder många olika typer av miljöer då vattendjup, strömmar, bottnar och vågexponering varierar. Är viktiga barnkammar och födoområden för fåglar, fisk och smådjur.

Öppna strandängar

En artrik miljö där många sällsynta och hotade växter och djur trivs. Strandängarnas artrikedom påverkas av vattenståndet och gynnas av översvämningar. För att behålla sina naturvärden är det även viktigt att de betas eller slås.

Solbelysta sandstränder

Är viktiga miljöer för flera sällsynta arter, men blir mer och mer ovanliga då de håller på att växa igen. Dessutom medför slitage och störningar från människor att djur och växter försvinner från de stränder som används till bad.

Stora sammanhängande vassområden

För flera typer av fåglar är det viktigt med stora orörda och sammanhängande vassområden.

Å- och älvmyrningar och strömmande vattendrag

Områden med rikt djur- och växtliv. Särskilt värdefulla är de vattendrag med strömmande vatten och utan vandringshinder.

Lövsumpskogar

Områden med stor biologisk mångfald som har minskat i antal pga. vattenregleringar och sjösänkningar. Vissa växter gynnas av att de periodvis dränks.

Skärgårdar med gammal skog och/eller bergsbranter

Dessa områden innehåller flera typer av rovfåglar som bygger bon i gamla grova träd eller på klippphyllor. Därför är det viktigt att de gamla träden får stå kvar.

Kala eller sparsamt beväxta holmar och skär

Artrikmiljö med kolonihäckande fåglar som växer igen. När det sker överger fåglarna dessa områden. Vattenståndsförändringar är viktiga för att hålla skären fortsatt kala.

Sammanfattningsvis kan småbåtshamnar och ett sjönära friluftsliv inverka negativt på vissa naturvärden men även det omvända gäller - vissa arter kan frodas i miljöer som skapas vid småbåtshamnar och båttrafik.

- Vid anläggande och utveckling av småbåtshamnar är det särskilt viktigt att ta hänsyn till livsmiljöer för Vänerns växt- och djurliv, men även andra eventuella naturvärden.
- Restriktivitet ska iakttas inom skyddade områden (riksintressen, naturreservat m m)
- Bedöm platsens känslighet och dess naturtyp inför val av exakt placering av småbåtshamn/utvidgning av existerande

¹ Vänern, Årsskrift 2013, Vänerns Vattenvårdsförbund.

KULTURMILJÖ

Marina inslag, såsom småbåtshamnar och till

viss del uppställningsplatser får småbåtar är en del av landskapsbilden som präglad och fortfarande präglar skärgårdsmiljön. Båtmiljöer kan bidra till att stärka vissa kulturhistoriska drag och är en viktig del i Hammarös historia.

Det finns ett antal kulturhistoriskt intressanta miljöer, byggnader samt fornlämningar med anknytning till Väneren, sjöfart eller har ett strandnära läge.

Hammarö kyrka och Hammars udde

Slättbygderna i södra Värmland präglas av en kontinuerlig odling och boskapsskötsel som härstammar från forntiden. Fullåkersbygden i anslutning till Vänerstranden med gravfält och kyrkbyar illustrerar tydligast denna utveckling. Vid Hammars udde finns ett större järnåldersgravfält med högar, stensättningar och en domarring med karakteristisk lokalisering till en höjdrygg i odlingslandskapet och med utblick mot Väneren. Söder om gravfältet möter dess historiska arvtagare i Hammarö medeltida träkyrka, begravningsplats och f d kungsgård, sedermera klosterhemman under Varnhems cistercienserkloster.

Inom området finns även Hammarö Skärgårdsmuseum. Motsvarande område - Hammarö - finns upptaget i Ditt Värmland.

Ovan: Bild från Hammars udde.

Skagerns fyr

På sydspetsen av Storholmen vid Hammarö södra udde lät "Wenerns Seglations Direktion" år 1872 uppföra Skagers fyr. Dess uppgift var att tjäna som varningsfyr för de strax utanför liggande "Skaggrisar", en samling illa beryktade grynnor. Fyren var i bruk fram till 1932.

Belägen på ett stycke genuin och oexploaterad kust illustrerar Skagers fyr Vänerens betydelse som kommunikationsled. Med sitt tidstypiska utseende och karaktäristiska färgsättning är den oförvanskade anläggningen av högt kulturhistoriskt värde. Fyren används idag främst i samband med fågelsträckobservationer och ringmärkning.

Ovan: Skagers fyr.

Hovlanda

I Länsstyrelsens material Ditt Värmland finns området Hovlanda upptaget som en kulturhistoriskt värdefull miljö. Fornlämnings- och bebyggelseområdet vid Hovlanda ligger i ett öppet och ännu hävdat odlingslandskap. De förhistoriska lämningarna (gravfält och runstenar) är relativt koncentrerade både geografiskt och tidsmässigt och representerar framför allt övergången mellan forntid och kristen tid.

Det kulturhistoriska värdet ligger dels i den samlade miljöbilden och samspelet mellan olika kulturelement, dels i de enskilda fornlämningarnas välbevarade konstruktioner och befintlig bebyggelses utformning, utförande, materialval och färgsättning.

Rud

Vid Skansviken och Brännäs finns relativt enkla båtstäder med bryggor och pirar, torkställningar, skjul och bodar för redskapen och isbingar och stenkällare för fångstens omhändertagande.

De faluröda eller omålade byggnaderna och konstruktionerna vid Rud erinrar om fiskets roll för Hammaröbornas utkomstmöjligheter. Lämningarna här tillhör de fåtaliga som idag kan återfinnas i länet efter det omfattande

allmogefiske som bedrivits som komplement till agrara näringar.

Det kulturhistoriska värdet ligger dels i den sammanhållna småskaliga miljöbilden, dels i enskilda byggnaders och lämningars utformning, utförande, materialval och färgsättning.

Djupsundet

Vid Djupsundsviken ligger dels tre gravhögar och en omkring 25 meter lång husgrund, dels ett mindre gravfält om sex övertorvade runda stensättningar.

Vid Djupsundet låg under medeltiden en större gård, som omnämns i bland annat diplom från 1468. Sedan gårdens jordbruk vid 1800-talets början slagits samman med Mörmons räknades Djupsundet som torp och på 1910-talet är dess saga all när den sista bebyggelsen rivs.

Gravhögarna och stensättningarna markerar sannolikt en förhistorisk gårdsanläggning baserad på jordbruk och kreatursskötsel.

Vidön

Norr om Skoghalls samhälle ligger Vidöns bostadsområde. Efter en total nybyggnad av sågverket beslöt Uddeholmsbolaget 1913 att förlägga brädgård och de anställdas bostadshus till Vidön.

Bebyggelsemiljön är ett gott exempel på olika typer av bruksbebyggelse från skilda byggnadsperioder. Socialt illustrerar de ett kvardröjande järnbrukstänkande som vittnar om bolagets övergripande samhällsansvar men

- Restriktivitet och hänsyn ska iakttas inom skyddade områden (riksintressen, naturreservat m m)
- Kulturmiljön är ett värde som kan bidra till att öka platsens attraktivitet och särart
- Kulturmiljöer är en viktig lokaliseringsfaktor och en kvalitet för utveckling av båtliv och besöksnäringen i Vänerskärgråden
- Marinarkeologiska utredningar kan komma att krävas

också om ambitionen att planera och styra de anställdas bostadsförhållanden i patriarkalisk anda.

Marinarkeologi

Vid flera av de föreslagna hamnarna kan länsstyrelsen komma att fatta beslut om marinarkeologiska utredningar. Detta gäller där muddring ska ske, för nya områden eller utökning av befintlig verksamhet.

BEBYGGELSE

Bebyggelsen inom kommunen är huvudsakligen lokaliserad i anslutning till Skoghall med intilliggande områden, i den nordvästra delen av kommunen i anslutning till infartslederna från Karlstad. Anläggandet av Skoghalls bruk har styrt denna bebyggelsestruktur allt sedan 1900-talets början till dess mitt.

Utöver tätorten finns en mindre andel jordbruk med tillhörande bebyggelse samt en betydande andel fritidshusbebyggelse, företrädesvis i strandnära lägen.

Den senaste tidens bebyggelseutveckling har varit mot nordost och österut, mot Lövnäs/Bärstad, Tye och Rud, med en successiv förtätning och permanentering. En ökad andel permanent bebyggelse har också påskyndats av utbyggnad av det kommunala VA-ledningsnätet. Kopplingen mellan bostad och båtplats är relativt start, särskilt i de mer perifert belägna (fritidshus)områdena, och utgör ett mycket attraktivt bostadskomplement. Närheten till småbåtshamnar är utifrån ett boendeperspektiv positivt då det innebär mindre vägtrafik och ett högre utnyttjande av båtar och båtplatser.

Bebyggelseutvecklingen bör också vara vägledande i någon mån för placering av nya småbåtshamnar eller utveckling av befintliga. Detta då det ur ett resurshushållningsperspektiv kan finnas goda möjligheter till samutnyttjande av olika samhällsnyttor.

På den södra delen av Hammarö finns en stark politisk enighet om att låta detta område kvarstå relativt oexploaterat. Trafiksituationen

inom de södra delarna av ön är också svårlost, och skulle kräva omfattande investeringar i infrastruktur för att kunna bära en ökad trafik som en utvecklad exploatering skulle innebära. De natur- kultur- landskapsbilds- och friluftslivsvärden som finns i dessa delarna av kommunen ska enligt Hammarö kommun gå före bostadsbebyggelsens utveckling.

I denna utredning kommer därför detta område inte heller att utredas vidare för nyanläggande av småbåtshamnar.

- Låt den översiktliga planeringen vara vägledande för lokalisering av nya småbåtshamnar
- Undvik nya, större, allmänna småbåtshamnar på södra Hammarö

KOMMUNIKATIONER & TRAFIK

Trafikstrukturen har följt bebyggelse- och industriutvecklingen på Hammarö i övrigt. Lv 246 (Hammarölöeden) och Skoghallsvägen utgör de två tillfarterna till ön, landvägen. Utöver dessa är Lövnäsleden (mot Rud), Hallerudsleden (mot södra Hammarö) samt Hovlandavägen viktiga förbindelselänkar i transportsystemet på ön. Inne i samhället är lokalgatunätet utbyggt, medan det på övriga ön huvudsakligen består av enskilda, samfällda vägar av varierande kvalitet.

Utifrån ett småbåtshamnsperspektiv är det viktigt att vägnätet klarar av transporter av båtar, vilket bland annat påverkas av vägbredder och vägens sträckning (krokig/rak). Det är också viktigt att se var möjligheter för uppläggningsplats finns för båtinnnehavare i respektive småbåtshamn.

För hamnar som är mer av bostadskomplement, dvs betjänar huvudsakligen eller endast boende inom ett närliggande område, och med vinterförvaring inom egen fastighet, kan lägre krav ställas på väganslutningar och kollektivtrafik. För större, allmänna hamnar är det viktigare att de ligger i ett gynnsamt läge, i förhållande till huvudgatunätet i stort, då båtplatser

genererar många bilrörelser. Detta är särskilt viktigt då båtplatsinnehavare finns exempelvis inom andra kommuner, eller en helt annan del av Hammar, vilket för närområdet genererar ett nettotillskott av fordonsrörelser.

Kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik

Tillgången till kollektivtrafik är relativt god i Skoghall. På landsbygden finns tillgång till anropsstyrd trafik, vilken dock används sparsamt.

Gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt i samhällets tätare delar. I övrigt kan nämnas Kileleden som förbinder östra delen av ön (Rud) med Skoghall via friluftsområdet Kilene.

Parkeringsplatser

Parkeringsplatser, i anslutning till småbåtshamnar, är att betrakta som nytta för de båtplatsinnehavare som har nytta av parkeringen. Detta gäller fullt ut inom områden som helt saknar allmänt intresse i övrigt, exempelvis badplats eller andra vistelseområden. Det är här inte av allmänt intresse (kommunen) att anordna parkering för detta ändamål. Det är upp till de båtplatsinnehavare/föreningar att tillförskaffa sig rätten till parkeringsmöjligheter för sina medlemmar, om detta är viktigt för medlemmarna. Det finns många exempel på mindre småbåtshamnar, som i princip saknar plats för mer varaktig parkering av bilar, utan istället löser detta genom att ta sköta sjösättning, packning, underhåll o dyl på annan plats än inom själva småbåtshamnen. Detta kan vara en bra idé i fall där det finns brist på plats.

I andra fall, där det finns någon form av allmänt intresse av att parkeringsmöjligheter finns, bör detta bedömas från fall till fall, hur mycket parkeringsbehov småbåtshamnen genererar och hur mycket parkeringsbehov en annan attraktion inom området genererar, och därefter fördela ansvaret för parkering mellan dessa båda nyttor. Ett stöd i en sådan bedömning kan vara att på sikt utveckla en parkeringsnorm inom kommunen där även parkering för småbåtshamnar tas med.

En utgångspunkt är att försöka minimera

antalet fasta parkeringsplatser, söka dubbelutnyttjande med annan markanvändning samt vid behov utreda parkeringsbehovet inför en ny lokalisering/utveckling av en befintlig småbåtshamn.

- Närheten till huvudgatunätet är viktigt
- Större hamnar - högre krav på hållbara transporter
- Kommunen ansvarar inte för parkering vid småbåtshamnar
- Minimera antalet fasta parkeringsplatser
- Sök dubbelnyttjande för fler ändamål
- Utred parkeringsbehovet inför utökning eller nyanläggande av småbåtshamn
- Uppläggningsplatser bör utredas även utanför den egna småbåtshamnen
- En lämplig plats för en centralt placerad uppläggningsplats ska utredas

ÖVERSVÄMNINGSRISK

Vänern är reglerad med bestämmelser om högsta respektive lägsta vattennivå. Enligt vattendom 1937 är övre dämningssgräns +44, 85 i rikets höjdsystem (RH00) och nedre dämningssgräns +43, 16 (RH00). Vattendomen innehåller också bestämmelser om lägsta och högsta flöde i Göta älv, vilket kan medföra att nivåerna inte kan hållas. Klarälven riskerar också att påverkas av höga flöden och därmed ensamt eller i kombination med Vänerns vattenstånd orsaka översvämningsrisk. Hammarö kommun har fastslagit att nivå +47,0 (RH2000) gäller vid prövning av nytillkommande bebyggelse.

För småbåtshamnar är det viktigt att beakta risken för översvämnning genom val av plus-höjd vid anläggande av pirar, fasta bryggor och markområden för byggnader och upplag m m. Det är också särskilt viktigt att säkerställa att förvaring av miljöfarliga ämnen (oljor, drivmedel m m) kan ske i byggnader som är placerade på översvämnings säkra nivåer så att inte sådana ämnen riskerar att nå recipienten.

- Välj en lämplig typ av brygga samt höjdsätt marken på ett genomtänkt sätt, i hamnområdet inom översvämningshotade områden
- Miljöfarliga ämnen ska inte förvaras under +47,0 (RH2000)

BRANDRISK VID BÅTUPPLAG

Statens brandnämnd upprättade år 1983 skriften "Brandsyn i hamnar och på uppläggningsplatser för fritidsbåtar". I skriften redovisas rekommendationer som bl.a. syftar till att begränsa risken för brandspridning samt öka möjligheten för räddningsinsats.

Vid utomhusförvaring bör uppläggningsområdet t.ex. indelas i kvarter som får innefatta ett begränsat antal båtar. De fria ytorna mellan kvarteren fungerar som brandgator och körvägar för räddningsfordon. Rekommenderat maxantal båtar per kvarter samt avståndet mellan kvarteren baseras på båtarnas längd och redovisas i tabellform. Största rekommenderade kvartersytan är ca 650 m² och det minsta tillåtna avståndet mellan kvarteren ska inte understiga 6 meter. Ovanstående avstånd bör också gälla parkeringsplatser för bilar.

Vid inomhusförvaring rekommenderas att byggnader för uppläggning delas upp i mindre sektioner om maximalt 300 m² och att den totala byggnadsarean ej bör överskrida 1 200 m². Vidare anges rekommenderade fria avstånd mellan uppläggningsplatser och väggar som syftar till att underlätta brandsläckning och utrymning.

- Största kvartersyta är ca 650 m² och minsta tillåtna avstånd mellan kvarter ska inte understiga 6 meter (gäller utomhusförvaring)
- Byggnader för båtförvaring delas upp i mindre sektioner om maximalt 300 m² och att den totala byggnadsarean ej bör överskrida 1 200 m².

MILJÖKVALITETSNORMER

I miljöbalken 5 kap 3 § regleras att gällande miljökvalitetsnormer för vatten och luft ska iakttas vid planering och planläggning. Miljökvalitetsnormer gäller bl.a. för vattenförekomster och är fastlagda för den aktuella delen av Vänern samt för Klarälven (fiskevatten). Det pågår för närvarande en studie av muddring och muddringsplan i syfte att säkerställa älvens flödeskapacitet.

För vattenområdena omkring Hammarö är beslutet för 2009 ekologisk och kemisk god status medan det för 2015 riskerar att nå måttlig ekologisk status och risk för att inte uppnå god kemisk status. En stor del av orsakerna bakom den ekologiska statusen är näringsämnen från jordbruksmark samt från enskilda avlopp.

Från och med 2015 införs ett förbud mot utsläpp av toalettavfall i landets sjöar och vattendrag. Förbudet gäller samtliga fritidsbåtar (dock ej k-märkta). Detta kommer också kunna bidra till att förbättra vattenkvaliteten. Möjlighet till latrintömning finns vid Lillängshamnen.

Hammarö kommun har under de senaste åren aktivt arbetat för att förbättra den ekologiska statusen i recipienten genom att bygga ut kommunalt VA till bl a Rud. Förelägganden i Statens VA-nämnd har också bidragit till detta, vilket sammantaget bedöms bidra till en förbättrad vattenkvalitet.

För småbåtshamnar är det särskilt viktigt att dagvattenhanteringen från större anläggningar ses över, och exempelvis samordnas med en renings-/fördröjningsanläggning för spolplatta. Detta så att miljöfarliga ämnen från exempelvis färger inte ska nå recipienten obehandlade.

Småbåtshamnsverksamhet kan ge upphov till ökade transporter vilket kan bidra till att försämma luftkvaliteten. Hammarö kommun bedömer dock att utveckling av småbåtshamnar inom kommunen, enligt denna lokaliseringstudie, inte riskerar att medföra att gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft riskerar att överskridas. Detta då lokalisering-

utredningen tar fasta på och väger in närhet till större vägar som ett viktigt lokaliseringskriterium.

Småbåtshamnsverksamhet kan vidare ge upphov till buller. Normer för omgivningsbuller regleras i förordning om omgivningsbuller (SFS 2004:675). Normerna ska säkerställa att omgivningsbuller inte ska medföra en skadlig effekt på människors hälsa. En kartläggning över omgivningsbullret har genomförts i en fas med kommuner över 250 000 invånare och en andra fas pågår med kartläggning för kommuner över 100 000 invånare.

Då Hammarö kommun består av 15 000 invånare berörs kommunen inte av kartläggningskravet och således bedöms miljökvalitetsnormen inte påverkas.

Däremot finns det andra riktvärden för buller som ska följas. För hamnverksamhet gäller naturvårdsverkets utomhusriktvärden för externt industribuller. Riktvärdena inrymmer såväl större industriella hamnar som småbåtshamnar, vilket bör tas i beaktande vid bedömning av störningar. Bulleralstrande företeelser inom småbåtshamnar kan vara trafik, motorljud, mastlinor och reparationsarbeten.

- Dagvattenhanteringen från småbåtshamnar bör ses över i samband med nyanläggning och utveckling av befintliga hamnar
- Beakta bullerfrågan vid anläggande/vidareutveckling av småbåtshamnar

ÖVRIG MILJÖPÅVERKAN

Anläggande av en småbåtshamn påverkar miljön på flera sätt. Omgivningen påverkas under byggtiden, exempelvis vid muddring och vid anläggande av bryggor men även i driftskedet av utsläpp och buller från båttrafiken.

Vattengenomströmning

Anläggande av en småbåtshamn kan påverka vattengenomströmningen i ett närliggande område, vilket i sin tur kan påverka vattenkvaliteten och livsvillkoren för vissa djur- och växt-

arter. Det är viktigt att vid planeringen av en småbåtshamn beakta detta och välja en utifrån detta hänseende lämplig placering av anläggningen, såväl som lämpliga tekniska lösningar som främjar en god vattengenomströmning.

Muddring

Muddring kan behöva utföras i grunda områden för att öka vattendjupet. Både muddringen och den efterföljande hanteringen av muddermassorna har konsekvenser för miljön. Hur stor miljöpåverkan blir beror på när, var och hur muddringen utförs. Allvarliga miljöproblem kan uppkomma då muddring utförs i förorenade områden om muddermassorna sprids. Det krävs generellt sett provtagning av botten-sediment innan muddring. Även bottenfaunaundersökning kan krävas. Muddring i områden som är betydelsefulla för fiskars reproduktion eller i andra känsliga miljöer kan medföra allvarliga konsekvenser för ett större område.

När muddringsarbeten utförs kan både ytor på land och i vattnet behöva tas i anspråk. Under arbetstiden kan det innebära störningar för närboende och för friluftslivet i området.

Påväxt, färger och botten tvättning

Huvuddelen av tillförseln till marinan av miljöfarliga ämnen sker när båten ligger i vattnet, det är därför viktigt att minimera användandet av båtbottnfärger. I dagsläget finns dock inga heltäckande alternativ till bottenmålning för att hålla båtens skrov fritt från påväxt.

Båtagare tenderar att använda färger som innehåller mer gift än vad som är både nödvändigt och tillåtet. Alternativa och miljövänligare sätt att hantera påväxt är lyft och högttryckstvätt, skrubba för hand, skyddsduk under båten på båtplatsen eller förvaring av båt ovan vattenytan och sjösatt när den ska användas.

Vid upptag av båtar sker i de flesta fall tvätt av båtbottn genom avspolning med högttryckstvätt. Spillvattnet som uppstår innehåller olika sorters metaller, oljor samt andra organiska (exempelvis alger) och oorganiska (färgrester) ämnen. Då dessa kan ha negativ inver-

kan på organismer i sjöar och vattendrag behöver spillvattnet renas innan det släpps åter till miljön. Både organiskt och oorganiskt material som uppstår vid tvättning är att betrakta som farligt avfall och ska samlas ihop. Renspolning ska av denna anledning ske över en spolplatta försedd med grovrensränna och ansluten till en reningsanordning. Alternativt kan tvätten ske i en för ändamålet avsedd borsttvätt försedd med uppsamlingsbassäng. Bortförsel och omhändertagande av farligt avfall får endast ske av godkända företag (Avfallsförordningen (2001:1063)). Mängd farligt avfall, anlitat transportföretag och slutlig omhändertagare ska alltid journalföras.

Flertalet upptagnings- och uppställningsplatser består av grusad mark och underhåll och skötsel av båtar har gjort att dessa områden nu anses vara väldigt förorenade. Tvätt av båtar på grusplan, gatan eller garageuppfarten förordas inte då det innebär att förorenat spillvatten kan rinna ner i dagvattenbrunnar och ledas vidare till recipient. För att undvika vidare förorening av uppställningsplatser ska all tvätt av båtar ske över en spolplatta eller i en borsttvätt.

- De negativa effekterna av muddring och anläggande av småbåtshamn bör minskas genom medvetenhet om och hänsyn till platsens värden
- Beakta miljöeffekterna av skötsel och underhåll genom medvetna miljöval

Läs gärna mer i följande dokument:

Havs- och vattenmyndighetens rapport 2012:10 - riktlinjer för båtbottentvättning av fritidsbåtar

Transportstyrelsens föreskrifter SFSF 2012:13 om åtgärder mot förorening från fartyg

Sjöfartsverkets föreskrifter SJÖFS2001:13 om mottagning av avfall från fritidsbåtar.

DEL 4. BÅTLIV OCH HAMNAR

DEFINITIONER

En småbåtshamn inkluderar mindre brygganläggningar för fritidsbåtar. För att utgöra en hamn krävs att flera båtplatser finns samlade på en plats, och att platsen erbjuder någon form av väderskydd. En småbåtshamn kan vara en gästhamn med båtplatser till uthyrning eller en hemmahamn med permanenta platser, eller en kombination av de två.

Småbåtshamnar kan ha olika typer av ägarskap och drivas i privat- eller föreningsform. I Hammarö kommun finns inga kommunala småbåtshamnar. Ett visst utbud av service är vanligt förekommande i anslutning till hamnar av lite större omfattning.

UTFORMNING AV HAMNAR

Det finns fasta (pålade) och flytande bryggor. Pålade bryggor är lämpliga på grunda områden och medför oftast minst störningar på områden med vattendjup under 2,5 meter. Fasta bryggor är känsliga för is och kan relativt lätt bli ostabila om de byggs på fel sätt. En flytande brygga vilar på vattenytan och är förankrad i botten med ex. kättingar och tyngder. Fördelarna med flytande bryggor är bland annat att hamnens övergripande disposition kan ändras och att flytbryggor följer vattnets skiftande nivå.

För att skydda bryggorna från störande vågor och vindar krävs i vissa fall vågdämpare. En stenpir är ett fast vågskydd som kan stå emot stor vind- och vågpåverkan. Om piren anläggs på djupt vatten behövs emellertid stora mängder sten vilket kan innebära större miljöpåverkan och höga kostnader. Där vågpåverkan inte är lika stor är flytande vågbrytare ett bra alternativ. Denna bör placeras mot den farligaste vindriktningen och hamninloppet ska utformas så att det inte sammanfaller med den dominerande vindriktningen.

Vid val av bryggor och utformningen av ham-

nen studeras de lokala förutsättningarna, bland annat med hänsyn till djup-, våg-, botten-, vind- och isförhållanden. Den tänkta småbåtshamnen ska utgöra en säker ankoringsplats även vid svåra väderförhållanden. Metod för förankring i botten, bryggtyp, förtöjningsanordningar m m dimensioneras och väljs med hänsyn till de lokala förutsättningarna så att konstruktionen kan stå emot de påfrestningar den utsätts för.

Ovan: Exempel på flytande brygga (t.v.) och vågbrytare (ovan, t.h.)

Lillängshamnens gästhamn.

BÅTTYPER

En lämplig hamnutformning kräver att det undersöks vilka typer av motorbåtar och segelbåtar som ska ligga i småbåtshamnen. Vilka båttyper som ska finnas påverkar bland annat dimensionering och konstruktion av hamnen och hamnens övergripande utformning för att skapa tillräckligt stort manövreringsutrymme.

Båtens vikt, djupgående och storlek beror på båtens konstruktion. Segelbåtar med köl är generellt mer djupgående och kräver en hamn med större vattendjup jämfört med motorbåtar. En segelbåts djup varierar ofta mellan 1-3 meter. Mindre motorbåtar, roddbåtar och segeljollar sticker ofta inte lika djupt, vanligen mellan 0 -1 meter. Större motorbåtar kan dock gå djupare än 1 meter.

Vidare kan fri höjd mot väg- och järnvägsbroar begränsa vilka båttyper som är möjliga att

inrymmas i en hamn. Skoghallsådrans småbåtshamn och hela Djupsundsviken begränsas idag av den fria höjden mot Dingelsundsvägen/industrijärnvägen respektive Hammaröleden. Höjden varierar och följer naturligt vattenståndets skiftningar, vilket också behöver tas hänsyn till.

BEHOV AV SERVICE

Småbåtshamnar kan inrymma allt från fullservicehamnar till enklare småbåtshamnar utan någon service alls.

Exempel på service är tillgång till el, färskvatten, wc, dusch, bastu och tvättstuga. Återvinningsstation med möjlighet till sortering av avfall, latrin för tömning av septiktank samt möjlighet till upptagning och sjösättning av båtar (ramp/kran) och spolplatta för rengöring av miljöfarlig bottenfärg förekommer också.

För båtägare och hamnbesökare som bor på ett längre avstånd, kan behov av parkeringsplatser finnas, inom gångavstånd till småbåtshamnen. Det är ofta nödvändigt med en plats för i- och urlastning samt vändmöjligheter i direkt anslutning till hamnen.

Det finns för varje båtplats behov av att anordna någon form av upplägningsplats för vintersäsongen. Denna plats behöver inte finnas i anknytning till småbåtshamnen utan kan lösas inom egen fastighet, hyra av plats i exempelvis ladugård eller vid en centralt placerad upplägg-

ningsplats för båtar. På uppställningsplatsen hanteras ofta miljöfarliga produkter i samband underhåll av båten.

Vid välbesökta hamnar eller gästhamnar finns ofta kommersiell service så som butiker, kiosker, båtmack, båtbutik, uthyrningsverksamhet och dylikt.

Det finns ofta önskemål om sjöbodar, för förvaring av redskap o dyl. Om sjöbodar ska anläggas är det viktigt för helhetsintrycket av området att dessa anpassas till platsen och bebyggelsetraditionen (t ex Trumman och Skansviken).

Ovan: Ny spolplatta med rening under uppförande. Sörvikshamnen, bild från sommaren 2014.

Ovan: Kran med travers, Sörvikshamnen.

BEFINTLIGA & EVENTUELLT NYA BÅTPLATSER

Inom Hammarö kommun finns ett antal större hamnar med både fasta platser för uthyrning och gästplatser, samt god tillgång till service. Det finns också ett flertal mindre småbåtshamnar av boendekomplementkaraktär.

De hamnar som behandlas i denna utredning har på ett eller annat sätt aktualiserats för utveckling inom de senare åren.

Sammanlagt finns - utifrån de i utredningen ingående hamnarna - ca 1270 båtplatser inom kommunen. Till detta ska läggas ett större antal båtplatser vid mindre brygganläggningar och privata bryggor.

(Som jämförelse finns det i Karlstads kommun ca 1800 båtplatser varav kommunen tillhandahåller ca 600 och föreningar ca 1200 st. Det kostar i Karlstad mellan 1300 kr till 2400 kr att hyra en båtplats inom dessa hamnar och ca 150 kr att stå i kö till en båtplats. Per slutet av 2013 stod ca 330 personer i den kommunala kön för att få en båtplats inom Karlstads kommun.)

HAMN	KATEGORI HAMN	BEFINTLIGA BÅTPLATSER
1. Sörvikshamnen	A	540
2. Lillängshamnen	A	285
3. Skoghallsådran	A	50+20
4. Lövnäs	B	50+20
5. Sundholmen	B	82
6. Skansviken	B	25
7. Torsängsviken	B	20+10+10
8. Hästviken	C	10
9. Trumman/Hagahamnen	B	40+20
10. Lunnaparken östra	A	0
11. Djupsundsviken	B	5
12. Bärstad	A	100
13. Sundholmen/Mörtskär	B	0
14. Rud Brännäs	B	0
15. Sättersviken	A	0
16. Lövnäs Östra	B	20
17. Akzo Nobel	A	0
Summering		ca 1270

BEHOV AV BÅTPLATSER

Efterfrågan - olika kategorier

Det finns ett stort behov av ytterligare angränsningsplatser för fritidsbåtar. Detta finns dokumenterat från flera olika håll; båtklubbar, kommunen, grannkommuner samt privatpersoner.

Att exakt fastställa hur stort behovet är ingår inte i denna lokaliseringsutredning, utan föreliggande utredning fokuserar på lämpliga platser för utveckling av småbåtshamnar i relation till övriga allmänna intressen samt utifrån ett övergripande hållbarhetsperspektiv. Efterhand som behov uppstår av nya småbåtshamnar kan lokaliseringsutredningen ge stöd åt prövning av sådana förfrågningar.

Man kan dock konstatera att det för Hammarö del sannolikt är ett nettoöverskott av intressen för de båtplatser som finns inom kommunen. Det vill säga att det förmodligen finns ett större intresse för en båtplats inom kommunen än hos den egna befolkningen. Detta beror till stor del på Hammarös geografiska läge i Vänerskärgråden - man kommer snabbare ut i skärgråden och Vänern än från exempelvis Karlstad.

Det är slutligen marknaden som avgör behovet av småbåtshamnar och båtplatser, samt inom vilka områden önskemål finns att uppföra småbåtshamnar. Det är inte sannolikt att alla båtplatser som denna utredning pekar på som möjliga, kommer att uppföras varför flera potentiella nya/utökade hamnar med utifrån analysen goda lägen har pekats ut.

I denna utredning har behovet- och utformningen av småbåtshamnar delats in i två huvudkategorier samt en specialkategori.

Dessa är

- Större, allmänna småbåtshamnar (Kategori A-hamnar)
- Boendekomplementhamnar (Kategori B-hamnar)
- Turism- och besöksnäring (Kategori C-hamnar)

Kategori A - Större, allmänna småbåtshamnar

Större, allmänna småbåtshamnar är i denna lokaliseringsutredning sådana småbåtshamnar som kan inrymma större fritidsbåtar (segelbåtar och motorbåtar), där hyresgästerna av båtplatserna finns inom ett större geografiskt område. Det finns inom sådana småbåtshamnar ett visst mått av service, sjösättningsmöjligheter, och dess lokalisering är relativt förmånlig i förhållande till större, allmänna vägar.

Inom större, allmänna småbåtshamnar finns visst utrymme för parkering för bilar, och ibland, men inte alltid, plats för uppställning (utomhus eller i hangar/förrådsbyggnad).

Exempel på sådana hamnar är Lillängshamnen, Sörvikshamnen och Bärstad.

Kategori B - Boendekomplement

Inom småbåtshamnar som mer är av boendekomplement är nyttan av småbåtshamnen i första hand till boende inom närområdet. Inom kategori B-hamnar kan det finnas ett visst utbud av service och andra nyttor, men det kan också bestå av brygga/bryggor och båtplatser, där t ex sjösättning och parkeringsmöjligheter löses på annan plats.

Exempel på sådana hamnar är Hagahamnen och Skansviken.

Kategori C - Hamn för turism- och besöksnäring

Det finns en ökad vilja hos Hammarö kommun, såväl som hos grannkommunerna med Vänerkust, att öka skärgrådsprofilen och öka nyttjandet av Vänern. Detta bedöms kunna ge goda effekter på bland annat besöksnäringen.

Utöver dagens båtbusstrafik, kan det finnas en potential i en hamn för turism- och besöksnäring som kan nyttjas i kombination med andra events i närområdet eller på andra håll i kommunen. Att kunna erbjuda transporter sjövägen genom en skärgrådsmiljö, som en del av ett större evenemang eller som en attraktion i

sig bedöms kräva en stor hamn, med ordentliga markområden i dess närhet.

Inom kommunen finns en sådan hamn - Hästvi-ken.

BEHOV AV UPPSTÄLLNINGSPLATSER

Det finns ett behov av uppställningsplatser för säsong- och vinterförvaring av fritidsbåtar, som är proportionerligt ökande med antal båtplatser som tillkommer.

Uppställningsplatser finns ibland inom småbåtshamnsområdet, och kan vara i form av hangarplatser, i båthus eller under presenning/ställning.

Det kan i vissa fall vara lämpligt att lokalisera dessa platser utanför själva småbåtshamnen. Detta exempelvis för många kategori B-hamnar, då platsen många gånger finns nära befintlig bebyggelse och extra störningar och risker för brand kan motivera en annan lokalisering av uppställningsplatser.

Utformningen av uppställningsplatser är viktig och ska följa gällande riktlinjer för brandsäkerhet och buller. Det är också en fördel att lokaliseringen av en uppställningsplats är nära större, allmänna vägar i syfte att minska transportbehovet på land. Det kan av ovanstående skäl vara lämpligt att finna en centralt belägen uppställningsplats, och minska möjligheterna till uppställning inom mindre småbåtshamnar i allmänhet och boendekomplementhamnar i synnerhet.

DEL 5. NYA BÅTPLATSER - VAD GÄLLER?

STRANDSKYDDSDISPENS

Strandskyddsdispens krävs vanligtvis för att få anlägga bryggor inom strandskyddat område. För att erhålla dispens från strandskyddet krävs särskilda skäl. Strandskyddsdispens söks hos miljö- och byggnadsnämnden som även tar ut en handläggningsavgift för ansökan. (www.hammaro.se/Bo/Boendemiljo/Bygga/Strandskydd/Ansokan-om-dispens/)

Vid utökning av befintlig verksamhet ska normalt hela verksamheten omfattas av den nya prövningen om inte utökningen ryms inom befintligt tillstånd.

Strandskyddet är ett generellt skydd och gäller på samma sätt i hela landet vid alla kuster, sjöar och vattendrag oavsett storlek. Strandskyddets syfte är att trygga förutsättningar för friluftslivet och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet.

Det generella strandskyddet är 100 meter från strandkanten såväl på land som i vattenområdet och inkluderar även undervattensmiljön. I Hammarö kommun är strandskyddsområdet utökat till 300 meter inom vissa avgränsade delar invid Vänerns strand i övrigt gäller generell strandskydd om 100 meter.

Observera att under projektets gång justerades det utökade strandskyddet (from 1 januari 2015) och det som redovisas på kartorna i detta dokument är den tidigare utbredningen som var 150 meter generell och är inte längre aktuellt.

Se karta på nästa sida för att se det nu gällande utökade strandskyddet.

Vid prövning av ärenden som kräver både strandskyddsdispens och bygg- eller marklov är det i första hand strandskyddsbestämmelserna som avgör om en åtgärd kan tillåtas. Om strandskyddsdispens inte kan medges, kan följaktligen inte en brygga anläggas oavsett övriga tillstånd. Hanteringen är avgiftsbelagd.

Brott mot strandskyddsdispens anmäls till miljöåklagare.

MARKÄGARENS TILLSTÅND

För att få anlägga en brygga på annans mark och vatten krävs markägarens tillstånd. På Hammarö kommuns mark ska upplåtelse av mark- och vattenområde för brygga, båtplats eller liknande anordning ske genom skriftligt avtal. Tillstånd för att få nyttja Hammarö kommuns mark söks hos Kommunstyrelsens förvaltning, Mark- och planavdelningen.

Är marken privatägd ska kontakt tas med berörd markägare.

ÄGANDEFÖRHÅLLANDEN I VATTENOMRÅDEN

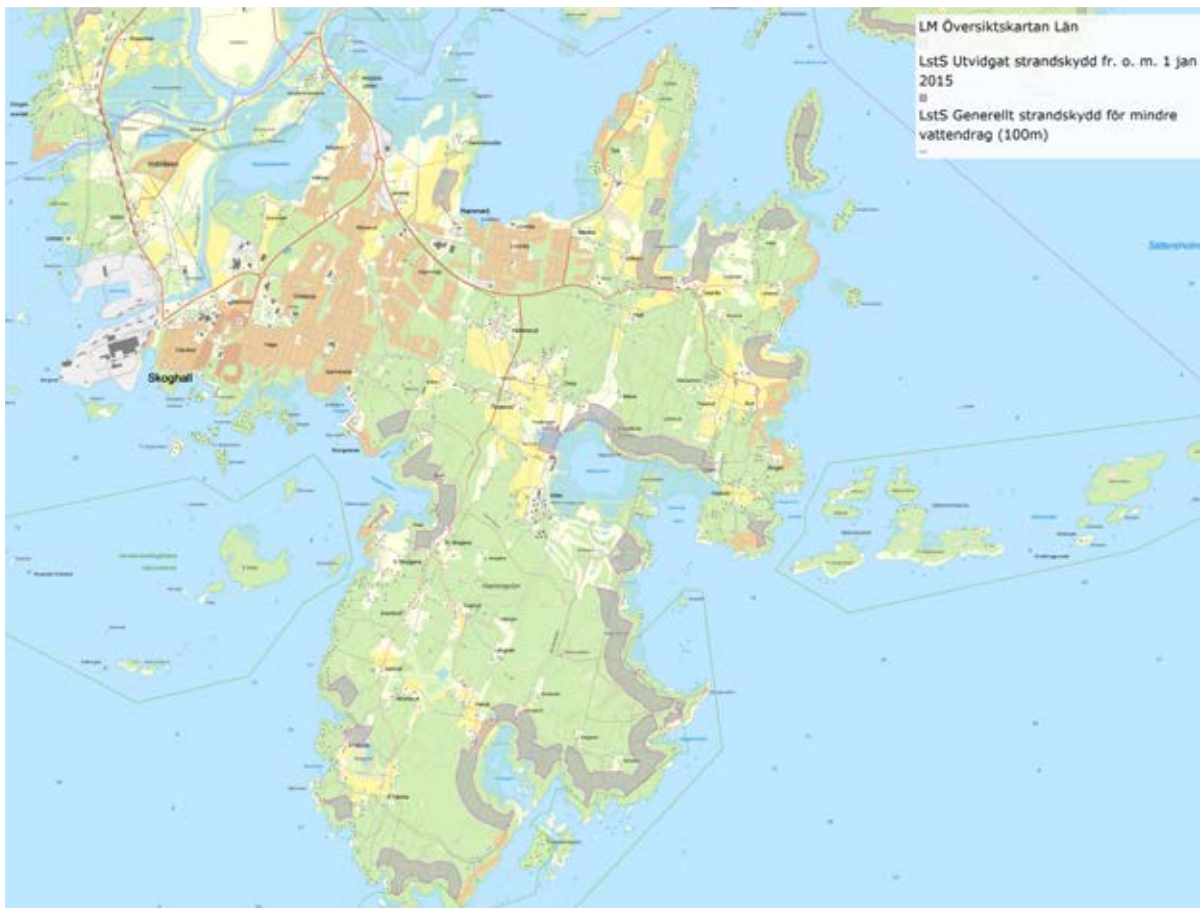
Den fastighetsrättsliga situationen för vattenområden är ofta komplicerad och svåröverblickbar. Det finns ofta rättigheter som sträcker sig långt tillbaka i tiden, och som kan ha stora mängder rättighetshavare till ett vattenområde.

Det är alltid tillrådligt att inför planering av en småbåtshamn utreda ägande- och rättighets-situationen för det aktuella vattenområdet. För att få fullständig klarhet bör Lantmäterimyndigheten kopplas in i ett tidigt skede. Fördelen med detta är att i ett tidigt skede klargöra de fastighetsrättsliga förhållandena, för att i ett senare skede undvika tvister kring ägande- och rättigheter till vattenområdena.

VATTENVERKSAMHET

Vattenverksamhet innefattar åtgärder som syftar till att förändra vattnets djup eller läge, men även åtgärder som inte direkt förändrar vattnets djup eller läge, t.ex. utläggning av en flytbrygga, betraktas som vattenverksamhet eftersom den tar vattenområde i anspråk. Enbart vassröjning, där man inte gräver bort något botten sediment, brukar inte betraktas som vattenverksamhet, eftersom det inte förändrar vattnets djup eller läge och inte heller innebär uppförande av någon anläggning eller dylikt.

Innan arbeten i vatten ska utföras ska kontakt

Ovan: Karta över utökat strandskydd från 1 januari 2015. Kartan från Länsstyrelsen.

tas med Länsstyrelsen. Arbeten i ett vattenområde, som t.ex. muddring, pålning, fyllning eller anläggande av en brygga eller pir betraktas i regel som vattenverksamhet enligt Miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) krävs alltid för inom ramen för tillståndprocessen. Vattenverksamheter kräver tillstånd från Miljödomstolen men vissa mindre vattenverksamheter ska anmälas till Länsstyrelsen. Kontakt ska alltid tas med Länsstyrelsen för att få rådgivning kring när tillstånd eller anmälan krävs. Detta regleras i förordningen om vattenverksamhet, och det är slutligen Länsstyrelsen som bedömer om anmälnings- eller tillståndsförfarande ska tillämpas.

MILJÖSKYDDSBESTÄMMELSER

Småbåtshamnar kan leda till utsläpp och miljöstörning på både vatten och land. Miljöbalken 2 kap. 3 § kräver bl a att en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka skada eller olägenhet för människors hälsa eller på miljön och i samma syfte använda bästa möjliga teknik.

Småbåtshamnar bedöms sällan innebära miljöfarlig verksamhet. Däremot kan flera steg i byggande och underhåll av småbåtshamnar vara anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet enligt 29 kap Miljöprövningsförordningen (2013:251). Denna omfattar uppläggning och avvattning av muddermassor, mellanlagring av muddermassor och andra massor samt användning av avfall (massor) för anläggningsändamål.

Anmälan om miljöfarlig verksamhet handläggs av Hammarö kommun, såvida massorna inte är förorenade eller överstiger 1000 ton så att de blir tillståndspliktiga.

Tillståndsprövning sker genom samråd hos länsstyrelsen i Värmland och kräver prövning hos Miljöprövningsdelegationen i Örebro län.

BYGGLOV ELLER DETALJPLAN?

Enligt plan- och bygglagen (PBL) 8 kap. 2 § krävs bygglov för att anordna en småbåtshamn (dvs. 6 eller fler båtplatser). Bygglov för vattenverksamhet ska alltid kompletteras med en anmälan till Länsstyrelsen (se ovan).

Som regel bedöms dock att en ny detaljplan ska upprättas inför nyanläggande av en småbåtshamn. Även i fall där det redan finns en småbåtshamn, och där önskemål finns att utöka hamnen, kan det krävas att en detaljplan upprättas, om det finns behov av att flera markanspråk behandlas i en helhet och lösas i ett större sammanhang.

I de fall det finns en detaljplan eller motsvarande, med markanvändning för båthamn, kan det vara tillräckligt att pröva en småbåtshamn med bygglov.

MKB FÖR DETALJPLAN

Enligt PBL 4 kap. 34 § ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas, om detaljplanen kan antas medföra så kallad betydande miljöpåverkan.

Hamn för fritidsbåtar nämns också i bilaga 3 till Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar som verksamheter som kan medföra en betydande miljöpåverkan och därför kräver en miljöbedömning och ev. MKB enligt 6 kap. 11 § miljöbalken.

Om en detaljplan upprättas för småbåtshamnsändamål ska denna planen miljöbedömas, och om betydande miljöpåverkan bedöms föreligga ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas i samband med detaljplan.

SÅ HÄR GÖR JAG

Vid ansökan om att anlägga bryggor/småbåtshamn kan kontakt tas med Hammarö kommun.

- Kontakta **Miljö- och byggförvaltningen** angående **strandskyddsdispens, bygglov och eventuell anmälan om miljöfarlig verksamhet**.
- Kontakta **Mark- och planavdelningen** angående **tillstånd på kommunens mark, detaljplan samt miljökonsekvensbeskrivning**.
- Kontakta **Lantmäterimyndigheten** för klagörande kring ägande- och rättighetsförhållandena kring det aktuella vattenområdet
- För frågor om **tillstånd för vattenverksamhet** ska kontakt tas med **Länsstyrelsens vattenverksamhetshandläggare**.

Hammarö kommun hjälper dig som söker att komma rätt i de olika prövningsinstanserna!

TYP AV HAMN	Strandskyddsdispens	Vattenverksamhet	Miljöfarlig verksamhet	Markägar-tillstånd	Rättighet till vatten	Bygglov/detaljplan	Miljökonsekvensbeskrivning
Kategori A	Ja (kommunen)	Ev. (Länsstyrelsen)	Ev. anmälan (Länsst.)	Ja	Ja (Lantmäteriet)	DP (kommunen)*	En detaljplan kräver en MKB (kommunen)
Kategori B	Ja (kommunen)	Ev. (Länsstyrelsen)	Sannolikt inte	Ja	Helst (Lantmäteriet)	BL/DP (kommunen)	Oftast inte (vid känsliga miljöer kan projekt-MKB krävas)
Kategori C	Ja (kommunen)	Ev. (Länsstyrelsen)	Ev. anmälan (Länsst.)	Ja	Ja (Lantmäteriet)	DP (kommunen)*	En detaljplan kräver en MKB (kommunen)
Brygga med färre än 7 båtplatser	Sannolikt (kommunen)	Troligtvis inte (Länsstyrelsen)	Sannolikt inte	Ja	Helst (Lantmäteriet)	Troligtvis inte bygglov	Sannolikt inte (vid känsliga miljöer kan projekt-MKB krävas)

* Där detaljplan krävs kommer även bygglovprövning att följa i enlighet med PBL.

OBS! Avvikelse från tabellen kan förekomma.

DEL 6. METOD & ANALYS

METOD

I denna lokaliseringsutredning har lämpligheten för anläggande av småbåtshamnar av olika typ bedömts utifrån andra allmänna intressen (del 3). En genomgång har också gjorts, bland annat av de behov och önskemål som finns avseende båtplatser inom kommunen (del 4).

I del 6 har det, utifrån de intresseförfrågningar som finns samt utifrån de större småbåtshamnar som finns på den norra ön, analyserats vilka platser som bör förordas för anläggande av större, allmänna småbåtshamnar samt anläggande av en centralt placerad upplägningsplats. Mindre småbåtshamnar, av boendekomplementkaraktär bör kunna behandlas något friare.

Utifrån detta har en policy och strategier formulerats som ska vara vägledande för prövning av inkommande förfrågningar avseende småbåtshamnar och bryggor (del 7).

Vidare har en genomgång av befintliga och möjliga hamnar gjorts utifrån den efterfrågan som har visats under årens lopp (del 8).

Konsekvenserna av de förordade lokaliseringsprinciperna och förslagen redovisas översiktligt (del 9).

- Analysen syftar till att finna lämpliga lägen för **kategori A och C-hamnar**
- Kategori B-hamnar (bostadskomplement) bör kunna prövas utifrån policyn (kap 7) samt de allmänna riktlinjerna

URVALSKRITERIER STÖRRE, ALLMÄN HAMN (KATEGORI A OCH C)

En GIS-analys har gjorts i olika steg, som grovt sållat fram några tänkbara, hållbara lägen för större, allmänna småbåtshamnar. I varje analyssteg har även de inför arbetet aktuella småbåtshamnslägena redovisats, för att se hur dessa faller inom ramen för urvalskriterierna.

I ett första steg har avstånd till större, allmän

väg lagts in. Kort avstånd till småbåtshamnen minskar behovet av transporter på land och är ekonomiskt och miljömässigt fördelaktigt eftersom infrastruktur och service kan utnyttjas mer effektivt.

Definitionen på större, allmän väg har i analysen varit en bredd på 6 meter eller bredare. Detta är relevant i sammanhanget för att klara av transporter på land (trailer/kärra) av större båtar. Den mark som faller inom ramen för denna kategori har markerats röd på karta (se nästa sida).

I ett andra steg har bebyggelsestätheten analyserats för kvarvarande markområde. En ny, större småbåtshamn bör placeras nära befintlig bebyggelsestruktur och i analysen har de markområden där det finns minst 3 bostadshus inom 200 meters avstånd behållits.

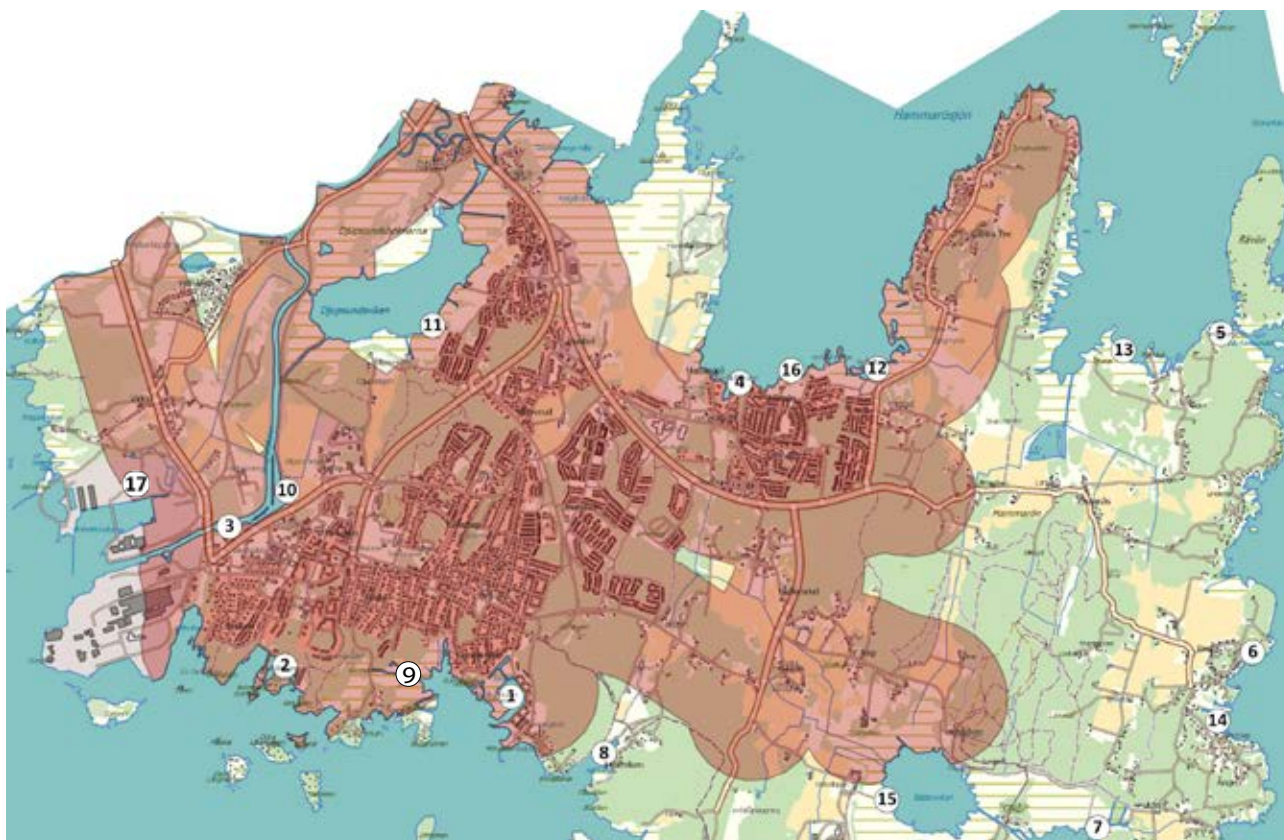
Det tredje analyssteget innebär endast att mark på land tas bort. För läsbarheten på kartan finns ett 200 meter bredd markområde kvar.

Analyssteg 4 innebär att avstånd till bostadsbebyggelse beaktas, så att inte intressekonflikter eller risker för hälsa och säkerhet uppstår. En zon på 100 meter har lagts runt kvarvarande markområden.

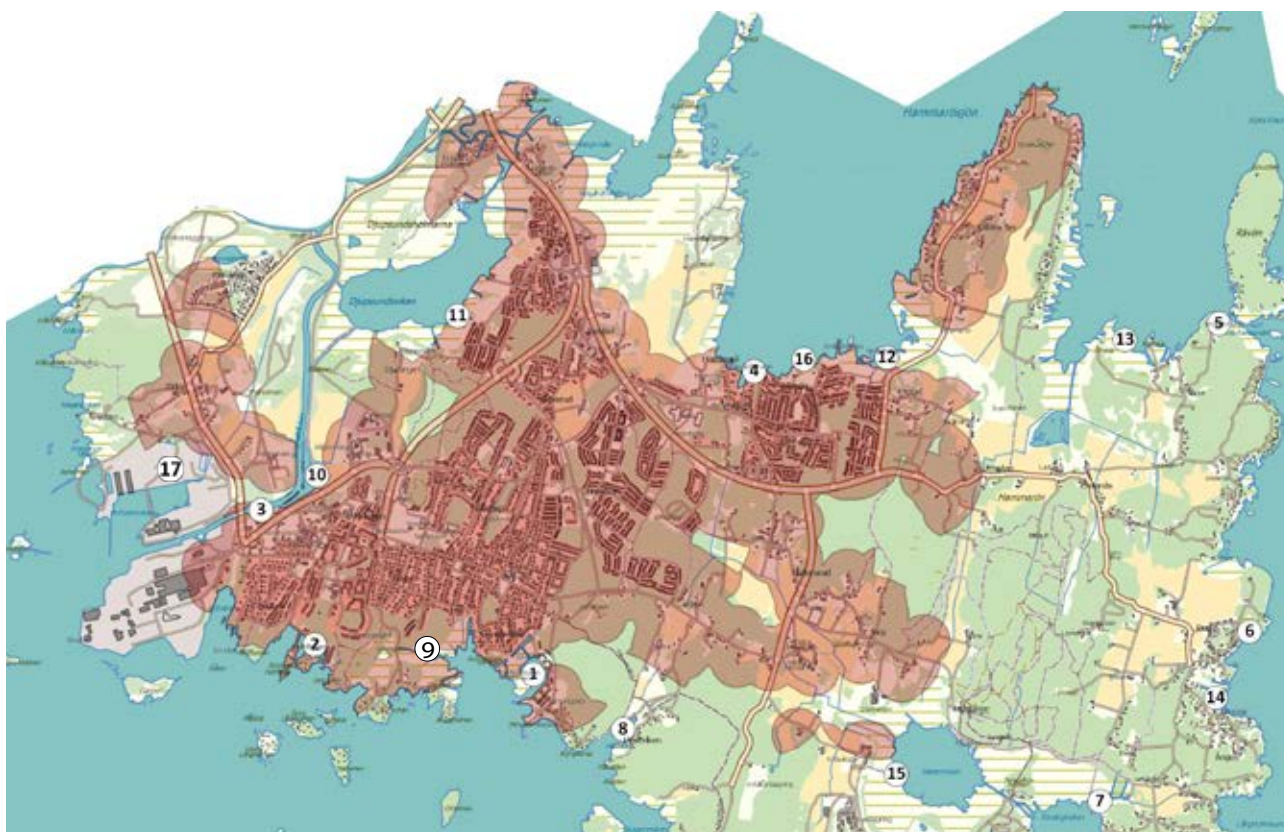
I analyssteg 5 undantas kvarvarande områden med starka allmänna intressen, bl a riksintresseområden, reservat och biotopskydd.

I analyssteg 6 läggs befintliga näringsverksamheter samt ianspråktagen industrimark till (på norra delen av ön), vilka tidigare har fallit utanför ramen för någon eller några av de övriga kriterierna.

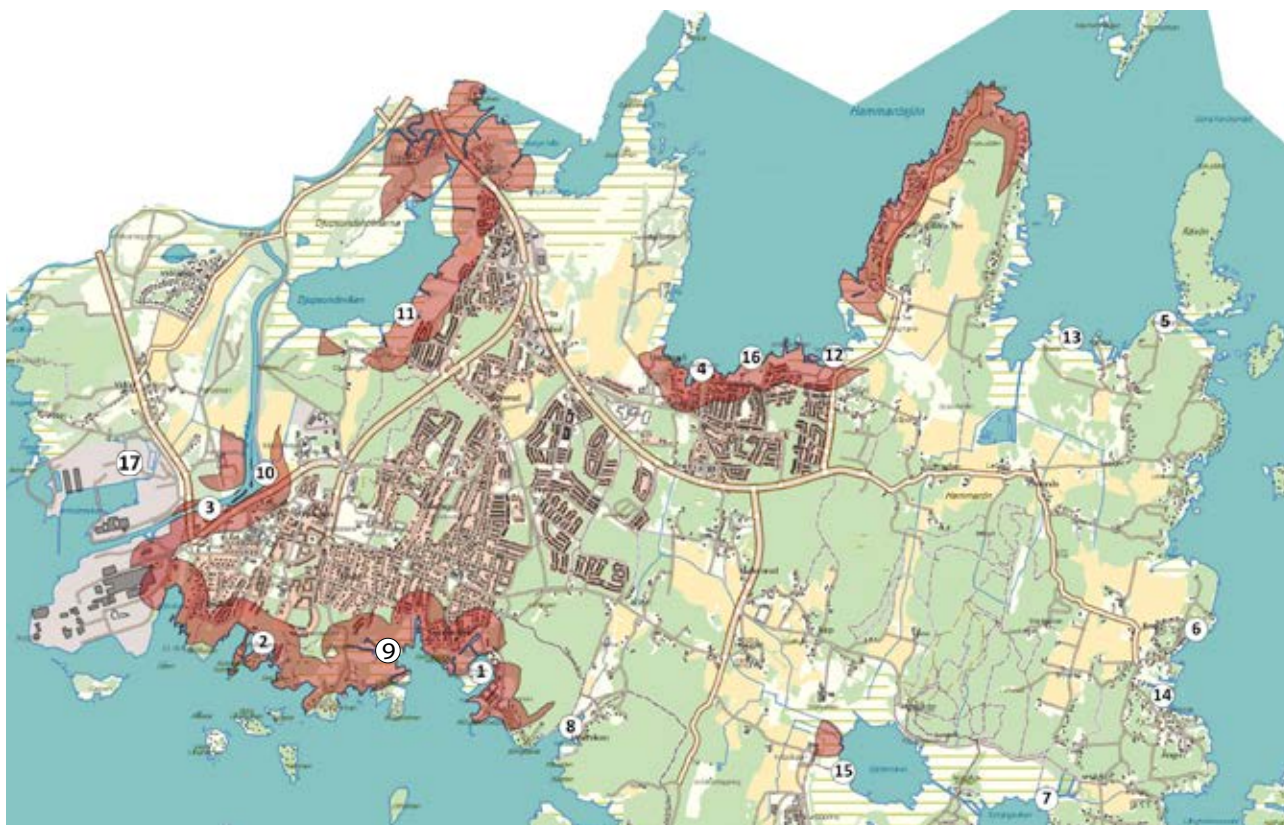
Analyssteget motiveras med att det utifrån ett övergripande hållbarhetsperspektiv är fördelaktigt att samordna och samlokalisera verksamheter inom samma område samt redan ianspråktagen mark. F d Akzo Nobel, Hästviken och Sätterstrand innefattas av detta analyssteg, och utvecklingsplaner finns för de två sistnämnda.

Ovan: Analys - Steg 1. Avstånd (500 meter eller mindre) till större, allmän väg. Mark som är röd-markerad kvarstår efter detta kriterium.

Ovan: Analys - Steg 2. Bebyggelsetäthet (minst tre bostadshus inom 200 meter). Mark som är röd-markerad kvarstår efter detta kriterium.

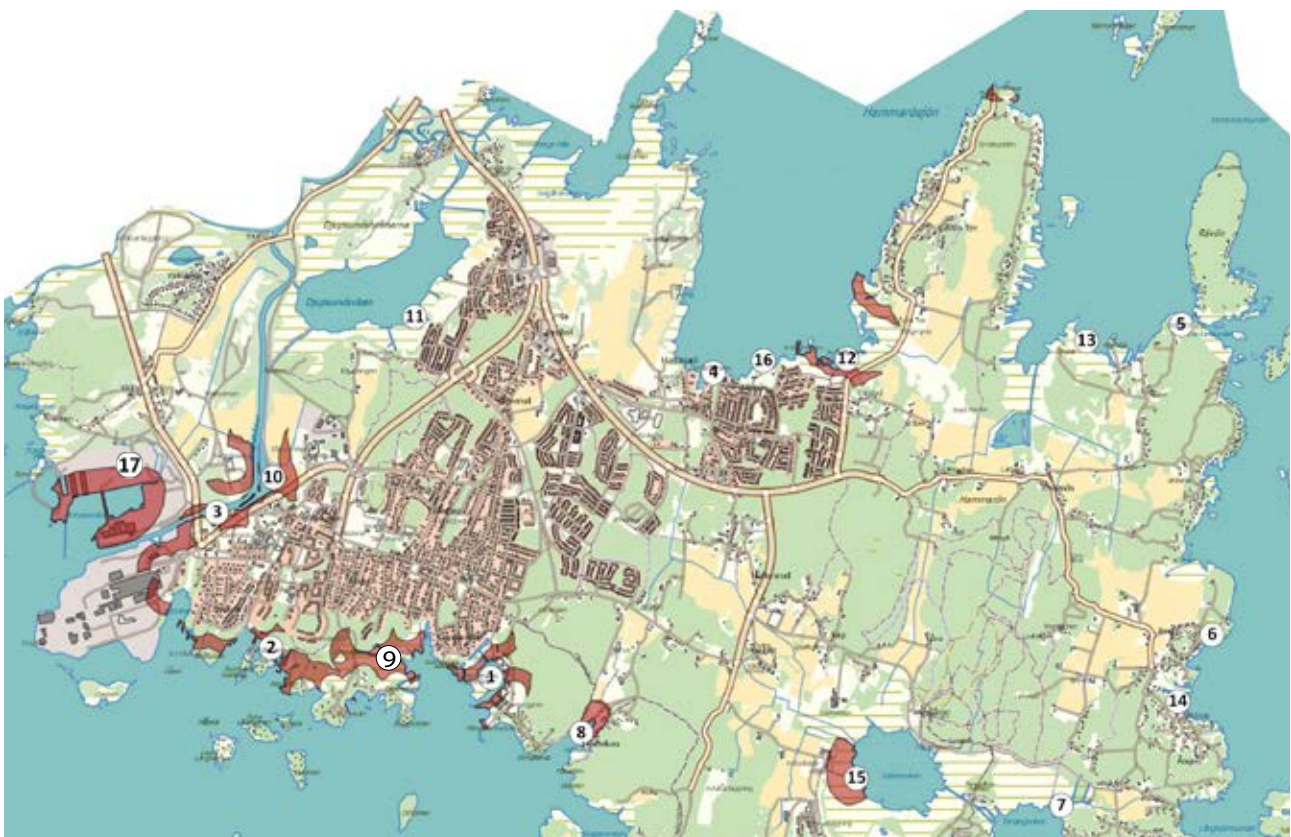
Ovan: Analys - Steg 3. Närhet till vatten. För läsbarheten har en 200 meters buffertzoon markerats för kvarvarande markområden.

Ovan: Analys - Steg 4. Skyddsavstånd till bostäder (100 m). Mark som är rödmarkerad kvarstår efter detta kriterium.

Ovan: Analys - Steg 5. "Skyddade" områden har undantagits. (riksintresse naturvård, riksintresse kulturmiljö, naturreservat, kulturresevat, Natura2000, biotopskydd, nyckelbiotoper samt djur- och växtskydd.)

Ovan: Analys - Steg 6. Befintliga verksamhets- och näringsområden läggs till.

SUMMERING ANALYS STÖRRE ALLMÄN HAMN

Analysen av potentiellt lämpliga platser för större, allmänna hamnar har resulterat i ett antal områden runt om på den norra ön. Av dessa bedöms sex lägen, av de som utreds i denna utredning, vara intressanta att utveckla vidare för detta ändamål.

- Lillängshamnen
- Sörvikshamnen
- Skoghallsådran
- Lunnaparken östra
- Sättersviken
- Bärstad
- Akzo Nobel

Övriga hamnar som utreds bedöms kunna vara lämpliga för boendekomplementhamnar.

URVALSKRITERIER UPPLÄGGNINGSPLATS

En GIS-analys har gjorts i fyra steg, som grovt sållat fram några tänkbara, hållbara lägen för central båtuppläggning. I varje analyssteg har även de inför arbetet aktuella småbåtshamns-lägena redovisats, för att se hur dessa faller inom ramen för urvalskriterierna.

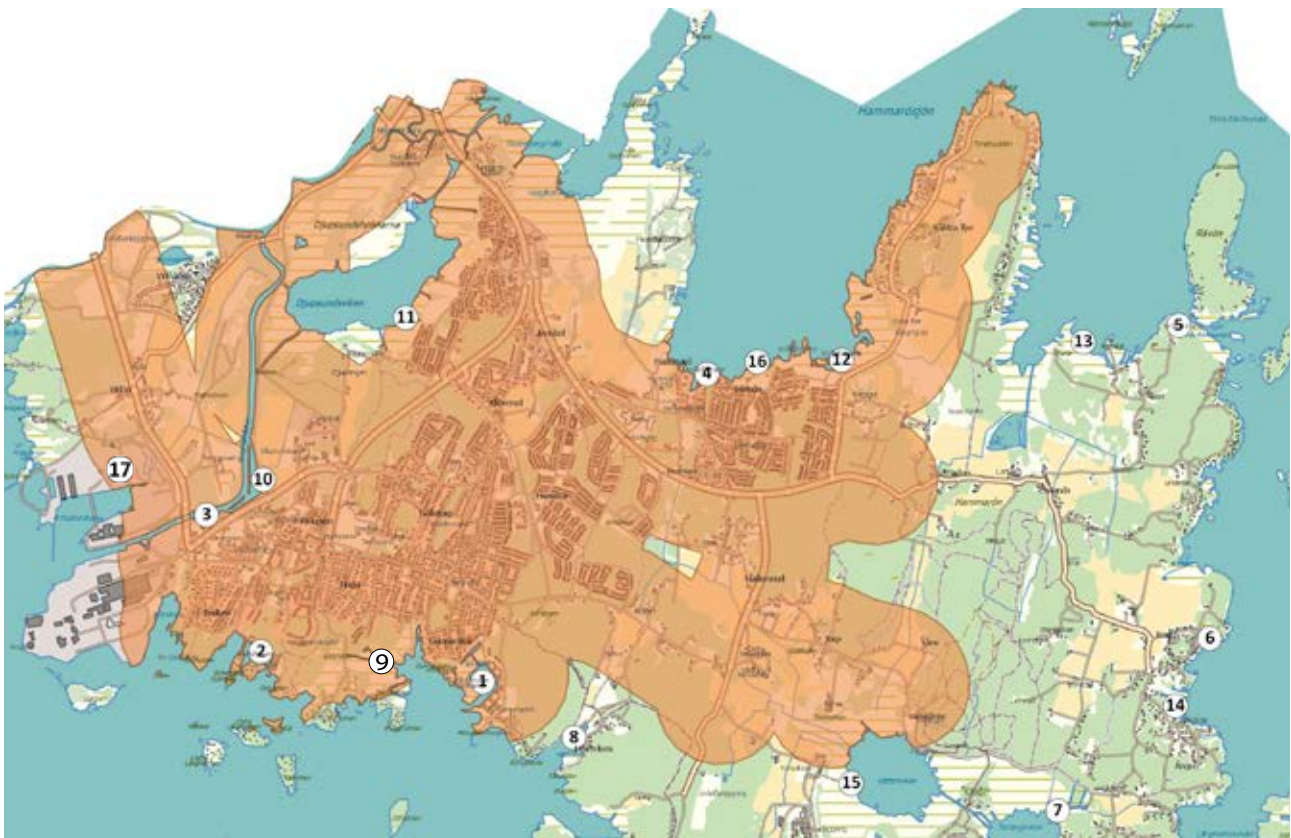
I ett första steg har avstånd till större, allmän väg lagts in. Kort avstånd till uppläggningsplats minskar behovet av transporter på land och är ekonomiskt och miljömässigt fördelaktigt eftersom infrastruktur och service kan utnyttjas mer effektivt.

Definitionen på större, allmän väg har i analysen varit en bredd på 6 meter eller bredare. Detta är relevant i sammanhanget för att klara av transporter på land (trailer/kärra) av större båtar. Den mark som faller inom ramen för denna kategori har markerats orange på karta (se nästa sida).

I ett andra steg har bebyggelsestätheten analyserats för kvarvarande markområde. En central båtuppläggningsplats bör placeras nära befintlig bebyggelsestruktur och i analysen har de markområden där det finns minst 3 bostadshus inom 200 meters avstånd respektive 100 meter från enskilda bostadshus, behållits. Även väg-områden har tagits bort i detta steg.

Det tredje analyssteget innebär att sankmark tas bort, samt mark som riskerar att översvämmas (ytor under +47,0 RH2000).

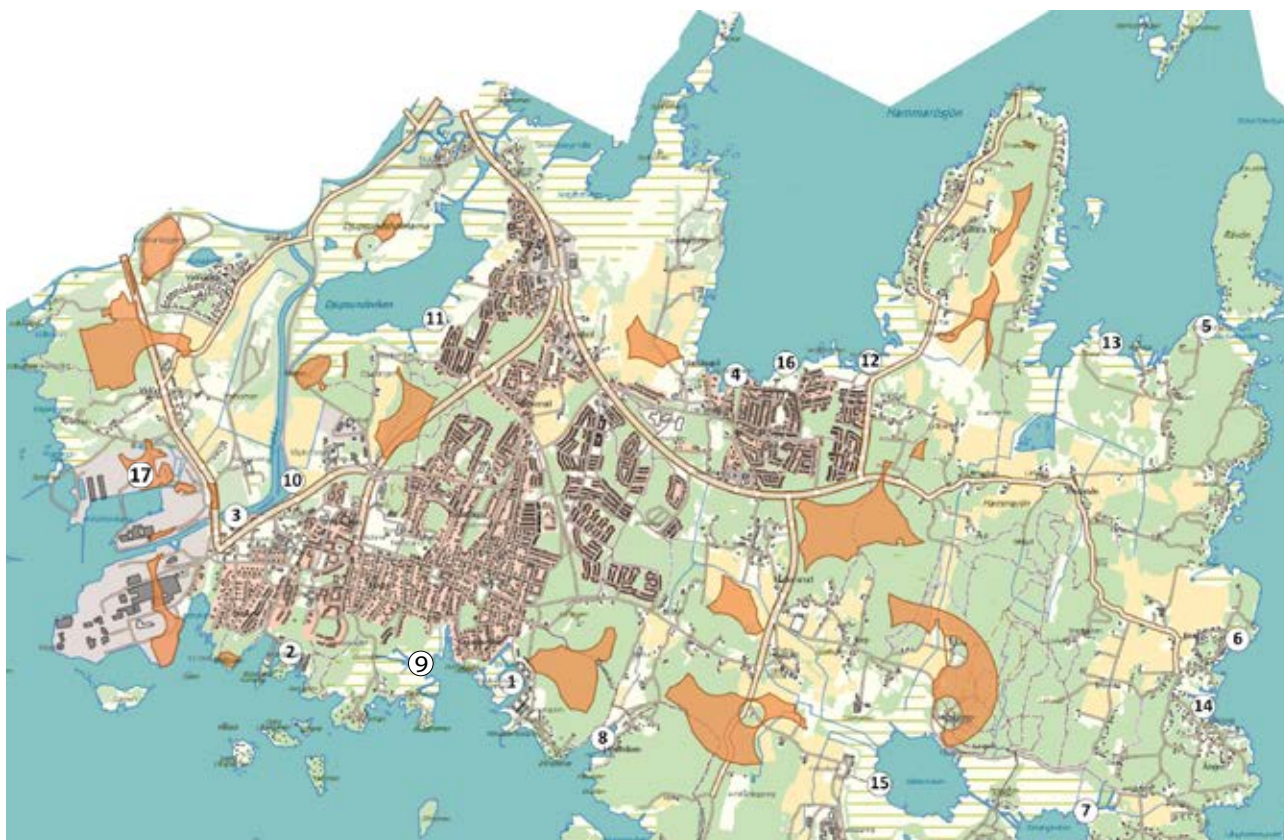
Analyssteg 4 innebär att mindre markområden under 2 ha tas bort liksom skyddade områden (riksintresse Naturvård, riksintresse kulturmiljö, naturreservat, kulturresevat, Natura2000, biotopskydd, nyckelbiotoper samt djur- och växtskydd.

Ovan: Analys - Steg 1. Avstånd (500 meter eller mindre) till större, allmän väg. Mark som är orangemarkerad kvarstår efter detta kriterium.

Ovan: Analys - Steg 2. Vägar samt bebyggelsetäthet (minst tre bostadshus inom 200 meter eller 100 meter från enskilda bostadshus). Mark som är orangemarkerad kvarstår efter detta kriterium.

Ovan: Analys - Steg 3. Sankmark har tagits bort, samt markområden mindre än 2 ha.

Ovan: Analys - Steg 4. Skyddade områden samt sammanhängande markområden under 2 ha tas bort.

SUMMERING ANALYS

Analysen av potentiellt lämpliga platser för en centralt belägen uppställningsplats har resulterat i ett antal områden runt om på den norra ön. Av dessa bedöms tre områden vara intressanta att utreda vidare för detta ändamål.

- Området omkring tippen/reningsverket Sätterstrand
- Gamla Akzo Nobel
- Väster om Skoghallsleden/nordost om sporthallen

Inom två av områdena finns möjligheter att helt eller delvis använda redan ianspråktagen mark (Sätterstrand och Akzo Nobel) och eventuellt kombinera detta med en större, allmän småbåtshamn. Lägena vid Akzo Nobel och Skoghallsleden erbjuder utmärkta lägen i förhållande till infrastruktur och kommunikationer.

Att utveckla en centralt belägen uppställningsplats bedöms kräva detaljplan.

DEL 7. POLICY & STRATEGI

DETTA VILL HAMMARÖ KOMMUN

- Båtplatser och det vattenanknutna friluftslivet är viktiga beståndsdelar i Hammarös skärgårdsprofil och bör främjas, men inte på bekostnad av andra värden såsom naturvärden
- Möjligheter till båtplatser för Hammarös befolkning är en viktig beståndsdel i boendekvaliteterna - småbåtshamnar som boendekomplement
- Möjligheter att erbjuda gästhamn för besökare och båtplatser för boende i grannkommunerna är en viktig attraktionsfaktor för turism- och besöksnäringen - större, allmänna småbåtshamnar
- En centralt placerad båtuppställningsplats, om möjligt dubbelutnyttjad med andra markanvändningar, för vinterförvaring av fritidsbåtar är ett viktigt komplement för mindre småbåtshamnar där plats och andra förutsättningar för båtuppställning saknas

PRINCIPER FÖR LOKALISERINGS-PRÖVNING

- Vid förfrågningar om anläggande av bryggor eller småbåtshamnar ska riktlinjerna i denna lokaliseringsutredning användas. Finns inte platsen omnämnd i utredningen ska förfrågningen bedömas utifrån de ställningstaganden och kriterier som finns i denna utredning.
- Samordning mellan båtföreningar eller intressenter förordas alltid inför förfrågan till kommunen!
- En utveckling av nya småbåtshamnar på södra Hammarö (Söder om Sätter) är inte

önskvärd med hänsyn till trafiksituationen samt de natur- kultur- och friluftslivsvärden som där finns. Befintliga småbåtshamnar bör kunna utvecklas men inom dagens påverkansområde

- Anläggande av småbåtshamnar inom större, sammanhängande och oexploaterade områden och områden med höga värden utifrån natur- kultur- och friluftsliv bör undvikas
- Småbåtshamnar bör utvecklas där det idag finns bryggor, småbåtshamn, inom områden som är ianspråktaga (t ex industri, verksamheter, besöksmål m m) eller som en del inom nya områden som planeras i sin helhet
- Småbåtshamnar bör utvecklas i lägen med goda kommunikationer och med relativ närhet till en högre koncentration av bostäder, vilket är viktigt ur ett hållbarhetsperspektiv för att minimera transportaer från verksamheten. Detta är särskilt viktigt avseende nya större, allmänna småbåtshamnar samt en central plats för båtuppställning
- Utveckling av småbåtshamnar som boendekomplement bedöms kunna lokaliseras och utvecklas enligt något andra kriterier än större, allmänna småbåtshamnar. Det är här särskilt viktigt att klara av frågorna rörande omgivningspåverkan, parkering/trafik och uppläggningsplatser
- Samordning av småbåtshamnar med andra attraktioner förordas, såsom badplats (om miljömässigt möjligt), grillplats, camping, restaurang, längs befintliga stråk och friluftsområden, och kunna erbjuda miljöer för vistelse och samvaro även för icke-medlemmar i båtföreningen. Den allmänna tillgängligheten till småbåtshamnar är en viktig faktor och en utveckling och etable-

ring av en småbåtshamn kan stärka strand-skyddets syfte avseende friluftsliv

- Nya båtplatser ska samlokaliseras med andra båtplatser - befintliga eller nya, och nya privata bryggor för småbåtar bör inte tillkomma, med hänsyn till att värna det rörliga friluftslivet och allmänhetens tillträde till stränderna inom kommunen
- Det är viktigt att småbåtshamnar placeras på lämpliga avstånd från bostadsbebyggelse, skolor och annan känslig markanvändning. Detta då småbåtshamnar kan innebära risker för omgivningen i form av brand- och explosionsrisk (kopplat till hantering av brandfarliga ämnen) och bullerstörningar. Detta gäller främst större småbåtshamnar med omfattande hantering av brandfarliga eller explosiva varor och/eller plats för uppläggning utomhus eller i hangarer, sjöbodar eller dylikt
- Inför anläggande av småbåtshamnar ska behovet av detaljplan bedömas av Hammarö kommun
- Hammarö kommun har i normalfallet inte för avsikt att bygga några bryggor och båtplatser, men kan vara behjälplig i lokaliseringsprövning och rådgivande i övrig tillståndsprövning. Det är upp till markägare och exploatör att förhandla, genomföra, bekosta och drifta anläggningar samt finna vägar till en hållbar finansiering.

PRINCIPER FÖR ANLÄGGANDE

- Vid anläggande eller utökande av en småbåtshamn ska minskat omgivnings- och miljöpåverkan, anpassning till platsens värden och kvaliteter och naturligt skyddade lägen alltid eftersträvas
- Parkeringsplatser inom eller i anslutning till

privata småbåtshamnar är inte kommunens ansvar. Finns andra målpunkter inom området av allmänt intresse kan kommunen ha en del av parkeringsansvaret

- Service, såsom spolplatta, ramp, kran och sjösättningsmöjligheter bör kunna samutnyttjas av fler än medlemmar inom en båtförening. Vid anläggande av en ny småbåtshamn ska flerutnyttjandemöjligheterna alltid utredas, även för exempelvis tätortsnära husbilsservice och ställplats
- En centralt belägen plats för sjösättning och upptagning av båtar är en viktig funktion som kan möjliggöra mindre småbåtshamnar i bostadsnära lägen

PRINCIPER FÖR UPPSTÄLLNINGSPLATSER

- Viss förekomst av uppställningsplatser kan förekomma inom kategori A- och C-hamnar.
- Större områden för uppställningsplatser ska undvikas inom kategori B-hamnar
- En större, centralt belägen uppställningsplats bör eftersträvas i syfte att minska transporter samt frigöra parkeringsplatser inom småbåtshamnar

PRINCIPER FÖR DRIFT OCH TILLSYN

- Hantering av miljöfarliga ämnen och vätskor ska hanteras på ett ansvarsfullt sätt, och dagvattenhanteringen likaså. Detta i syfte att minimera risken för påverkan på recipienten och Vänerens vattenkvalitet vid exempelvis översvämningar
- Beakta miljöeffekterna av skötsel och underhåll genom medvetna miljöval i samband med skötsel och underhåll
- Befintliga, privata bryggor på kommunens mark bör ses över och utredas.

DEL 8. REDOVISNING AV HAMNAR SAMT FÖRSLAG

1. SÖRVIKSHAMNEN

(KATEGORI A-HAMN)

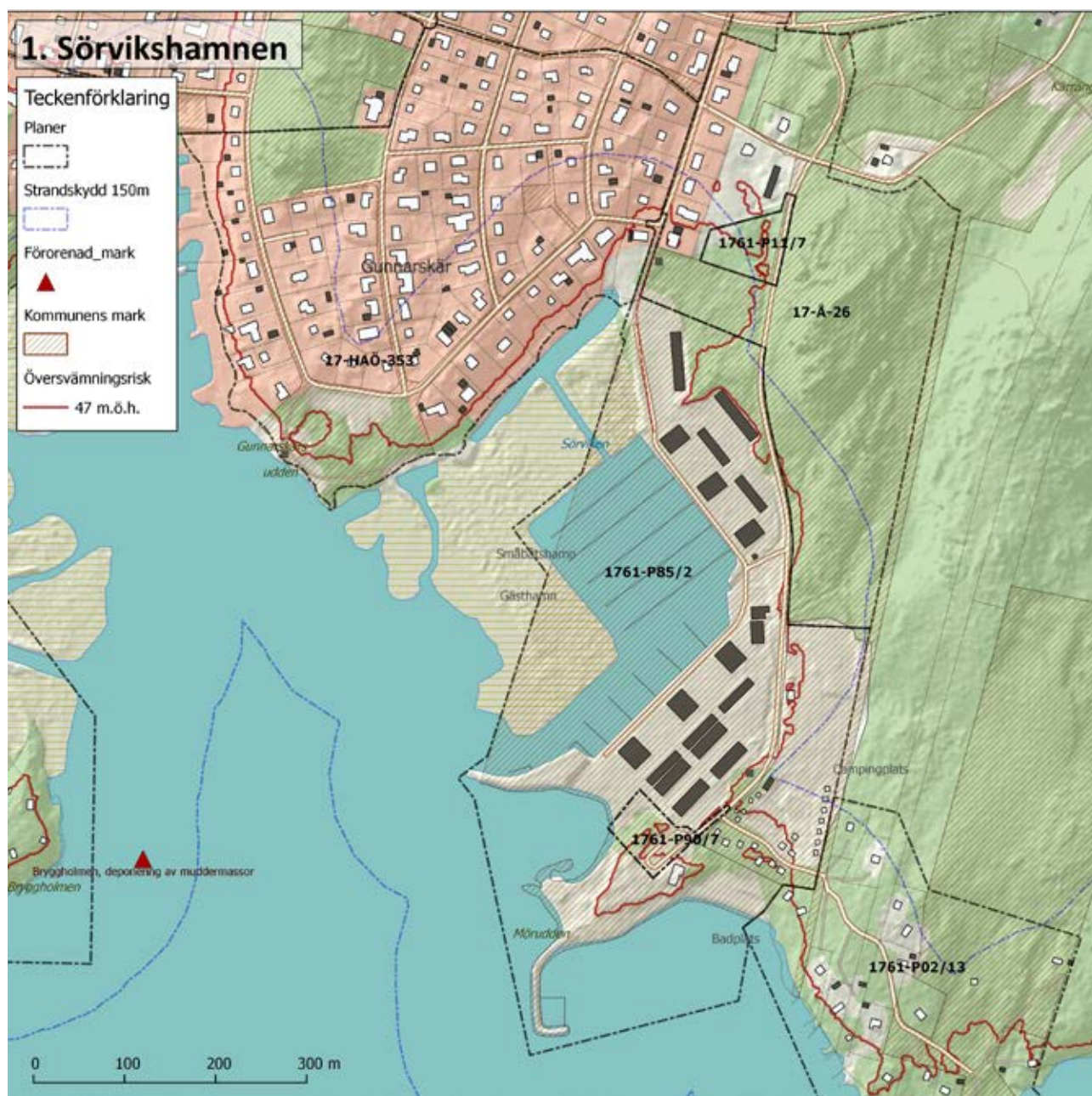
Allmänt

Sörvikshamnen är en sedan 1960-talet etablerad, större småbåtshamn ca 1,5 km sydost om Skoghalls centrum. Hamnen drivs av den ideella föreningen Skoghalls båtsällskap, och inrymmer idag fem bryggor (å 150 meter) och fem bryggor (å 50 meter) som sammanlagt ger ca 540 båtplatser. Det finns 18 båthus för

vinterförvaring och upplag av båtar. Det finns ingen kommersiell trafik eller gästhamn inom området.

Föreningen arrenderar marken av Hammarö kommun, och är i ett expansivt skede och önskar utveckla hamnen, varför en detaljplan nyligen har tagits fram som möjliggör en utveckling av hamnen med ytterligare fyra båthus samt ca 200 nya båtplatser, nya infarter samt komplettering av båtservice. Hamnen har en industriell karaktär och det finns möjlighet till utblickar mot Vänern över det skyddande vassbältet.

Intill Sörvikshamnen finns en allmän badplats

samt Mörddens camping med badplats, viss service och restaurang.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts, vilket också är fallet för att kunna anlägga fler båtplatser enligt den nya detaljplanen. Det vassbälte som finns och skiljer hamnen från Vätern är viktig då det fyller en funktion som vågbrytare, vilket ställer höga krav på vatten- och muddringsverksamhet inom området.

Tillstånd för vattenverksamhet finns för Sörvikshamnen 1964-05-29, A28/1964; A44/1963, samt utökning 1981-12-08, DVA73; VA 60/81.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Hovlandavägen via Möruddsvägen, som är en belagd, relativt smal väg med gatubelysning men utan separerad gång- och cykelväg. Koppling till Gunnarskär finns via en belagd gång- och cykelväg i områdets nord-

västra delar, samt mot Kileneleden norr om hamnområdet. Infarten till området är otydligt belägen, och i den nya detaljplanen kommer två nya tillfartsvägar att möjliggöras - en i norr och en i söder. Trafiken längs Möruddsvägen påverkar inte boendemiljöer, annat än boende vid campingplatsen, medan trafiken till och från hamnområdet går längs med Hovlandavägen genom flera bostadsområden.

Marken inom småbåtshamnen domineras av stora grusade ytor, men mindre partier belagd yta för körbana m m. Dessa ytor i i relativt dåligt skick genom sprickor o dyl. Marken är i huvudsak flack med få höjdvariationer vilket gör området relativt väl tillgängligt.

Det finns få markerade parkeringsplatser inom området, marken närmast båtförvaringsbyggnaderna används till stor del för tillfällig parkeering. Det tas inte ut någon avgift för parkering idag.

Service och funktioner

Inom området finns service knutet till båtliv i form av vaktstuga, två mastskjul, miljöstation, en ny spolplatta, kran med travers, ramper för iläggning, vatten, WC, kiosk samt restaurang och kiosk inom närområdet (Möruddens camping).

Plats för upplag finns, drivmedel saknas inom området idag. En servicebyggnad kan med stöd av detaljplanen byggas på piren i söder, som ska kunna inrymma faciliteter för hamn- och badgäster samt båtklubben.

det, restaurang- och campingverksamheten. I FÖP Hästviken anvisas ett område norr om Möruddens camping för utveckling av denna verksamhet.

Utökade båtuppställningsplatser i närområdet, utöver de som anges i gällande detaljplan, bedöms heller inte lämpligt av ovanstående skäl samt med hänsyn till närheten till närheten till Kileneleden och de friluftslivsvärden som finns i närområdet.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Ca 500 meter söder om hamnens ytterområde börjar Vänerskärgårdens naturreservad.

Inom området har detaljplan för del av Klöverud 1:20 m fl antagits, dock ej ännu vunnit laga kraft.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45 till +47 meter (RH2000).

Strandskyddet är upphävt inom vattenområde för småbåtshamn samt byggrätter för småbåtshamn.

Kommunen äger en stor del av marken inom och öster om området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns utvecklingspotential för en utökad hamnverksamhet inom området, något som också har utretts inom ramen för detaljplanen för del av Klöverud 1:20 m fl.

Ytterligare båtplatser utöver de som finns möjliggjorda i detaljplanen (se ovan) bedöms inte vara möjligt eller lämpligt inom eller i närheten av befintlig hamn. Det finns då risk för konflikter med bland annat boende inom närområ-

2. LILLÄNGSHAMNEN

(KATEGORI A-HAMN)

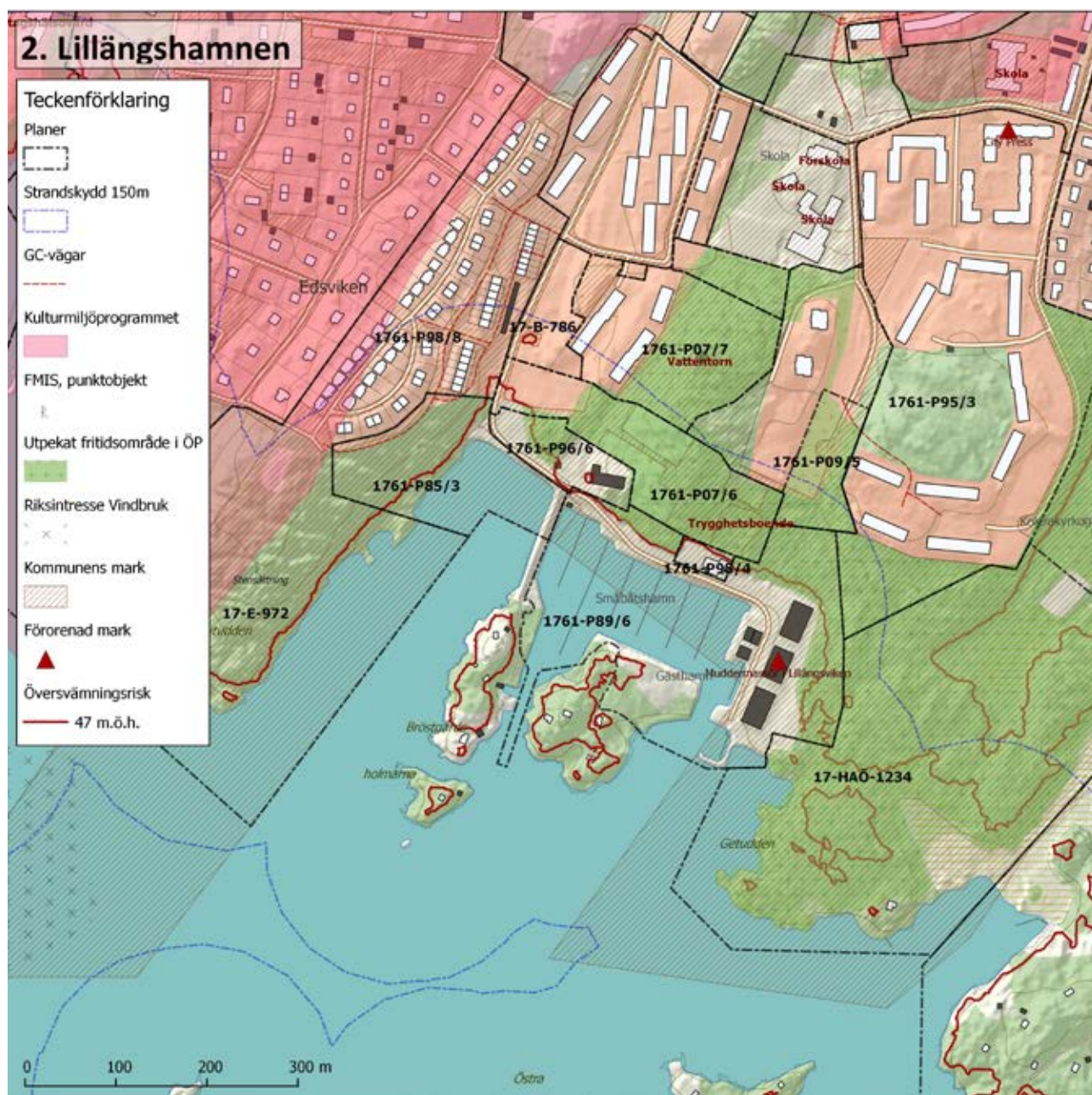
Allmänt

Lillängshamnen är en större, etablerad småbåtshamn endast några 100 meter söder om Skoghalls centrum. Hamnen drivs av Föreningen Lillängshamnen, en ideell förening, och inrymmer idag fem bryggor (å 85 meter) och en brygga (å 140 meter) som tillsammans ger ca 285 båtplatser. Det finns inom området 3 båthus för vinterförvaring och upplag av båtar. Det finns både kommersiell trafik (yrkesfiske) och en officiell gästhamn inom området, in-

rymmande ca 12-15 gästplatser.

Föreningen arrenderar marken av Hammarö kommun. Hamnen har något mer av en "skärgårdscharakter" än Sörvikshamnen, mycket beroende på den vattenanknutna verksamhet som bedrivs, men även utformningen av området. Det finns möjlighet till utblickar mot Vänern från hamnens sydöstra spets. Däremot är hamnens skala på bl a armaturer, markbeläggning m m inte optimal för en trivsam skärgårdsupplevelse.

Intill Lillängshamnen, vid Lillängsviken, finns en mindre badplats och avståndet till Skoghalls centrum är endast ca 500 meter. Hammarö

kommun har en ambition att knyta ihop området från Lillängshamnen via centrum till Lunnaparken. Planer finns på att anlägga bl a en sol- och badbrygga vid Lillängsviken, som skulle kunna bidra till att öka områdets attraktivitet som helhet.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts. Vattendjupet inom hamnområdet är i genomsnitt ca 2 meter. Hamnen har ett i övrigt mycket skyddat läge genom att Bröstgårdsholmarna skiljer hamnen från Vätern.

Tillstånd finns för vattenverksamhet för Lillängshamnen 1985-02-06, DVA7; VA 43/84.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Skoghalls centrum och Bruksgatan/Mörmovägen via Lillängsvägen, som är en belagd, relativt bred gata med några farthinder, gatubelysning och trottoarer på båda sidorna. Trafiken från Bruksgatan/Mörmovägen går genom flerbostadshusområdet, men på en gata som är anpassad för genomfartstrafik.

Koppling till centrum finns också via en belagd gång- och cykelväg från hamnområdet norrut mot Tallvägen. Infarten till området är tydlig och leder direkt in i hamnområdet.

Marken inom småbåtshamnen domineras av större grusade ytor och mindre partier belagda yta för körbana m m. Dessa ytor i i relativt dåligt skick genom sprickor o dyl. Marken är i huvudsak flack med få höjdvariationer vilket gör området relativt väl tillgängligt. Som ett led i gestaltungsarbetet som nämndes ovan planeras ett nytt tillgängligt bryggstråk längs bryggorna i hamnområdet. Området blir då en tydligare del av ett sammanhängande stråk mellan bland annat Getudden i öster och Gryttudden i väster samt centrum.

Det finns få markerade parkeringsplatser inom området, huvudsakligen vid områdets infart,

norr om Lillängsvägen. Marken närmast båtförvaringsbyggnaderna kan också användas till parkering. En lastbilsarkering har nyligen iordningställt. Det tas inte ut någon avgift för parkering idag.

Kollektivtrafik finns inom 700 meter längs Bruksgatan/Mörmovägen och trafikeras av linjerna 900-904 samt 914).

Service och funktioner

Inom området finns service knutet till båtliv i form av vaktstuga, miljöstation, ramp för iläggning, vatten, WC, latrintömning, dusch, tvättstuga, en sjömack med drivmedel (diesel, 95-oktanig bensin, akrylatbensin) kiosk samt handikapplift.

Plats för upplag finns i båthus samt på mark, motorservice och sjöräddningsstation finns också. Inom hamnområdet finns Lillängshamnen fiskrökeri AB beläget, som bedriver verksamhet inom fiskeri- och rökreibranschen.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Inom området gäller detaljplan för Lillängshamnen, från 1988.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +47,5 meter (RH2000).

Strandskyddet är upphävt inom kvartersmark för småbåtshamn, men gäller fortsatt inom bl a vattenområdet.

Kommunen äger en stor del av marken inom och öster om området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns inom dagens område inte någon stor utvecklingspotential för en utökad hamnverksamhet. Att skapa fler båtplatser skulle kräva

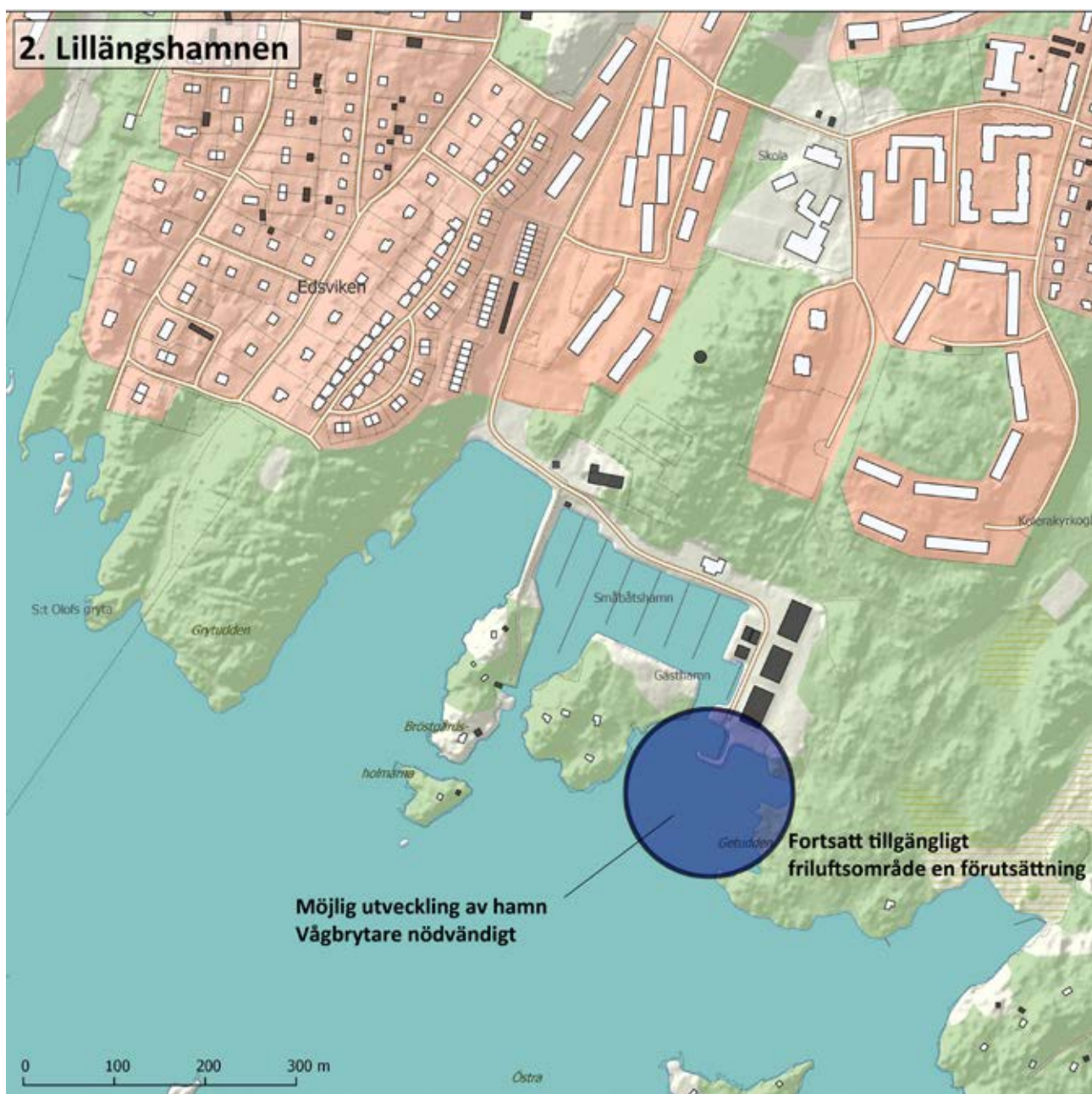
att man går utanför den naturliga avgränsade hamnbassäng som finns mellan fastlandet och Bröstgårdsholmarna. En sådan naturlig fortsättning bedöms endast vara möjlig söder om magasinsområdet där uppskattningsvis fyra bryggor á 85 meter skulle kunna ge ca 150 nya båtplatser. Ett sådant projekt skulle dock ställa höga krav på en vågbrytande pir, samt en var-sam anpassning mot Bröstgårdsholmarna. För ett genomförande krävs ändring av detaljplanen, samt eventuell annan tillståndsprövning.

Något befintligt vassbälte finns inte som går att nyttja för det ändamålet.

Det finns risk för konflikter med det rörliga fri-luftslivet, då marken öster om Lillängshamnen utgör ett värdefullt, centrum- och Vänernära rekreatiomsområde. Detta skulle dock kunna motverkas genom att tillgängliggöra en eventuellt utbyggnad söderut med tillgänglighetsanpassade, längsgående promenadbryggor och allmänt tillgängliga platser mot Vänern.

Utökade båtuppställningsplatser i närområdet bedöms inte lämpligt med hänsyn till de fri-luftslivsvärden som finns i närområdet.

3. SKOGHALLSÅDRANS SMÅBÅTSHAMN

(KATEGORI A-HAMN)

Allmänt

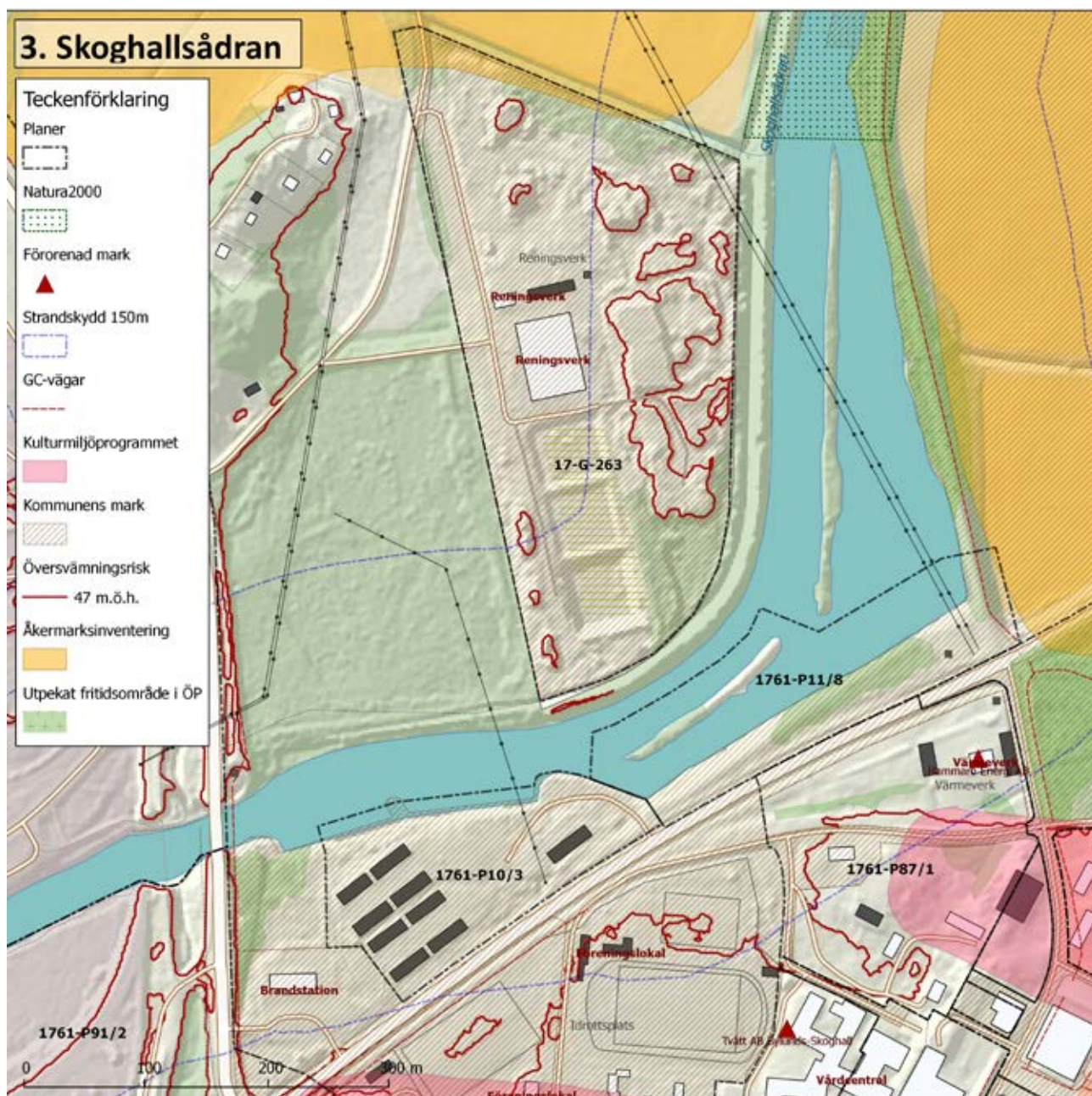
Skoghallsådrans småbåtshamn är en mindre småbåtshamn, belägen endast några 100 meter nordväst om Skoghalls centrum. Hamnen drivs av Skoghallsådrans båtförening, en ideell förening. Småbåtshamnen inrymmer idag en längre längsgående brygga á 200 meter med 40-50 båtplatser. Det finns inom området 10 båthus för vinterförvaring och upplag av båtar samt ett klubbhus. Det finns ingen kommersiell

trafik eller gästhamn inom området. Föreningen har ett tryck på fler båtplatser och vill utöka verksamheten.

Föreningen arrenderar marken av Hammarö kommun. Hamnen har en utpräglad privat karaktär och är inte iordningställd för vistelse i någon större utsträckning.

Det har förts diskussioner om att öka allmänhetens tillträde till området genom att anlägga en gång- och cykelväg i kombination med en bryggvandring, som då skulle kunna knyta ihop gångvägen genom Lunnaparken, vidare mot centrum.

Öster om detta område, inom Lunnaparken,

finns ytterligare ett område som är planlagt för bland annat småbåtshamnsändamål, inrymmande ytterligare ca 20 båtplatser. I planen finns ett vattenområde avsett för "brygga för friluftsliv" som potentiellt skulle kunna inrymma ytterligare ca 50 båtplatser.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts. Hamnen har ett i övrigt skyddat läge i Skoghallsådrans nedre lopp.

Status på vattnet i Skoghallsådran är måttlig och risk finns att miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten inte uppnås till år 2015 och 2021. Åtgärder kommer därför att krävas för att förbättra statusen. Påverkan på vattenkvaliteten genom hamnutveckling och muddring skulle kunna bidra till att motverka målet om god kvalitet och kan utlösa krav på ytterligare åtgärder.

Tillstånd för vattenverksamhet finns för Skoghallsådran 1964-05-29, A28/1964; A44/1963.

Angöring och tillgänglighet

För båtägare begränsas möjligheten till exempelvis segelbåtar eller andra högre båtar genom Dingelsundsvägen och vägbron (samt järnvägs- och gång- och cykelbroarna) som finns över Skoghallsådran.

Bryggorna i småbåtshamnen är inte tillgängliga för allmänheten då gallergrindar finns uppsatta för medlemmarnas säkerhet.

Inom Lunnaparken, som är en allmän park, är bryggan i parkens östra delar, vid båtbusshållplatsen, allmänt tillgängliga.

Området nås från Skoghalls centrum och Bruksgatan via Industrileden, som är en av infartslederna till Skoghall. Koppling till centrum finns också via gång- och cykelvägnätet, men kräver tillträde via Räddningstjänsten och Dingelsundsvägen för vidare passage mot centrum. Infarten till området är tydlig och leder direkt in i hamnområdet. Trafiken till och från hamnområdet påverkar inte några boendemiljöer.

Trafiken till Lunnaparken matas direkt från In-

dustrileden, i en fyrvägs korsning. Entré med bil till Lunnaparken är ändå något ottydlig.

Marken inom småbåtshamnen domineras av större grusade ytor och mindre gräsytor. Marken är i huvudsak flack med få höjdvariationer vilket gör området relativt väl tillgängligt.

Marken inom Lunnaparken är gräsbevuxen och sluttar svagt mot Skoghallsådran. Gångvägen genom området är grusad. Belysning längs med gångvägen saknas.

Det finns inga markerade parkeringsplatser inom småbåtshamnsområdet. Marken närmast båthusen kan också användas till parkering.

Det tas inte ut någon avgift för parkering idag, parkering kan ske för föreningens medlemmar.

Vid Lunnaparkens östra del finns anvisad, dock ej uppmärkt, parkering inrymmande ett tiotal bilar.

Kollektivtrafik finns inom ca 500 meter, hållplats Edsviksvägen, och trafikeras av linjerna 900, 902, 903, 904 samt 914). Båtbusslinje mellan Karlstad och Skoghall (linje 94) har en hållplats vid Lunnaparken.

Service och funktioner

Inom området finns service i form av iläggningsramp för båtar, sophantering, insamling av pant samt faciliteter för medlemmar som WC, vatten och klubbstuga.

Plats för upplag finns i båthus samt på mark.

Vid Lunnaparken finns servicebyggnad för båtbussarna, transformatorstation och pumpstation. Enklare sittmöjligheter finns i form av bord, bänkar, papperskorgar och informationsskyltar.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Inom området gäller detaljplan för Skoghalls-

ådrans båthamn, från 2010. I den östra delen gäller detaljplan för Lunnaparken från 2011.

Det finns uppgifter i MIFO-registret om att föreningar kan finnas både på land och i vatten, vilket kan kräva ytterligare utredning.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +46,5 meter (RH2000). Kommunen äger marken inom området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns inom dagens småbåtshamnsområde inte någon stor utvecklingspotential för en utökad hamnverksamhet, vare sig nya båtplatser eller nya förvaringsplatser. Begränsningarna finns i mark- och vattenytor och Skoghallsådrans sektion vid denna platsen.

Inom Lunnaparken finns möjligheter att använda brygga för friluftslivets ändamål till småbåtar, vilket skulle kunna ge ca 50 nya båtplatser.

Om räddningstjänsten flyttar sin verksamhet i framtiden finns möjligheter för ytterligare enstaka båtplatser samt plats för båthus. Detta kräver en planändring.

4. LÖVNÄS SMÅBÅTSHAMN

(KATEGORI B-HAMN)

Allmänt

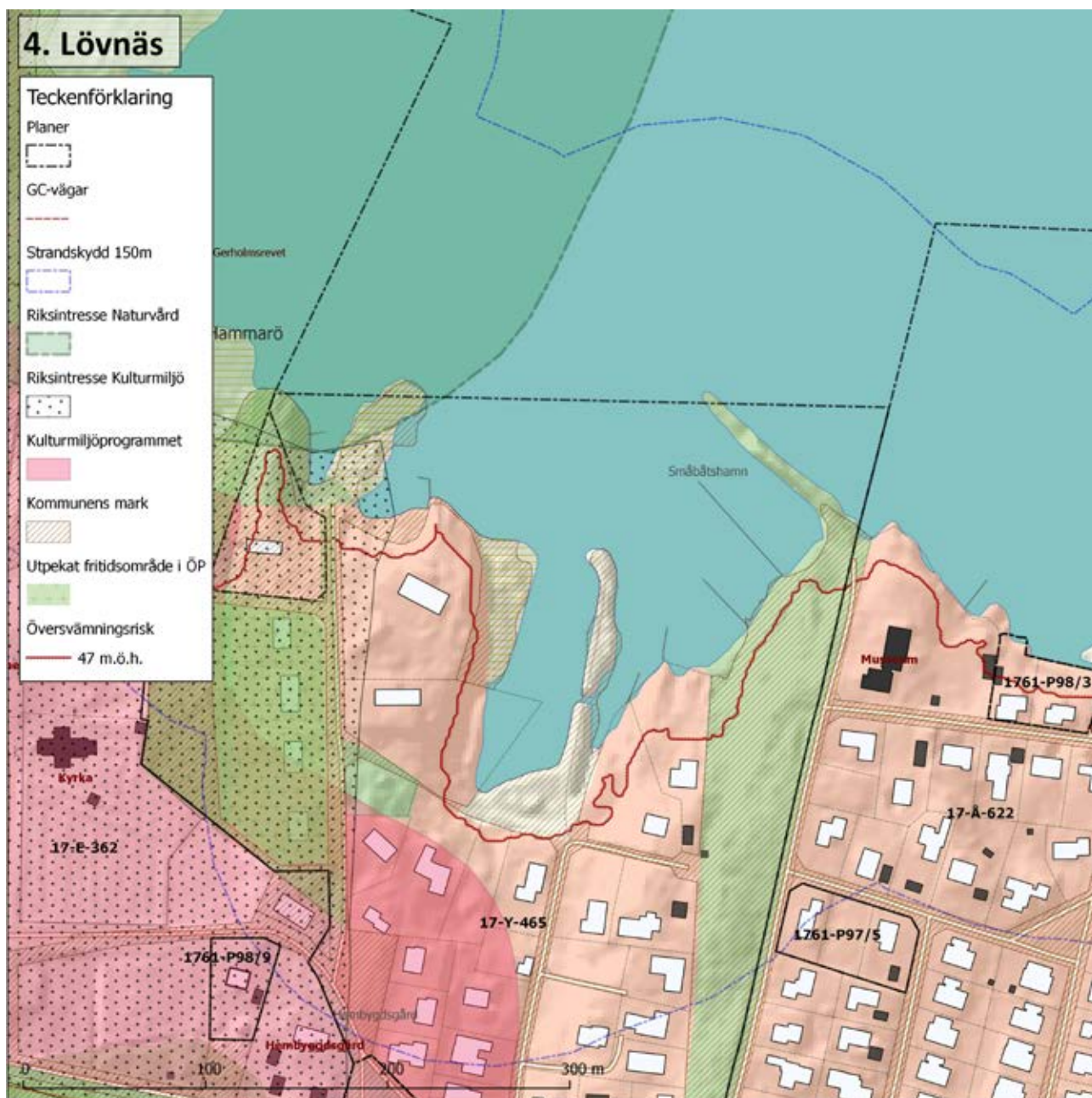
Lövnäs småbåtshamn är en mindre småbåtshamn, centralt belägen på norra Hammarö. Hamnen drivs av en privat förening. Småbåtshamnen inrymmer idag två bryggor om 35 respektive 70 meter som tillsammans inrymmer drygt 50 båtplatser. Det finns sydväst om hamnen en längre längsgående brygga á 70 meter med plats för ca 20 båtplatser. Det finns ingen plats för vinterförvaring eller upplag inom området. Båtbusslinje 94 mellan Karlstad

och Skoghall trafikerar Lövnäs småbåtshamn sommartid. Anläggning för båtbusser sker längst ut på piren. Det finns i övrigt ingen kommersiell trafik eller gästhamn inom området.

Föreningen har ett nyttjanderättsavtal avseende marken med Hammarö kommun. Hamnen och marken omkring är välordnad och har en öppen och inbjudande karaktär.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts. Hamnen har ett i övrigt relativt skyddat läge mot Vänern, som skapas av den befintliga piren, som tjänar som både

vågbrytare och hållplats för båtbusen. Vattendjupen är tillfredställande inom området.

Tillstånd för vattenverksamhet saknas.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Lövnäsvägen via Torsviksvägen respektive Sjöbacksvägen, via det kommunala gatunätet. Trafiken går den senare delen genom delar av Lövnäs bostadsområde. Koppling till centrum finns också via gång- och cykelvägnätet, men i hamnens närområde är gång- och cykeltrafiken integrerad med lokaltrafiken. Infarterna till området är tydlig och leder direkt in i hamnområdet.

Marken inom småbåtshamnen domineras av belagda körytor, skogsmark och mindre gräsytor. Marken är kuperad och sluttande mot nordväst men är genom sin utformning med mindre, belagda gångbanor i vissa delar ändå tillgänglig för rörelsehindrade.

Tillgängligheten till båtbusen klaras genom att piren är belagd och flack.

Det finns knappt 20 markerade parkeringsplatser inom områdets norra del, och plats för ytterligare ca 10 bilar söder om dessa. Delar av dessa parkeringsplatser tillhör kyrkans verksamhet idag. Parkeringsavgift uttages inte.

Kollektivtrafik finns inom ca 400 meter, hållplats Lövnäs, och trafikeras av linjerna 901 och 914).

Service och funktioner

Inom området finns service i form av iläggningsramp för båtar och enklare sophantering.

Det finns inom området enstaka soffor, bänkar och bord som uppmuntrar till vistelse. Bad är förbjudet av säkerhetsskäl.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden). Området angränsar mot riksintresse för kulturmiljö- respektive naturmiljövården mot väster.

Inom området gäller stadsplan för Hammarö kyrka m m, från 1978.

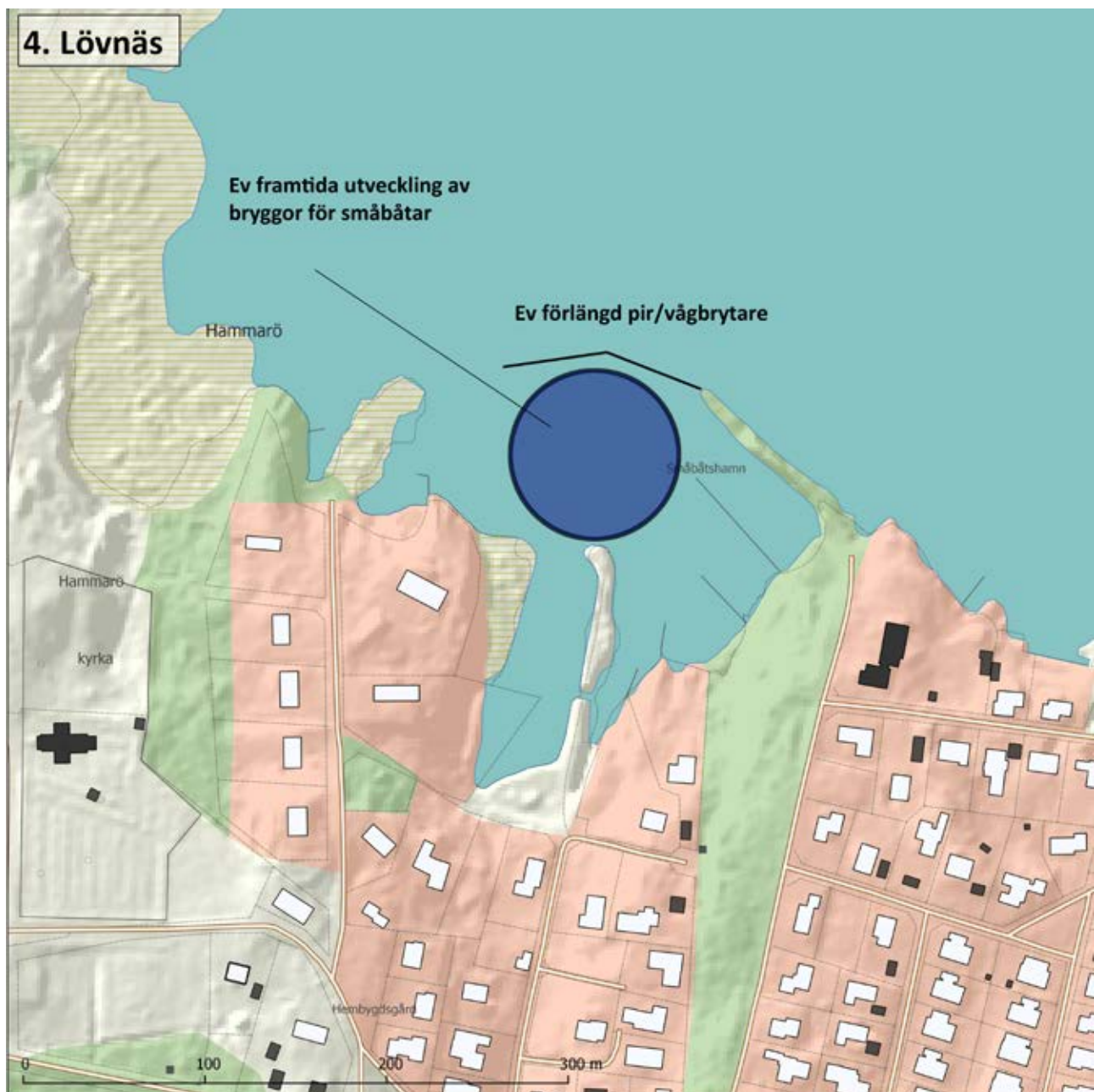
Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +51,5 meter (RH2000).

Kommunen äger en stor del av marken inom området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en viss utvecklingspotential för en utökad hamnverksamhet för nya båtplatser inom området. Begränsningarna finns idag i pirens (vågbrytarens) längd samt detaljplanens byggrätter. Några uppställningsplatser för båtar bedöms inte lämpligt inom området med hänsyn till platsbrist samt eventuell konflikt

med boende. Möjligheter till samnyttjande av parkeringsplatser inom området i sin helhet bör undersökas vidare.

Vid fortsatt utveckling ska hänsyn tas till riksintressets värden (kulturmiljö).

Alla utökningar från dagens omfattning kräver ändring av detaljplanen samt eventuell annan tillståndsprövning.

5. SUNDHOLMENS BÅTHAMN

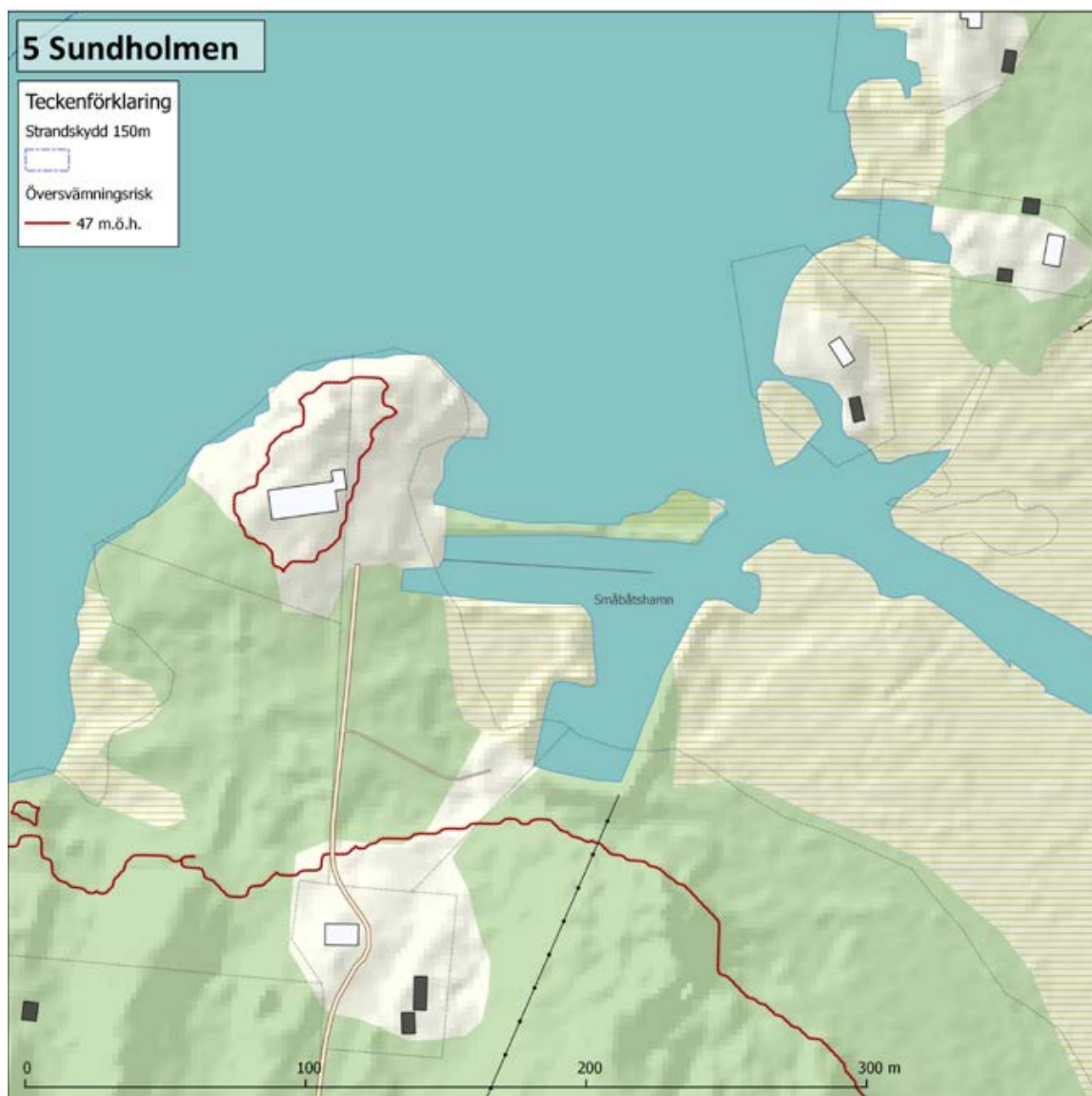
(KATEGORI B-HAMN)

Allmänt

Sundholmens båthamn är en mindre småbåthamn, belägen i den nordöstra delen av Hammarö, i nära anslutning till Rävön. Hamnen drivs av en privat förening. Småbåthamnen inrymmer idag en längre brygga om ca 75 meter i områdets norra del, samt tre mindre bryggor placerade runt ett mindre vattenområde i områdets södra del. Bryggorna inrymmer sammanlagt 82 båtplatser. Båtplatserna är till stor del till för boende på Rävön.

Det finns ingen plats för vinterförvaring och möjligheterna till upplag inom området är begränsade. Det finns vid de olika bryggorna utrymme för i- och urlastning. Det finns ingen kommersiell trafik eller gästhamn inom området.

Föreningen arrenderar marken av Karlstads kommun. Hamnen och marken omkring präglas av mycket vegetation i form av skog och vass och har en undanskymd, privat och sluten karaktär, men utgör samtidigt ett välordnat område.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts och vattendjupet inom området är relativt litet. Hamnen har ett i övrigt skyddat läge mot Vänern, som skapas av den vass som tjänar som en vågbrytare och omgärdar småbåtshamnen i sin helhet.

Tillstånd för vattenverksamhet saknas.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Lindenäsvägen via Sundholmsvägen via statlig samt enskild väg. Vägstandarden på Lindenäsvägen, och i synnerhet Sundholmsvägen är relativt låg med smala körbanor och låg kvalitet på beläggningen. Sundholmsvägen är grusad. Det finns inga separerade gång- och cykelvägar inom närområdet. Infarten till området är otydlig och något krånglig.

Marken inom småbåtshamnen domineras av körbara jord- och gräsytor samt låglänt mark med (sump)lövskog. Marken är i huvudsak

flack, men inte tillgänglighetsanpassad i övrigt.

Det finns ca 30-40 parkeringsplatser inom området. Parkeringsavgift uttages i samband med hyra av plats.

Anropsstyrd kollektivtrafik finns inom ca 2 km, hållplats Östanås, och trafikeras av linje 911.

Service och funktioner

Inom området finns en mindre iläggingsplats för båtar.

Det finns inom området enstaka bänkar för föreningens medlemmar. Det finns ingen iordningställd badplats.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Inom området saknas detaljplan. Ett planprogram finns för ett större område, Planprogram för Sundholmen, godkänt i Kommunstyrelsen 2013.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45 till +47,5 meter (RH2000). Då det inte finns några byggnader för båtförvaring eller dylikt, samt inga uppställningsplatser för båtar, hanteras och förvaras inte några stora kvantiteter brandfarliga ämnen. Brand- och explosionsrisken inom området bedöms därför vara liten. Området kan generera visst buller sommartid, vilket kan verka störande för närboende.

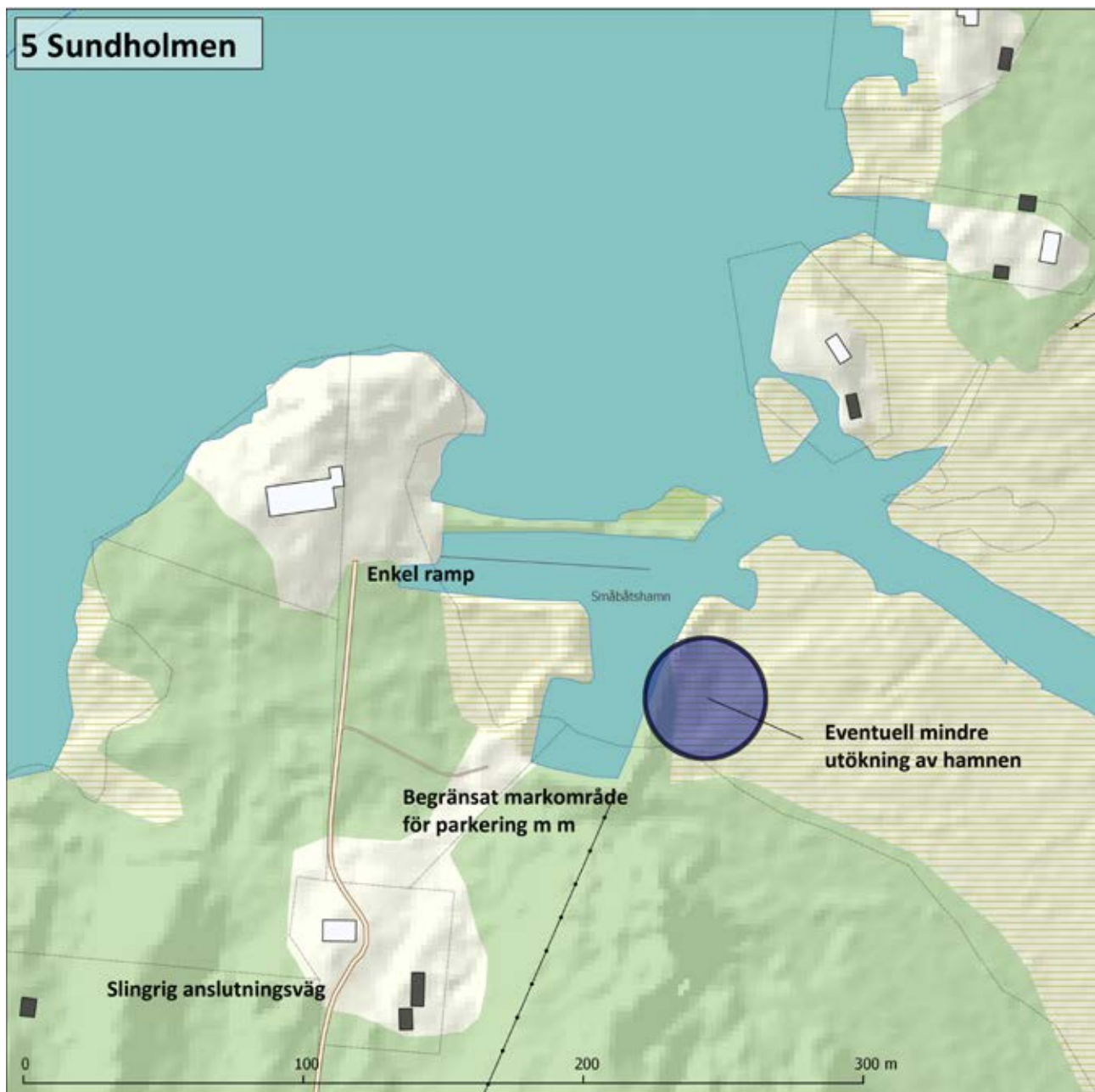
Karlstads kommun äger marken inom området. Hammarö kommun äger ingen mark inom (när) området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en viss utvecklingspotential för en utökad verksamhet för nya båtplatser inom området. Begränsningarna finns idag i form av bristen på öppet, men skyddat vatten. Det skulle kunna studeras närmare att utveckla ytterligare båtplatser österut, inom området som idag är ianspråktaget av vass, för att skapa liknande förutsättningar som inom befintligt hamnområde, men ett vattenområde för bryggor, omgärdat av vassbälten som skydd mot vågor och vind. De dimensionerande begränsningarna inom området kan dock vara en slingrig och smal väg samt plats för parkering på land varför det förmodligen inte kan röra sig om några större mängder nya båtplatser.

Några uppställningsplatser för båtar bedöms inte lämpligt inom området med hänsyn till platsbrist samt eventuell konflikt med boende.

Alla utökningar från dagens omfattning kräver upprättande av detaljplan samt eventuell annan tillståndsprövning.

6. SKANSVIKEN

(KATEGORI B-HAMN)

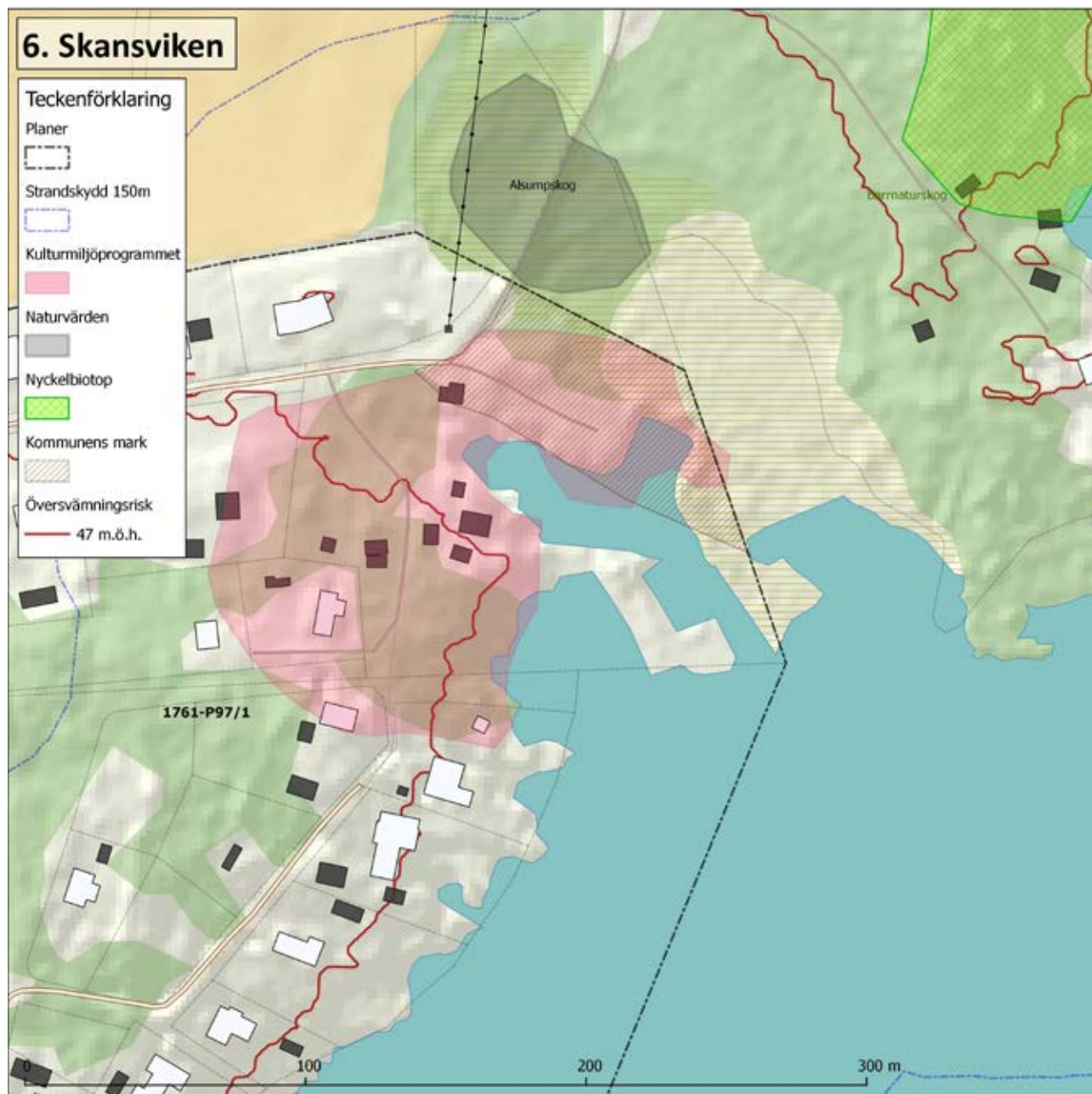
Allmänt

Skansvikens båthamn är en mindre småbåtshamn, belägen i den nordöstra delen av Hammarö inom Rud. Hamnen drivs i privat regi. Hamnen är en utveckling av ett tidigare fiskeläger, och lämningarna av detta ingår i en kulturmiljö. Småbåtshamnen inrymmer idag flera mindre bryggor, organiskt placerade (både längsgående och utskjutande) runt viken. Bryggorna inrymmer sammanlagt uppskattningsvis ca 20-30 båtplatser.

Det finns ingen plats för vinterförvaring och möjligheterna till upplag inom området är begränsade. Det finns ingen kommersiell trafik eller gästhamn inom området.

Hamnen och marken omkring präglas av mycket av kulturmiljön vid Skansviken, röda stugor med rödmålad träpanel på klippväggar, men vissa bryggor har samtidigt en privat karaktär. Området är organiskt framväxt, och därmed också inte optimalt utnyttjat i form av antal båtplatser.

Hammarö kommun äger mark i den norra delen av hamnen.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts. Vattendjupet i hamnens yttre delar är relativt väl tilltaget, medan det blir grundare in i viken.

Hamnen har ett i övrigt skyddat läge mot Vänern, som skapas av den vass som tjänar som en vågbrytare och omgärdar småbåtshamnen i de yttre delarna.

Tillstånd för vattenverksamhet saknas för verksamheten.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från lv 561 och den sista biten på enskild väg mot Skansviken. Vägstandarden på lv 561 är relativt låg med smala körbanor och låg kvalitet på beläggningen. Vägen till Skansviken är belagd med asfalt och infarten till området är relativt logisk. Det finns inga separerade gång- och cykelvägar inom närområdet, men inom ramen för fördjupning av översiktsplanen för Rud framgår att en ny cykelväg planeras

mellan Rud och Bärstad.

Marken inom småbåtshamnen domineras av körbara jord- och gräsytor samt låglänt mark inramat av lövskog i norr. Marken är i huvudsak flack, men inte tillgänglighetsanpassad i övrigt.

Det finns plats för ett fåtal bilar att parkera inom området men anvisningar och markeringar saknas. Parkering används till stor del av boende på öar. Närliggande mark hyrs ut av fastighetsägare för parkeringsändamål, till båtplatsinnehavare. Om hamnen ska kunna utvecklas behöver ytterligare mark för parkeringsändamål säkerställas och knytas till båtplatserna och eventuellt boende på öar på ett långsiktigt sätt.

Anropsstyrd kollektivtrafik finns inom ca 600 m, hållplats Rudsgården, och trafikeras av linje 911.

Service och funktioner

Inom området finns en mindre iläggingsplats för båtar.

På den södra sidan av viken finns sjöbodar som står på samfälld mark, men som ägs och förvaltas av vissa fastighetsägare. Det finns ingen iordningställd badplats. El finns framdraget till området på kommunens mark.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

För området gäller detaljplan (1761-P97/1) och planmässiga möjligheter finns för en viss utökning av hamnen. En fördjupning av översiktsplanen för Rud har tagits fram och antagits under 2014. I denna lyfts kulturmiljön vid Skansviken fram som ett utvecklingsbart värde, tillsammans med bättre utnyttjande av småbåtshamnen samt en gemensamhetsanläggning för parkeringsplatser.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +47,5 meter (RH2000).

De byggnader för båtförvaring eller dylikt som finns kan inrymma brandfarliga och explosiva varor, men några större kvantiteter bedöms inte förekomma och har heller inte anmälts eller sökts tillstånd för. Brand- och explosionsrisken inom området bedöms därför vara liten. Området kan generera visst buller sommartid, vilket kan verka störande för närboende.

Hammarö kommun äger viss mark inom (när) området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

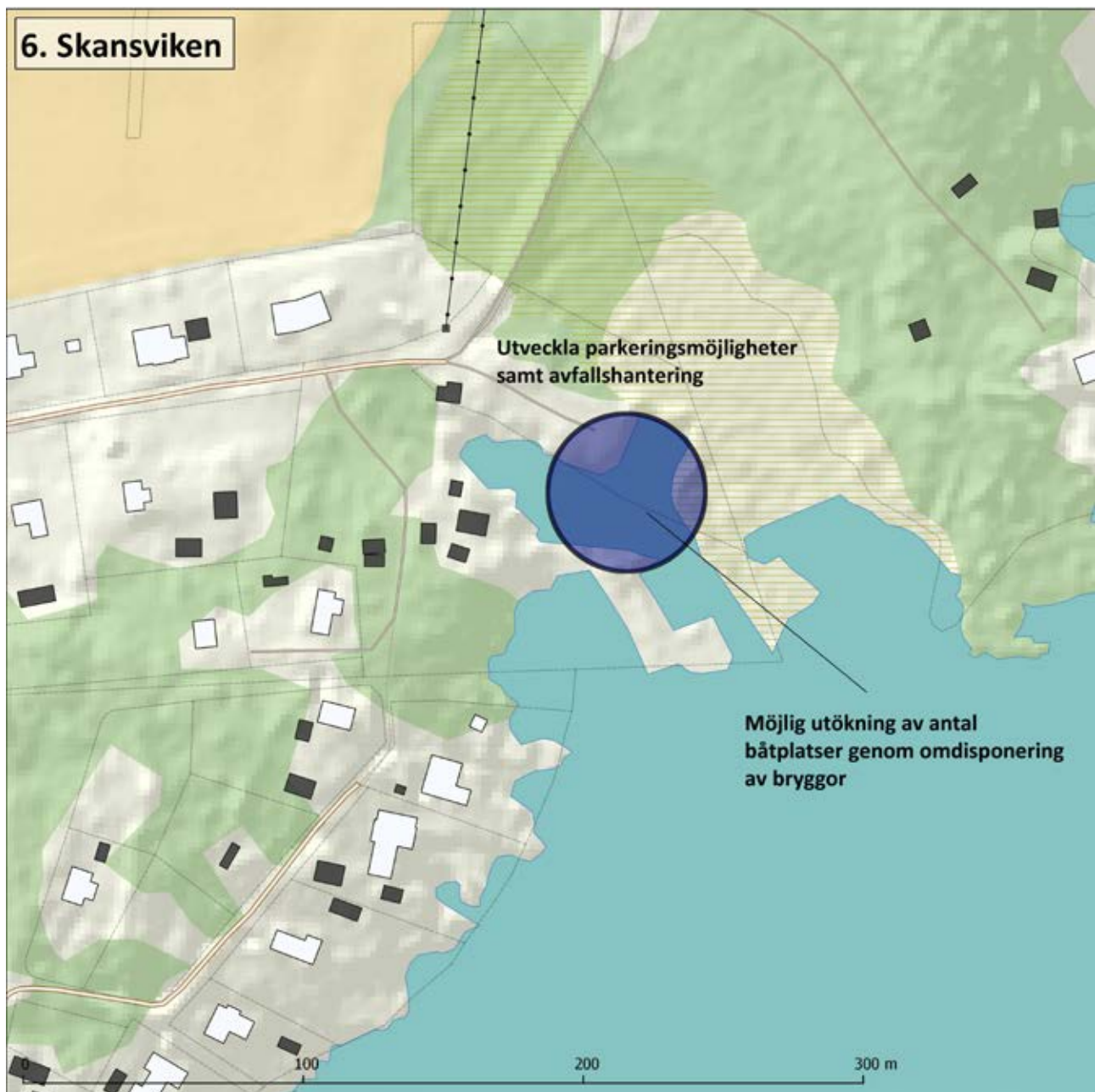
Det finns en utvecklingspotential för ett visst ökat antal båtplatser inom området. Detta bedöms kunna uppnås genom omdisponering av befintliga bryggor och vattenområden. Att utöka hamnområdet bedöms vara svårt och mycket kostsamt, satt i relation till de relativt få platser som ändå skulle kunna skapas. En större utökning kan även innebära negativa

konsekvenser för kulturmiljön. Detta har att göra med det exponerade läget mot Väneren.

I samband med en eventuell översyn av båtplatser inom området bör även en översyn av bilparkeringsplatser samt plats för avfallshandling göras. Detta för att ordna upp den oordnade parkeringssituationen som är idag. Boende på öar utanför fastlandet har tidigare uttryckt behov av både båtplatser, parkeringsmöjligheter samt plats för inlämning av hushållsavfall.

Några uppställningsplatser för båtar bedöms inte lämpligt inom området med hänsyn till kulturmiljön och landskapsbilden samt platsbrist och eventuell konflikt med boende.

Alla utökningar från dagens omfattning kräver ändring av detaljplanen samt eventuell annan tillståndsprövning.

7. TORSÄNGSVIKEN

(KATEGORI B-HAMN)

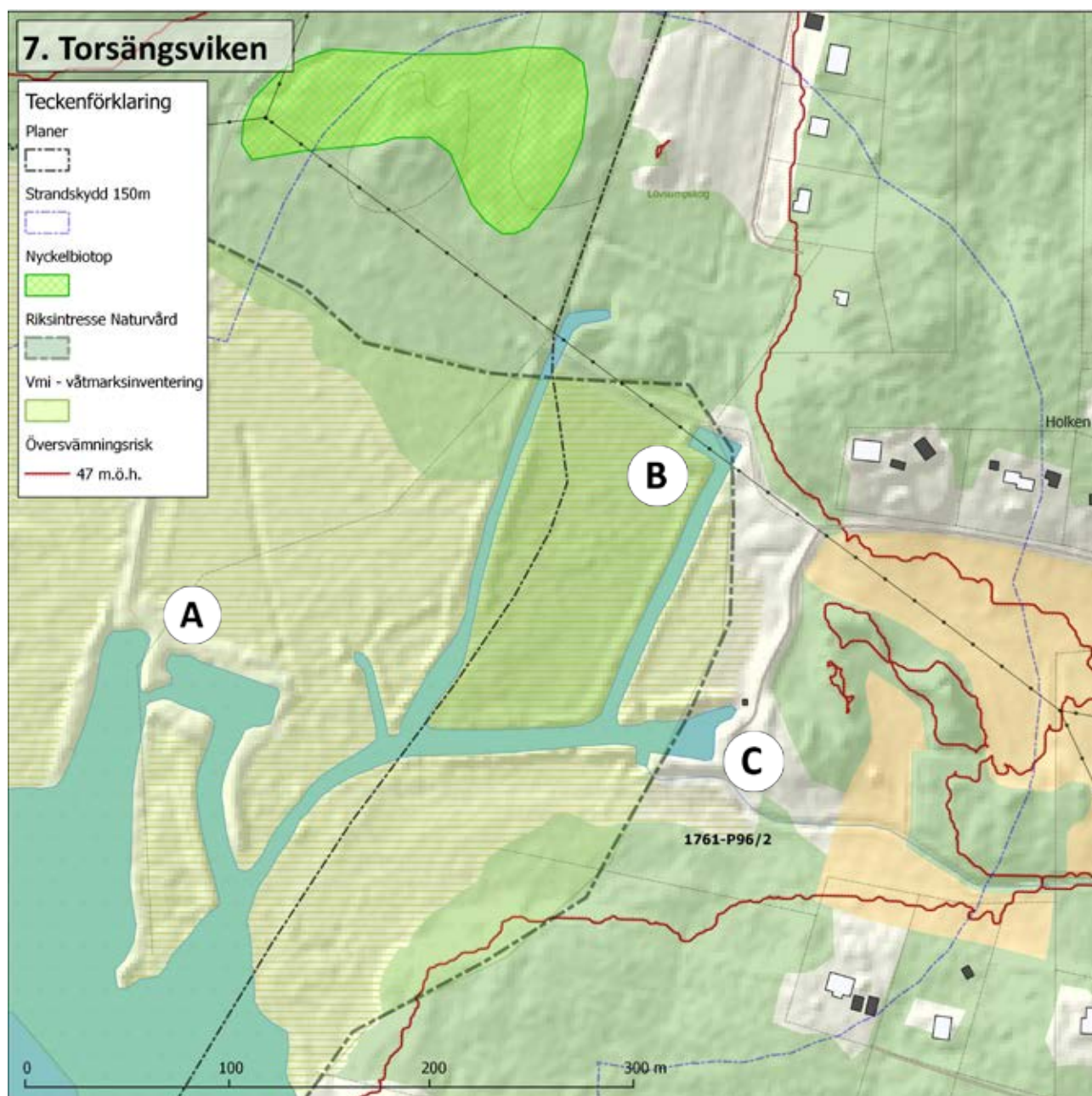
Allmänt

Området är beläget i den sydvästra delen av Rud. Inom området Torsängsviken finns tre mindre, privata och avskilda hamnar. De har skyddade, soliga lägen innanför vassbälten. Hamnarna är av utpräglad boendekomplementskaraktär. Hamnarna drivs i privat regi. Småbåtshamnarna inrymmer idag relativt få båtplatser. I den sydvästra hamnen (A) finns en längsgående brygga framför en större bassäng, inrymmande 15-20 båtplatser. I den noröstra

hamnen (B) finns en L-formad brygga inrymmande ca 10 båtplatser, vilket också inryms i den sydöstra hamnen (C) längs en anlagd pir.

Det finns ingen organiserad plats för vinterförvaring vid någon av platserna och möjligheterna till upplag inom området är begränsade. Det finns ingen kommersiell trafik eller gästhamn inom området.

Hamnarna är inte optimalt utnyttjade i form av antal båtplatser. Särskilt hamn A bedöms kunna inrymma betydligt fler båtplatser utan några större åtgärder.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har omfattande muddring krävts för att skapa kanaler och bassänger. Vattendjupet i hamnarna är inte betydande, men är som störst i hamn A. Vid samtliga lägen bedöms igenväxning av vass vara en återkommande företeelse, något som också syns på plats.

Hamnarna har samtliga ett skyddat läge mot Väneren, som skapas av den vass som tjänar som en vågbrytare och omgärdar småbåtshamnen i de yttre delarna.

Ingen av hamnarna inom området har tillstånd för vattenverksamhet.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från lv 561 och den sista biten på enskild väg genom Rud till Torsängsvikens olika delar. Vägstandarden på lv 561 är relativt låg med smala körbanor och låg kvalitet på beläggningen. Samtliga väganlutningar till hamnarna inom området är grusade. Det finns en separerad gång- och cykelväg inom närområdet, Kileneleden (som knyter området till Skoghäll), som tangerar samtliga tre hamnlägen.

Marken inom de tre hamnområdena domineras av sand- och gräsytor samt låglänt mark inramat av sly och vass. Marken är i huvudsak flack, men inte tillgänglighetsanpassad i övrigt.

Det finns plats för ett fåtal bilar att parkera i anslutning till de olika hamnarna men anvisningar och markeringar saknas. Om hamnarna ska kunna utvecklas behöver ytterligare mark för parkeringsändamål säkerställas och knytas till båtplatserna på ett långsiktigt sätt.

Anropsstyrd kollektivtrafik finns inom ca 1,5 km, hållplats Rud, och trafikeras av linje 911.

Service och funktioner

Inom område A och C finns enklare iläggningsplatser för båtar.

Vid hamn A finns en mindre, gemensam sjöbod och vid hamn C finns en mindre teknikbyggnad samt en fiskrök.

I anslutning till hamn A finns en populär plats för bad, även om det inte finns någon utpräglad badplats. Vistelseytor för medlemmar finns framför allt vid hamn C i form av enklare utemöbler.

Ovan: Hamnläge A.

Ovan: Hamnläge B.

Ovan: Hamnläge C.

Värden och begränsningar

Inom området finns ytterligare ett riksintresse (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Området som helhet är beläget inom Fiskviken, som utgör riksintresse för naturvärden enligt 3 kap MB. Området hyser en samling goda illustrationer till landskapets utveckling i ett långt perspektiv fram till nuvarande processer vid Vänerkusten. Inom det relativt stora området finns en mångfald former. Området har bevarad naturlighet i förhållande till övriga delen av Vänerkusten. En kontinuitet i utvecklingen fram till våra dagar illustreras inom området. För regionen typiska karaktärer uppvisas både beträffande berggrundsgeologi och landhöjningsformer. Det relativt ursprungliga och samtidigt lätt tillgängliga området har goda förutsättningar för ett friluftsliv, som väl kan kombineras med bevarande av naturvärdena. Området är också utpekad i våtmarksinventeringen (VMI), bl a en inventerad våtmark med höga naturvärden. Norr om hamnområde A finns en lövsumpskog.

Området är delvis beläget inom mark som omfattas av gällande områdesbestämmelser (1761-P96/2) vilka dock saknar regleringar för småbåtshamn. En fördjupning av översiktsplanen för Rud har tagits fram och antagits under 2014. I denna pekas föreliggande hamnar ut som utvecklingsbara värden, för fler båtplatser. Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +49,5 meter (RH2000). Hammarö kommun har tagit ställning för att ny bebyggelse inte ska grundläggas på nivåer under +47 (RH2000).

Det finns inga byggnader för förvaring av brand- och explosionsfarliga ämnen varför brand- och explosionsrisken inom området bedöms vara liten. Området kan generera visst buller sommartid, vilket kan verka störande för närboende.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

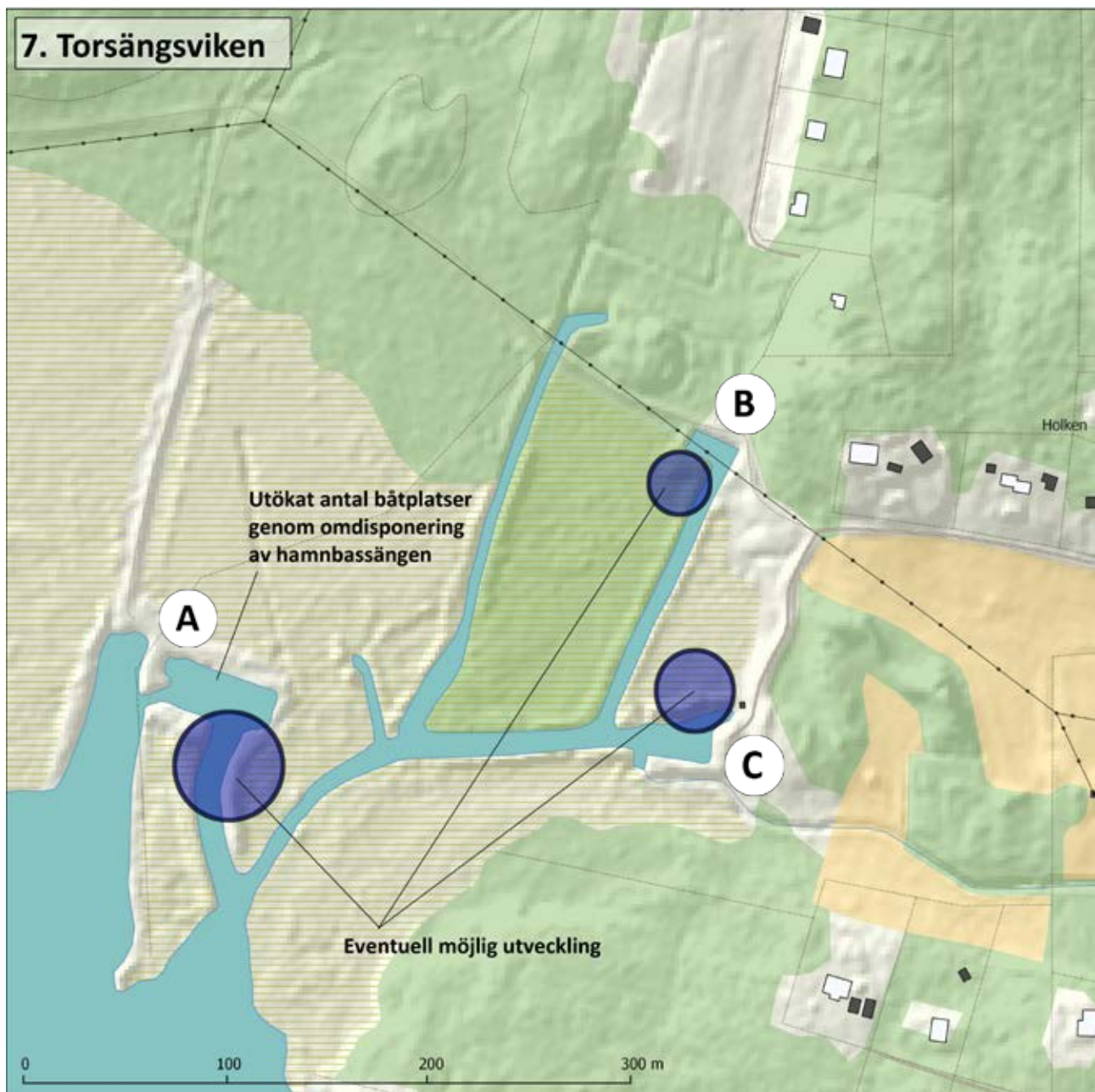
Det finns en utvecklingspotential för ett ökat antal båtplatser inom området. Detta bedöms kunna uppnås delvis genom omdisponering av befintliga bryggor och vattenområden inom hamnområde A men även genom röjning av vass samt muddring.

Inom samtliga delområden skulle det vara möjligt att utöka hamnområdet, efter erforderlig prövning. De ytterligare båtplatser som då skulle kunna skapas bör även fortsättningsvis vara för närboendes (inom Rud med omnejd) nytta, och karaktären av hamn för bostadskomplement fortsatt bibehållas. Detta då vägstandard och parkeringsmöjligheter kan begränsa ytterligare utökning. Ytor för parkering av bilar bör inte göras allt för stora då det handlar om båtplatser som boendekomplement för närboende, och kan med fördel placeras mer "in åt land" från hamnlägena sett.

Några uppställningsplatser för båtar bedöms inte lämpligt inom området med hänsyn till platsbrist, natur- och friluftslivsvärden (riksintresse) samt eventuell konflikt med boende.

En utveckling inom området behöver ske med hänsyn till de naturvärden som finns representerade.

Alla utökningar som kräver att nya mark- och vattenområden "bryts" i förhållande till dagens omfattning bör föregås av upprättande av detaljplan samt eventuell annan tillståndsprövning. I fråga om omdisponering av befintlig bassäng inom hamnområde A kan detta möjligtvis prövas utan detaljplan, men bör slutligt prövas i samband med ansökan om detta.

8. HÄSTVIKEN

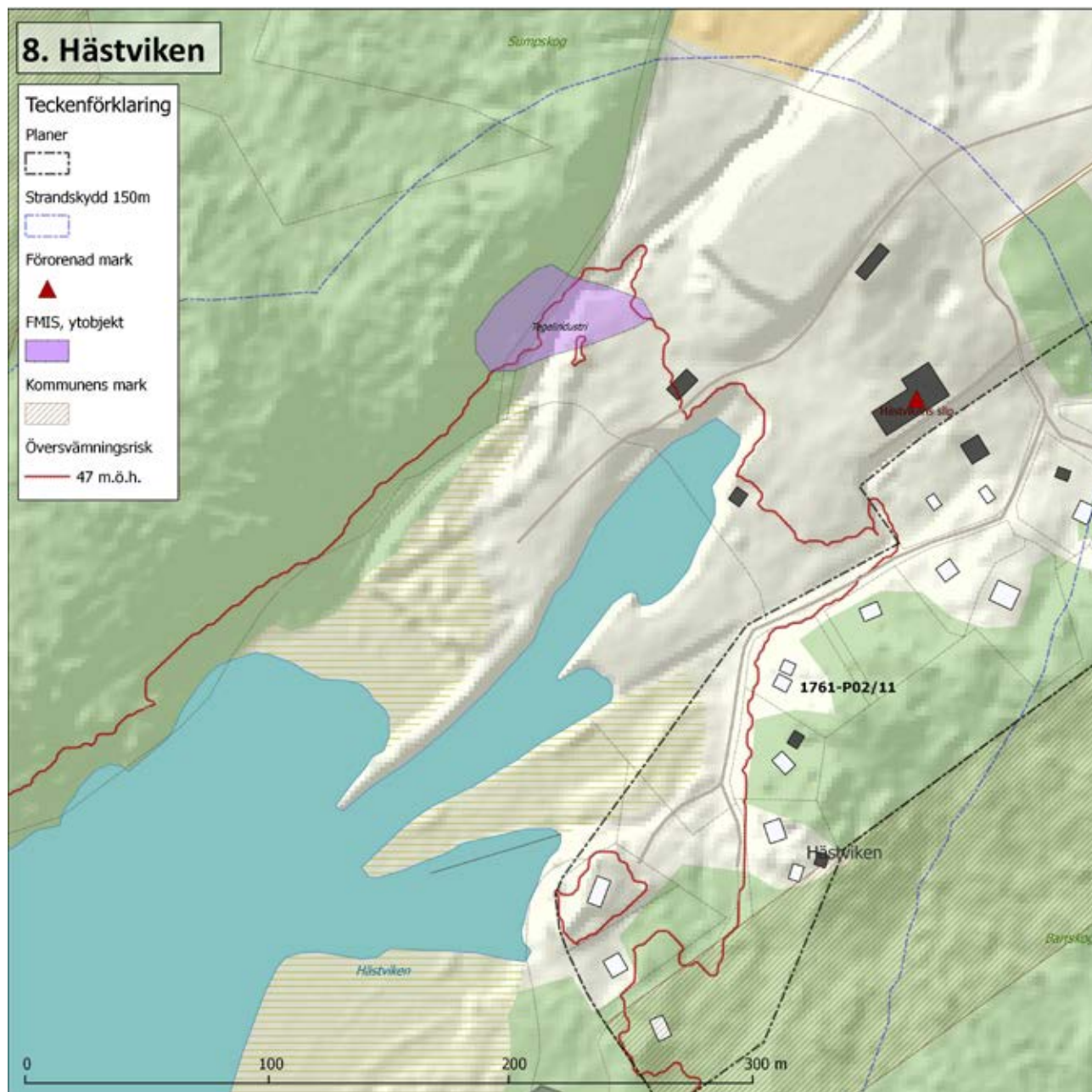
(POTENTIELL KATEGORI C-HAMN)

Allmänt

Hästvikens hamn är en stor, före detta kommersiell hamn, centralt belägen i den mittre delen av Hammarö. Hamnen är i privat ägo och någon större verksamhet bedrivs inte i dagsläget, men ägaren till hamnen har intresse av att utveckla området. Det finns inga bryggor inom området, endast kajer. I den södra delen av området finns en brygga för småbåtar tillhörande fritidshusområdet, inrymmande ett totalt antal båtplatser.

Pågående markanvändning inom området i stort är industri-, upplags- och hästverksamhet (hästsport och hästhållning).

I Fördjupning av översiktsplanen för Hästviken framgår att den tidigare tydliga industriella karaktären har bleknat och intresse finns från ägarens sida att använda den som gästhamn för större båtar i exempelvis evenemangssyfte, och småbåtshamn skulle även kunna vara aktuellt. Det finns en iläggingsplats för båtar vilken används då vinterförvaring av båtar sker inom områdets östra delar.

Vattenfrågor

Hamnen inom området är en större industriell hamn som har krävt större utgrävningar och muddring för att anlägga, vilket har resulterat i en djup hamn med kapacitet för större fartyg i ett relativt skyddat läge.

Hamnen har ett i övrigt relativt skyddat läge mot Vätern, som skapas av den befintliga piren, som tjänar som vågbrytare. Vattendjupen är tillfredställande inom området.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Hovlandavägen via Hästviksvägen, varav den senare är en enskild, samfällad väg med relativt god standard. Hästviksvägen betjänar boende inom Hästvikens fritidshusområde samt industri- upplags- och hästverksamheten och hamnen. Infarten till hamnen går idag igenom verksamhetsområdet, och saknar närmast hamnen en ordentlig vägförbindelse.

Det finns ingen direkt koppling till det kommunala gång- och cykelvägnätet från området. Närmaste gång- och cykelväg finns längs Hovlandavägen. Det går dock att ta sig till fots via Bonäsleden västerut in mot Skoghall centrum.

Marken inom småbåtshamnen domineras av öppna, grusade ytor med inslag av mindre gräsytor. Marken är från verksamhetsområdet sluttande ned mot hamnen men är i anslutning till hamnområdet flack.

Det finns inga markerade parkeringsplatser inom området men i området som helhet finns

större ytor som används, och skulle kunna ordnas tydligare för parkeringsändamål.

Kollektivtrafik finns inom ca 1,7 km, hållplats Gunnarskär, och trafikeras av linjerna 902 och 904).

Service och funktioner

Inom området finns en större ramp för iläggning av båtar med trailer. Kran saknas i dagsläget, men skulle kunna inrymmas inom området.

Längre upp i området har nyligen en större industrihall uppförts, som används för vinterförvaring av båtar, husbilar samt delvis även hästar.

Det finns en pråm med bänkar och dansgolv inom hamnområdet samt en byggnad som delvis använts som bar vid evenemang.

Det finns en sandstrand i den sydvästra delen av området.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Området angränsar till mark som omfattas av områdesbestämmelser (1761-P01/11) vilka dock saknar regleringar för småbåtshamn.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +51,5 meter (RH2000). Inom

området finns markföroreningar från tidigare markanvändning. Inom ramen för FÖP Hästvi-ken görs bedömningen görs att detaljplan bör upprättas inför utvecklingen av hamnen.

Det finns en registrerad fornlämning inom området.

Kommunen äger ingen mark inom området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en stor utvecklingspotential för en utökad hamnverksamhet - både som gäst-/evenemangshamn samt som större, allmän småbåtshamn.

Begränsningarna finns idag i områdets långsträckta utförande vilket kan försvåra plats för småbåtar utan större ingrepp i strandlinjen. Eventuellt skulle istället befintlig småbåtshamn vid fritidshusen kunna utvecklas med ytterligare bryggor.

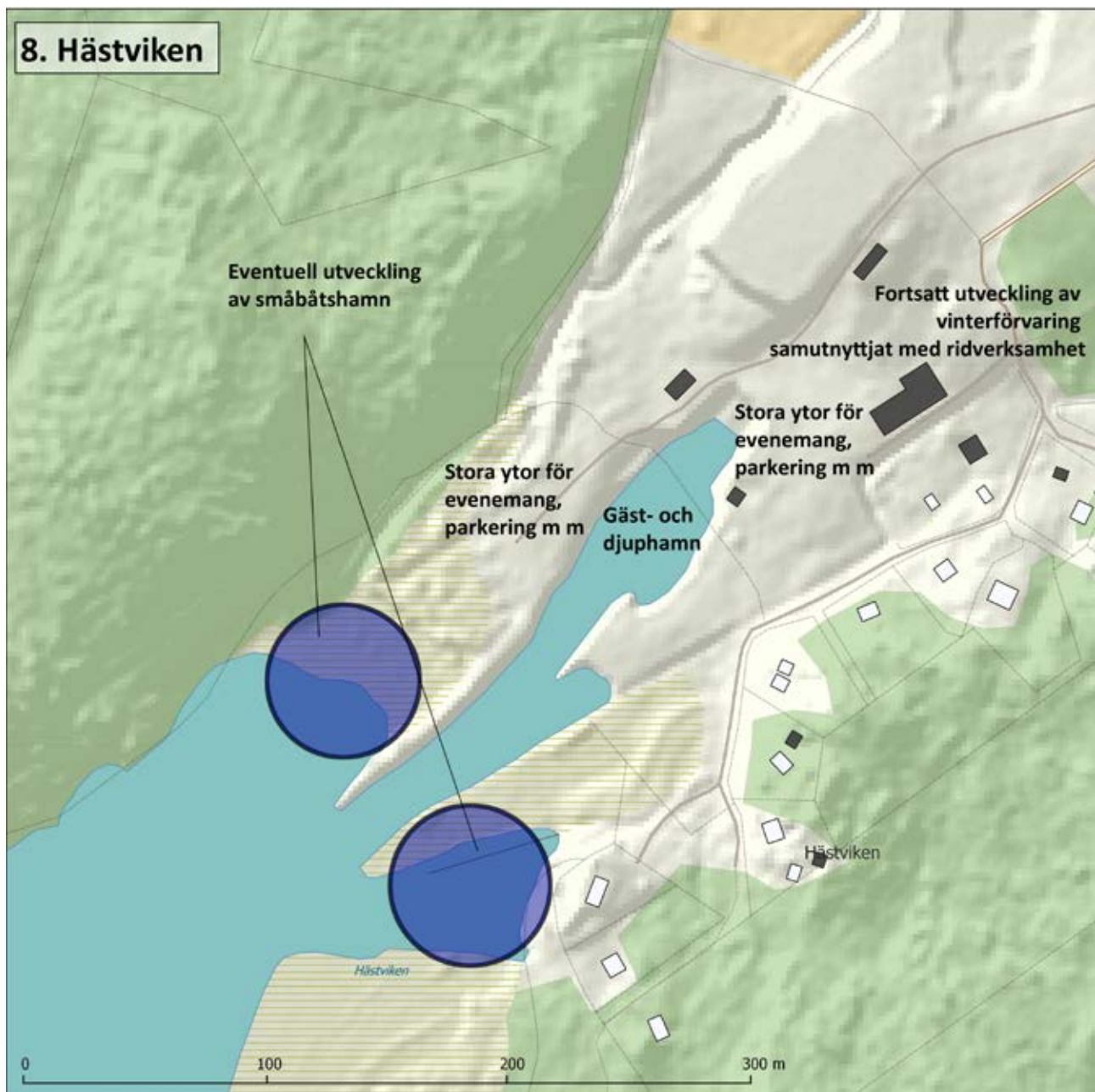
Ytterligare en begränsade faktor är områdets betydelse för riksintresset Vänern (då kringområdet innehåller både kulturmiljö och goda rekreationsmöjligheter) och vilken påverkan en utökning av hamnverksamheten.

Kända markföroreningar är också en aspekt att utreda vidare.

En möjlig utökning av hamnverksamheten bedöms trots de motstående intressen ändå som intressant då det är en av de få hamnar som kan ta djupgående fartyg samt att området är ett välbesökt område. Det är dock viktigt att en utökning görs med hänsyn till de värden som finns redovisade.

Uppställningsplatser för båtar bör främjas på det sätt som redan påbörjats (dubbelutnyttjande i stallbyggnader) och borde kunna fortsätta norr ut.

Alla utökningar från dagens omfattning kräver upprättande av detaljplan samt eventuell annan tillståndsprövning.

9. TRUMMAN/HAGAHAMNEN

(KATEGORI B-HAMNAR)

Allmänt

Det finns inom området två hamnar - Trumman (vid arrendestugorna på halvön) samt Hagahamnen (i de inre delarna av Gunnarskärsviken).

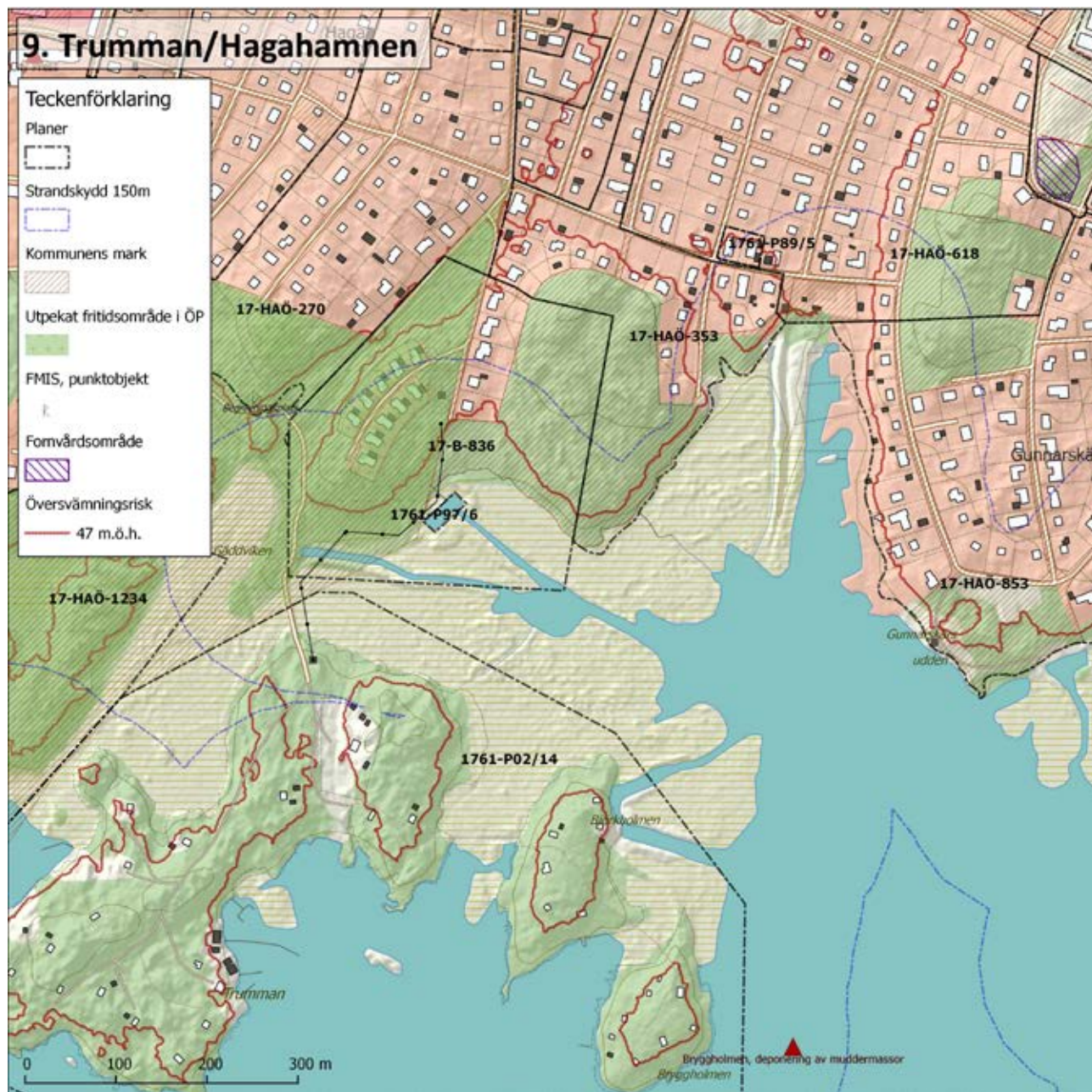
Småbåtshamnen vid Trumman är en liten, privat, organiskt framväxt hamn med fiskelägeskaraktär med de små, rödmålade arrendestugorna och berg i dagen. Bryggorna är av enklare sort och placerade med en viss oregelbundenhet, där den längsta mäter ca 85

meter, och bryggorna inrymmer sammanlagt uppskattningsvis ett 40-tal småbåtar.

Hagahamnen är en mindre småbåtshamn, belägen sydost om bostadsområdet i Haga och Trumvägen. Bryggan, som är längsgående placerad mot marken, mäter ca 60 meter och inrymmer 20 båtplatser. Hamnen har ett skyddat läge, är undanskymt belägen och har en privat karaktär.

Hamnarna drivs i privat regi.

Det finns ingen plats för vinterförvaring vid någon av hamnarna och möjligheterna till upplag inom området är starkt begränsade. Det finns ingen kommersiell trafik eller gästhamn inom

området.

Föreningen arrenderar marken av Hammarö kommun som äger marken vid Hagahamnen. Vid Trumman äger Svenska Kyrkan marken.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom Hagahamnen området har muddring krävts och vattendjupet inom området är relativt litet. Hamnens läge är mycket skyddat bakom ett stort bälte av vass.

Inom Trumman har bryggor placerats från strandkanten, som ofta består av berg i dagen, och hamnen är till skillnad från de flesta andra hamnar inte konstgjort anlagd utan anpassad till platsen. Hamnen har ett i övrigt relativt exponerat läge mot Väneren då både pir, vågbrytare och skyddande vassbälte saknas.

Angöring och tillgänglighet

Båda områdena nås via Ekebovägen. Vägstandarden, från vägskalet vid Herleniusvägen, är mycket låg med en mycket smal körbana där det bitvis är svårt att mötas, och låg kvalitet på grusbeläggningen med mycket ojämnheter och hål. Det finns inga separerade gång- och cykelvägar inom närområdet. Infarten till området är otydlig och något krånglig, då tillfart sker genom villaområdet i Haga.

Vägen mellan Ekebovägen och Hagahamnen är i princip en skogsstig som vid torra förhållan-

den kan vara körbar vid nödsituationer. Markområdet vid själva hamnen är litet, smalt och flackt men ojämn, och kantas mot nordväst av höjden upp mot Trumvägen.

Vägen fram till småbåtshamnen vid Trumman går genom sommarstugebebyggelsen på Trumman och mynnar ut i en vändplan omgärdad av arrendestugorna. Från vändplanen är det möjligt att angöra en liten del av strandområdet med bil och trailer för sjösättning. Marken inom hamnområdet är kuperad och sluttande med berg i dagen och skogsmark.

Ingen av hamnarna är idag tillgänglighetsanpassad.

Det finns inga parkeringsmöjligheter vid Hagahamnen och ett fåtal parkeringsmöjligheter vid Trumman.

Kollektivtrafik finns inom ca 800 m, hållplats Parkvägen, och trafikeras av linjerna 902 och 904.

Service och funktioner

Vid Hagahamnen finns inga servicefunktioner utöver brygga och båtplatser.

Det finns en enklare slip vid Trumman för upp- och nedtagning och sjösättning av båtar samt en plats för sjösättning av båtar från båttrailer. Sjösättningsmöjligheter saknas vid Hagahamnen.

Vid Trumman finns sjöbodan i anslutning till bryggorna i norr. Enklare upplag, direkt på mark under presenning, av mindre båtar

Ovan: Hagahamnen.

Ovan: Trumman.

förekommer inom området men organiserat båtupplag saknas. Det finns ett utedass inom området (vid vändplan).

Det finns badmöjligheter vid Trumman i den södra delen, där även en bredare brygga/trädäck finns för vistelse. Badet är allmänt tillgängligt, men kan upplevas ligga inom hemfridszonen från arrendestugorna.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Trumman omfattas av områdesbestämmelser, som dock inte reglerar småbåtshamn. För Hagahamnen gäller ett tillägg till stadsplanen för området vid Odenparken. Detaljplanen för Hagahamnen medger ingen utökning från dagens hamn.

Vid Ekebovägen finns en registrerad fornlämnings i form av en ca 4 meter bred gravplats (kolerakyrkogård).

Karaktären och landskapsbilden vid Trumman bör värnas. Marken vid Hagahamnen är en del i ett stig- och promenadstråk som passerar området, vilket även fortsättningsvis ska kunna finnas kvar.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +50,5 meter (RH2000).

Brand- och explosionsrisken inom området bedöms vara mycket liten inom Hagahamnen och liten inom Trumman. Området kan generera visst buller sommartid, vilket kan verka störande för närboende.

Hammarö kommun äger mark i anslutning till Hagahamnen.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en viss utvecklingspotential för en utökad verksamhet för nya båtplatser inom

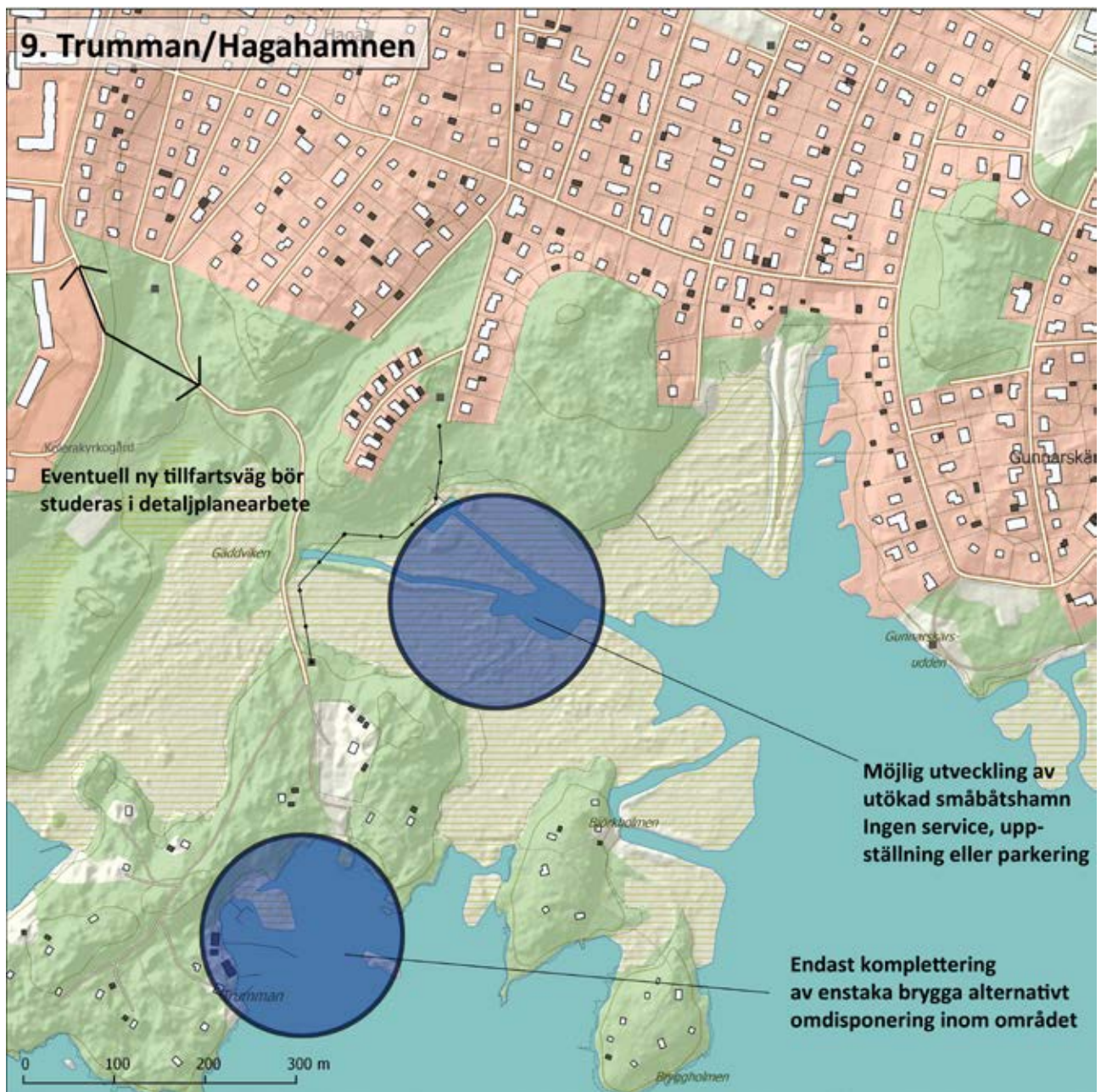
framför allt Hagahamnen. Inom Trumman skulle ytterligare någon brygga möjligtvis kunna anläggas, för att betjäna boende på Trumman, men någon ytterligare expansion av denna hamn bedöms inte lämplig med hänsyn till tillfartsvägens standard, närheten till bostäder, hamnens karaktär- och landskapsbilden samt dess oskyddade läge.

Begränsningarna vid Hagahamnen finns idag i form av små vattenområden och mycket vass. En utveckling av hamnen skulle i princip kunna ske genom utökad muddring och iordningställande av nya bryggor och båtplatser inom vatten(vass)området mellan fastlandet och Trumman. Ett vassbälte måste dock lämnas mot öster som skydd och vågbrytare.

En utveckling av hamnen får dock endast ske som boendekomplement för boende inom t ex Haga och Skoghall (t ex boende vid Prästgårdsvägen/Vändgatan) eller andra flerfamiljshusområden. Plats på land finns inte för någon bilparkering eller upplag, varför parkering, förvaring, sjösättning och upptagning behöver ske vid en annan plats.

En ny tillfartsväg bör övervägas för Hagahamnen, förslagsvis bör en koppling studeras närmare från den nordöstra parkeringsplatsen vid Prästgårdsvägen ned mot Ekebovägen. Hänsyn behöver tas till höjdskillnaden samt fornlämningen. Prästgårdsvägen bedöms vara mer tålig och bättre dimensionerad för att bära trafiken till de båda hamnarna.

Vid utveckling inom Hagahamnen ska detaljplan upprättas. Behovet av eventuell annan tillståndsprövning ska alltid utredas.

10. LUNNAPARKEN ÖSTRA (POTENTIELL KATEGORI A-HAMN)

Allmänt

Inom området finns ingen hamnverksamhet idag. Området angränsar till den östra delen av Lunnaparken. Området är beläget ca 500 meter nordväst om Skoghalls centrum.

Området består av en utgrävd del av Skoghallsådran, en gång- och cykelväg kantad av en dubbelzijdig björkallé (tidigare bilväg) och öppen åkermark öster om allén. Öster om området finns Hammarö Gymnasium och väster om området finns Lunnaparken då båtbusen (linje 94

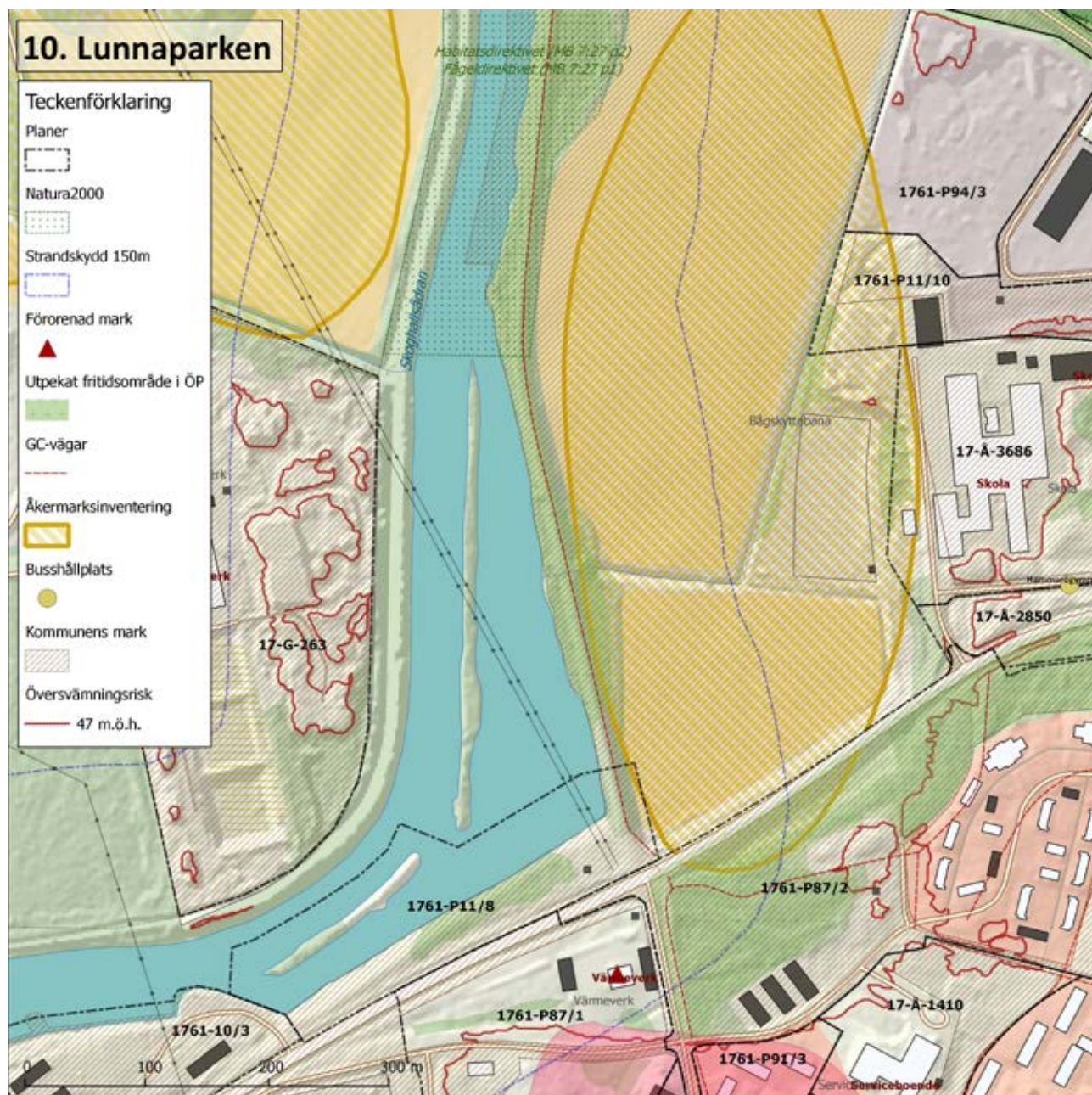
mellan Karlstad och Skoghall) angör idag.

Hammarö kommun äger marken inom området.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts. Djupen inom området är ett par, tre meter, och djupt nog för bl a båt-bussen att framföras. Det finns enligt uppgift timmer och sjunkved i vattnet från tidigare flottningsverksamhet som kan behöva tas bort vid en utveckling inom området.

Status på vattnet i Skoghallsådran är måttlig och risk finns att miljö kvalitetsnormer (MKN)

för vatten inte uppnås till år 2015 och 2021. Åtgärder kommer därför att krävas för att förbättra statusen. Påverkan på vattenkvaliteten genom hamnutveckling och muddring skulle kunna bidra till att motverka målet om god kvalitet och kan utlösa krav på ytterligare åtgärder.

Området har ett skyddat läge i Skoghallsådrans nedre lopp.

Angöring och tillgänglighet

För båtägare begränsas möjligheten till exempelvis segelbåtar eller andra högre båtar genom Dingelsundsvägen och vägbron (samt järnvägs- och gång- och cykelbroarna) som finns över Skoghallsådran.

Området nås från Skoghalls centrum och Bruksgatan via Industrileden, som är en av infartslederna till Skoghall. Koppling till centrum finns också via gång- och cykelvägnätet, samt en viktig koppling norrut mot Karlstad.

Infarten till området är tydlig och leder direkt in mot ett potentiellt hamnområde. Trafiken till och från området påverkar inte några boendemiljöer.

Marken inom området utgörs idag av gång- och cykelväg, körytor och öppen jordbruksmark. Marken är i huvudsak flack med få höjdvariationer vilket gör området relativt väl tillgäng-

ligt.

Kollektivtrafik finns inom ca 700 meter, hållplats Edsviksvägen, och trafikeras av linjerna 900, 902, 903, 904 samt 914).

Service och funktioner

Inom området finns ingen service. Närhet finns till Lunnaparken (se område 3).

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Utveckling inom jordbruksmarken kan komma att omfatta omprövning av ett invallningsföretag från 1944 och en tillståndsprövning för vattenverksamhet.

Eventuell påverkan på närliggande natura 2000-område kan innebära ytterligare tillståndsprövning.

Inom området gäller del av detaljplan för Lunnaparken, från 2011. Planen ger inga möjligheter till utökad småbåtshamnsverksamhet i anslutning till gång- och cykelvägen.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +43,5 till +45,5 meter (RH2000).

Kommunen äger huvuddelen av marken inom och öster om området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en utvecklingspotential för en utökad småbåtshamnverksamhet.

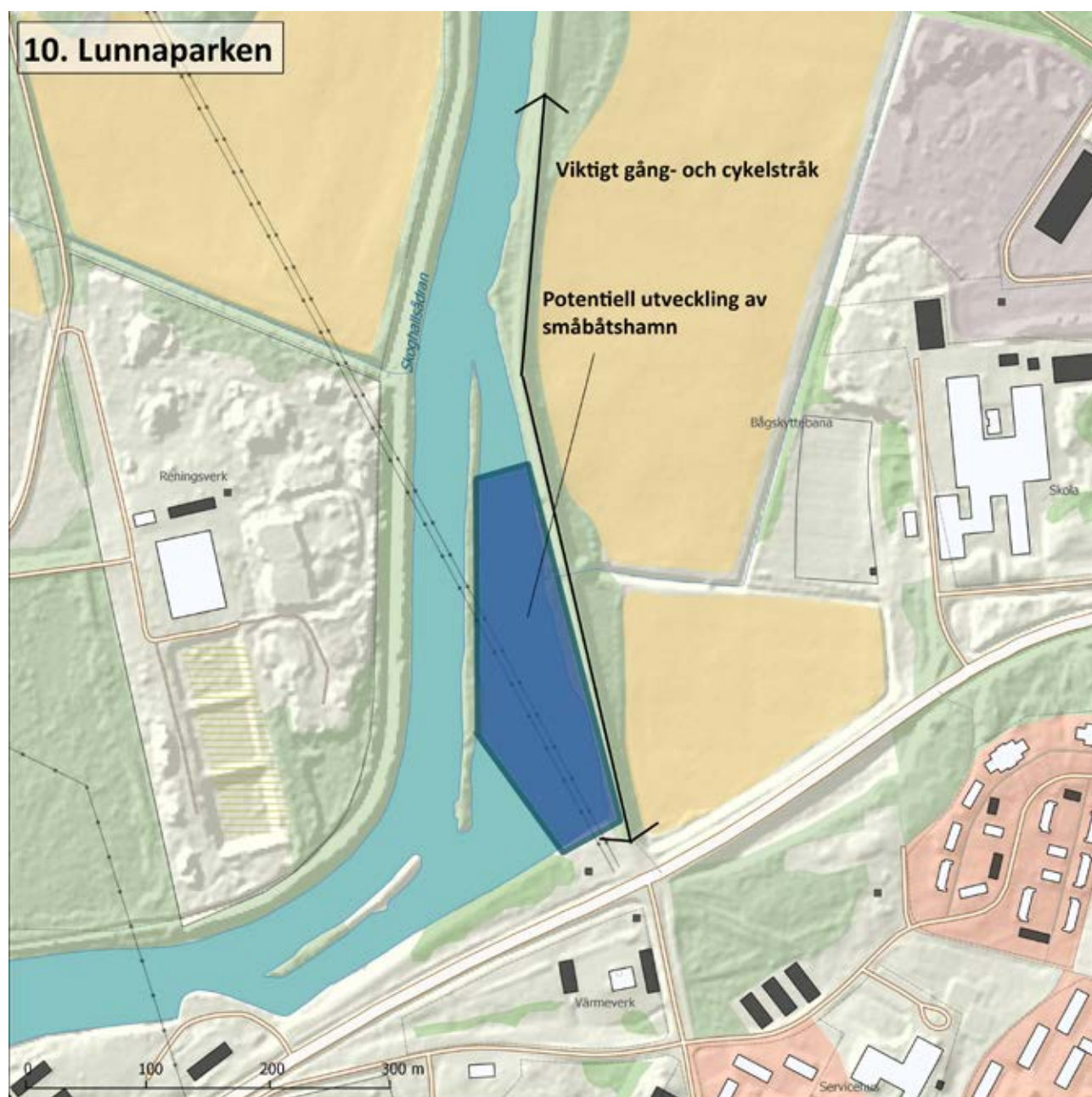
En utveckling av ytterligare bryggor väster om gång- och cykelvägen bedöms som lämpligt och realistiskt, och skulle kunna ge ca 50 nya båtplatser.

En idé som har framförts är att ta jordbruksmarken öster om gång- och cykelvägen i an-

språk för småbåtshamn. Detta skulle uppskattningsvis kunna ge ca 250 båtplatser, men kan skapa svåra förhållanden. Efter samrådet har denna idé utgått med hänsyn till motstående intressen, det stora ingrepp detta innebär samt den vattendom om breddningsmöjligheter för Klarälven som finns.

Det är inte lämpligt att skapa uppställningsplatser inom området i någon större omfattning. Begränsningar för båda förslagen finns i höjled under Dingelsundsvägen.

Utveckling av småbåtshamn inom området kräver upprättande av detaljplan.

11. DJUPSUNDSVIKEN

(POTENTIELL KATEGORI B-HAMN)

Allmänt

Inom området finns ingen ordnad hamnverksamhet idag, men enstaka båtplatser finns i området genom röjda kanaler genom vassen. Området, som i denna utredning berör Djupsundsvikens södra delar, är beläget ca 2 km nordost om Skoghalls centrum.

Området består av ett vassbälte som angränsar till bostadsområdet Hälltorp. Sydväst om området finns en koloniträdgård samt en brukshundsklubb.

Hammarö kommun äger en stor del av marken inom området.

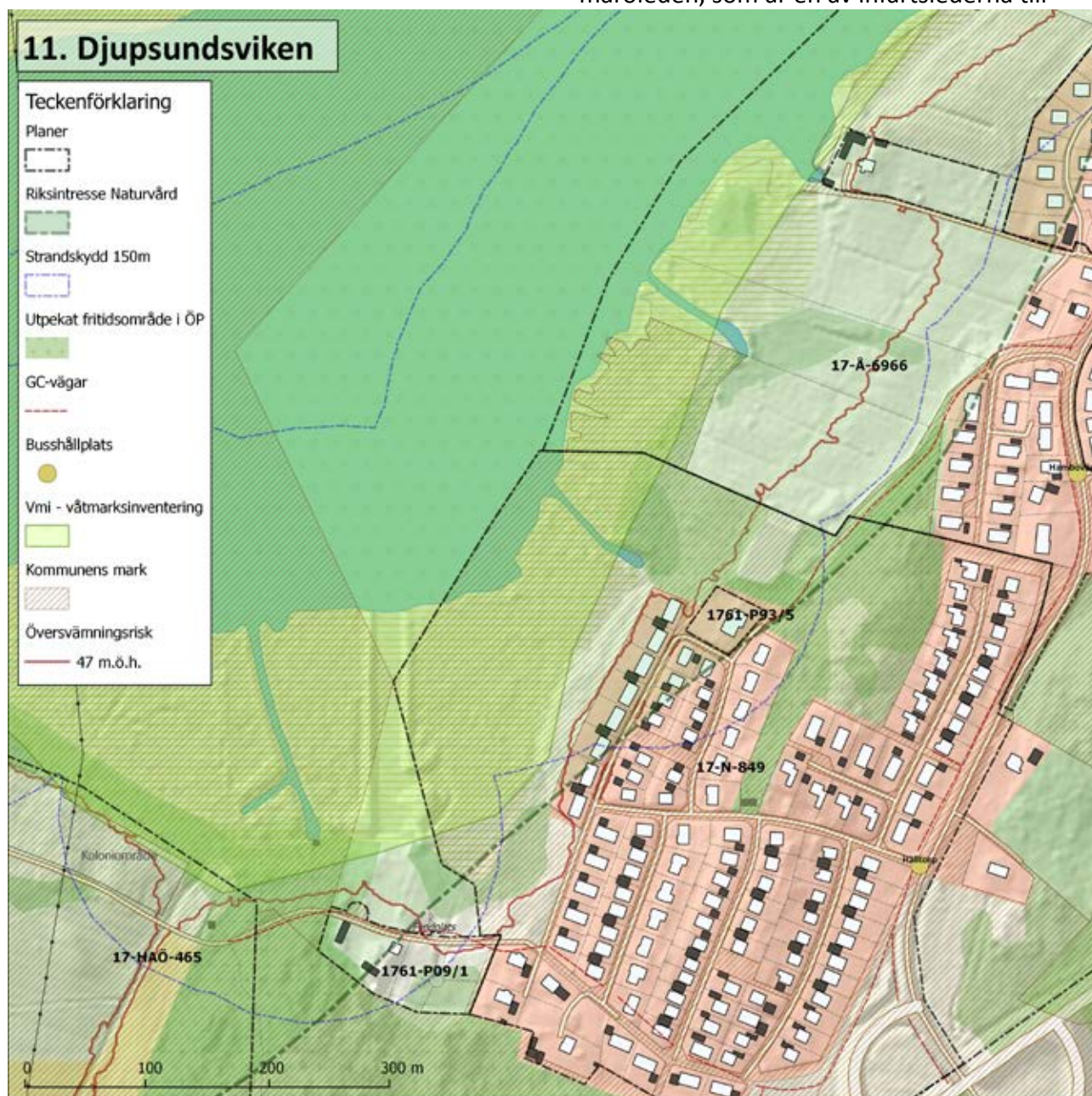
Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området kommer muddring att krävas. Området har ett skyddat läge i Djupsundsviken.

Angöring och tillgänglighet

För båtägare begränsas möjligheten till exempelvis segelbåtar eller andra högre båtar genom Hammaröleden.

Området nås från Skoghalls centrum via Hammaröleden, som är en av infartslederna till

Skoghall. Koppling till centrum finns också via gång- och cykelvägnätet, genom bostadsområdet.

Infarten till området finns genom bostadsområdet Hälltorp. Trafik till och från området påverkar boendemiljöer i stor utsträckning.

Gång- och cykelväg finns både genom Hälltorp men även västerut via Djupängen.

Marken inom området utgörs idag av gång- och cykelväg, körytor och öppna gräsytor. Marken är i huvudsak flack med få höjdvariationer.

Kollektivtrafik finns inom ca 500 meter, hållplats Hälltorp, och trafikeras av linje 903.

Service och funktioner

Inom området finns ingen service, och grönområdena i området används relativt sparsamt för rekreation.

Värden och begränsningar

Området är beläget inom riksintresse för naturvård.

Eventuell påverkan på närliggande natura

2000-område kan innebära ytterligare tillståndsprövning.

Inom området gäller två detaljplaner, men ingen av dessa ger någon planmässigt stöd för småbåtshamn.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +47,5 meter (RH2000).

Kommunen äger huvuddelen av marken inom området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Området skulle kunna utvecklas för småbåtshamnverksamhet för boendekomplement. Det finns dock värden och restriktioner inom området som kan göra det svårt vid en prövning för detta ändamål, främst kopplat till områdets naturvärden. Läget är också begränsat i höjd vid Hammaröleden varför vidare utveckling inom området avstyrks.

12. BÄRSTAD

(POTENTIELL KATEGORI A-HAMN)

Allmänt

Bärstad småbåtshamn är belägen inom Bärstad på norra Hammarö. Hamnen drivs av flera privata föreningar. Småbåtshamnen inrymmer idag fem bryggor om som tillsammans inrymmer uppskattningsvis ca 100 båtplatser.

Det finns ingen ordnad plats för vinterförvaring inomhus inom området. Det finns ingen kommersiell trafik eller gästhamn inom området.

Föreningarna har ett nyttjanderättsavtal avseende marken med Hammarö kommun. Ham-

nen och marken omkring är skräpig och oordnad, men har en potentiellt öppen karaktär. Bygglov finns för bryggorna.

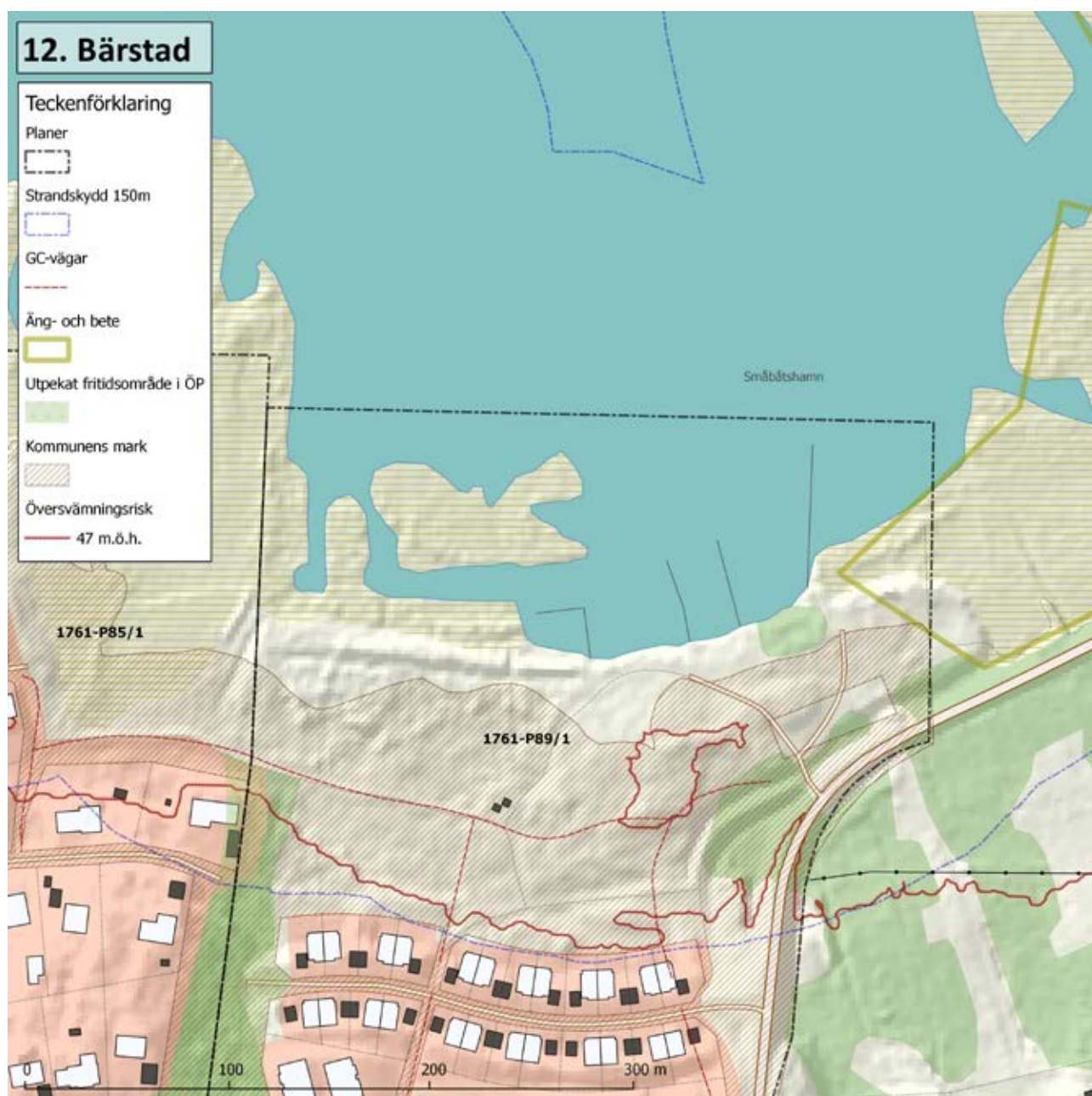
Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts. Hamnen har ett i övrigt relativt skyddat läge. Vattendjupen är relativt litet inom området.

Tillstånd för vattenverksamhet finns.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Tynäsvägen, via det kommunala gatunätet. Trafiken går den senare delen

genom delar av Lövnäs/Bärstad bostadsområde. Koppling till centrum finns också via gång- och cykelvägnätet.

Infarten till området är inte optimal då den är belägen i en kurva, vilket kan ge upphov till ökad olycksrisk.

Marken inom småbåtshamnen domineras av grusade ytor och mindre gräsytor. Marken är övervägande flack inom området.

Det finns inga markerade parkeringsplatser inom området och parkeringsavgift uttages således inte.

Kollektivtrafik finns inom ca 300 meter, hållplats Bärstad, och trafikeras av linje 911.

Service och funktioner

Inom området finns service i form av iläggingsramp för båtar. Uppställningsplats utomhus förekommer inom området genom ställningar och presenningar, vilket också har planstöd inom delar av området.

Det finns inom området enstaka bänkar och bord samt enklare grillplats som delvis uppmuntrar till vistelse.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden). Området angränsar mot riksintresse för kulturmiljö- respektive naturmiljövärden

mot väster.

Inom området gäller detaljplan för Bärstad Nordöstra delen, från 1988. Planen ger planmässiga förutsättningar att utveckla hamnverksamheten i vattnet, men saknar erforderliga markområden (idag Parkmark).

Fördjupning av översiktsplanen för Tyehalvön pekar ut en fortsatt utveckling av befintlig småbåtshamn åt öster och vidare norrut.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +47,5 meter (RH2000).

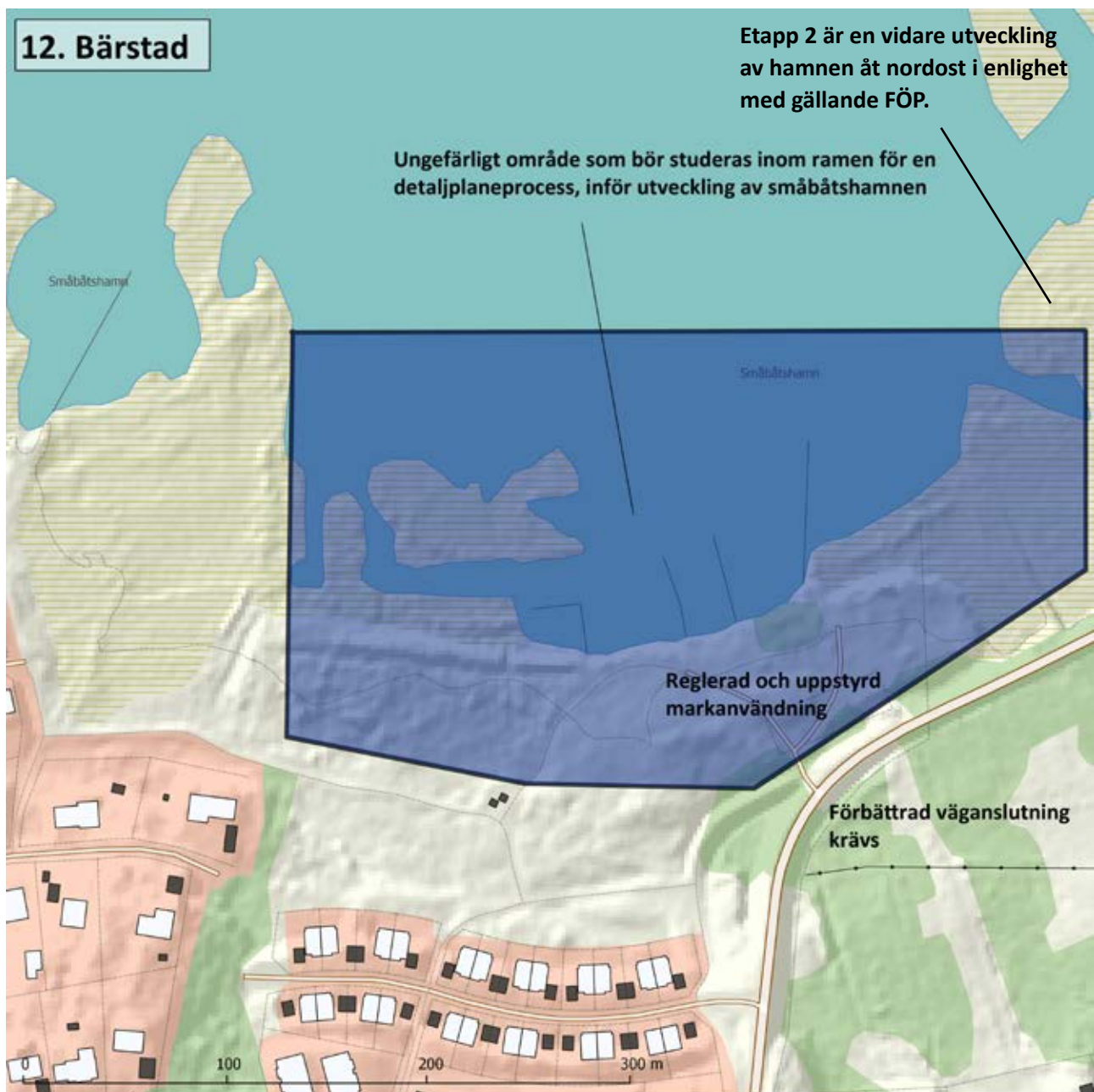
Kommunen äger en stor del av marken inom området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en utvecklingspotential för en utökad hamnverksamhet för nya båtplatser inom området i enlighet med gällande fördjupning av översiktsplanen. Delar av utökningen kan ske genom en omdisponering av befintliga bryggor för ett mer optimalt nyttjande av vattenområdet. Begränsningarna finns idag i tillfartsväg, markområdets disponering samt igenväxning av vass.

Några större områden för uppställningsplatser för båtar bedöms inte lämpligt inom området med hänsyn till platsbrist samt eventuell konflikt med boende.

Det är viktigt för områdets fortsatta utveckling att de föreningar som finns representerade inom området samverkar för att nå en så god

utveckling som möjligt.

Alla utökningar från dagens omfattning bör föregås av ändring av detaljplanen samt eventuellt annan tillståndsprövning.

Vid en fortsatt utveckling av hamnverksamheten åt nordost kan konflikt uppstå mellan naturvärden och hamnverksamhet, dessa bör utredas inom ramen för en detaljplan.

13. SUNDHOLMEN/MÖRTSKÄR

(POTENTIELL KATEGORI B-HAMN)

Hammarö kommun ingen mark inom området.

Allmänt

Inom området finns ingen ordnad hamnverksamhet idag. Intresseförfrågan har inkommit till kommunen kring anordnande av bryggor/småbåtshamn inom området.

Området är beläget ca 8,5 km nordost om Skoghalls centrum.

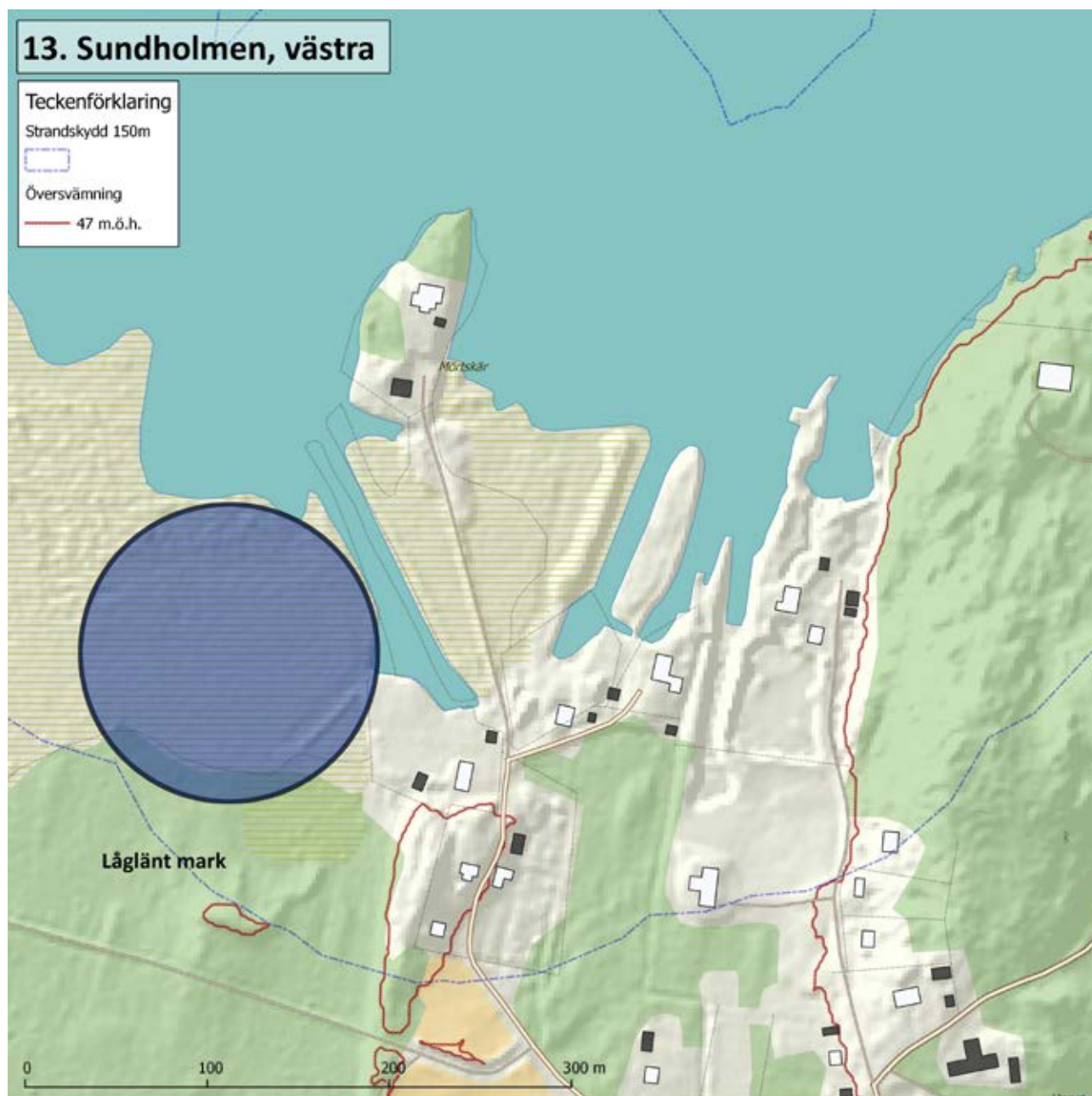
Området består av ett vassbälte mellan Arnskär i väster och Mörtskär i öster. Söder om vassbältet finns ett låglänt skogsparti samt en väg (mot Arnskär).

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området kommer muddring att krävas. Området har ett skyddat läge. Området är i sin helhet beläget inom översvämningshotat område.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Lindenäsvägen via Sundholmsvägen via statlig samt enskild väg. Vägstandarden på Lindenäsvägen, och i synnerhet Sundholmsvägen är relativt låg med smala körbanor och låg kvalitet på beläggningen. Sund-

holmsvägen är grusad. Det finns inga separerade gång- och cykelvägar inom närområdet. Anropsstyrd kollektivtrafik finns inom ca 2,5 km, hållplats Östanås, och trafikeras av linje 911.

Service och funktioner

Inom området finns ingen service.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Inom området saknas detaljplan. Ett planprogram finns för ett större område, Planprogram för Sundholmen, godkänt i Kommunstyrelsen

2013.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45 till +46 meter (RH2000).

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Området bedöms inte lämpligt för utveckling av småbåtshamn. Detta då det är mycket låglänt beläget med svåra grundläggningsförhållanden. Befintlig bebyggelse och utvecklingen inom närområdet är inte heller av den omfattning som skulle motivera att öppna upp ett helt nytt område, i detta läge.

Utveckling inom området avstyrks därför, och möjligheter bör istället sökas att nyttja båtplatser inom Sundholmens småbåtshamn alternativt sydost om Mörtskär.

14. RUD BRÄNNÄS

(POTENTIELL KATEGORI B-HAMN)

Allmänt

Inom området finns ingen småbåtshamn idag. Önskemål finns att utveckla delar av området för detta ändamål.

Det finns ett markområde i anslutning till vägen. Hammarö kommun äger ingen mark i området.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området krävs muddring och vassröjning. Vattendjupet

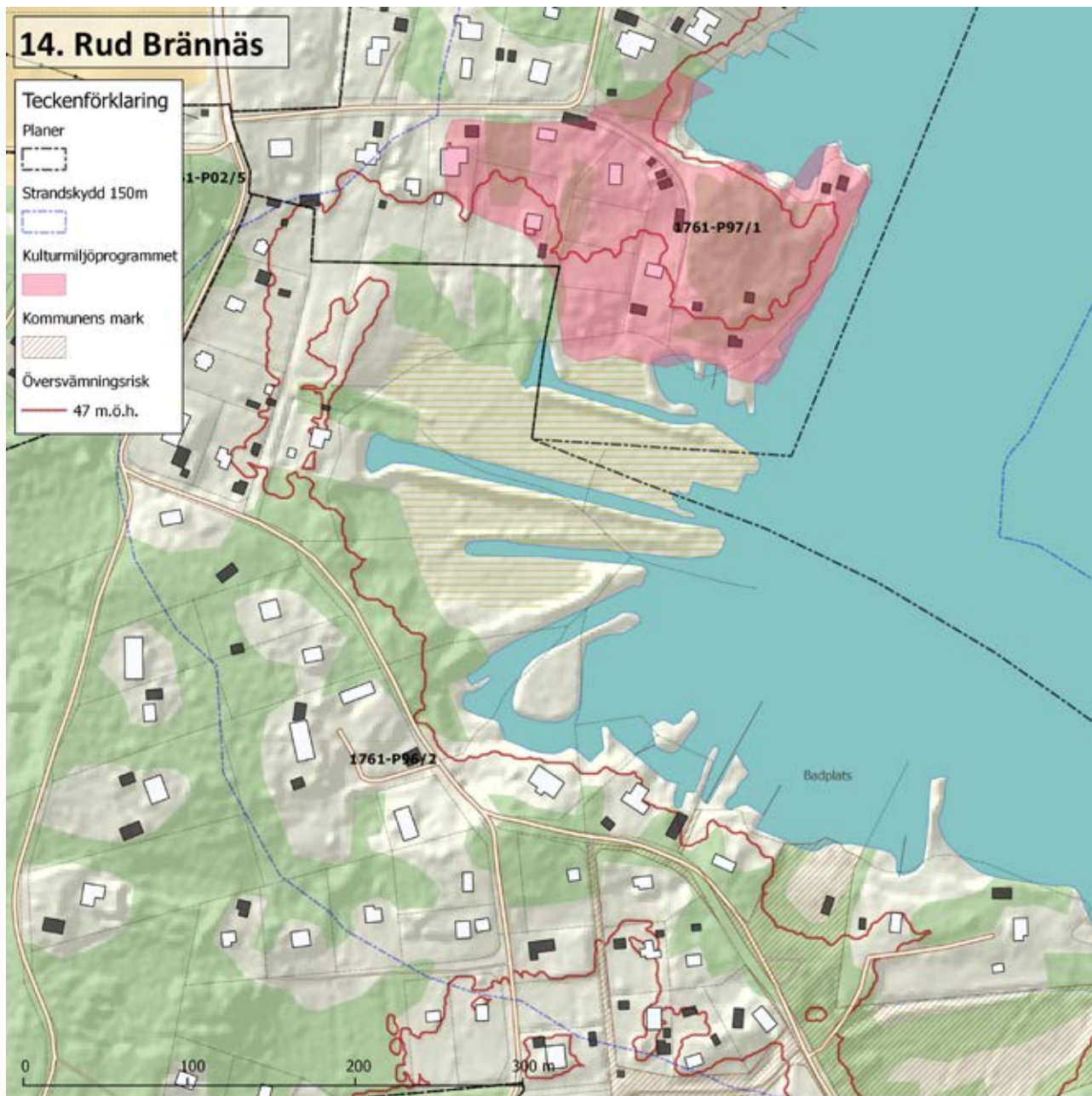
är relativt litet.

Området har ett i övrigt relativt skyddat läge mot Vänern, som skapas av den intilliggande vass.

En ansökan ligger för prövning hos Mark- och miljödomstolen om vattenverksamhet för en ny småbåtshamn.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från lv 561 och den sista biten på enskild väg. Vägstandarden på lv 561 är relativt låg med smala körbanor och låg kvalitet på beläggningen. Vägen till området är grusad. Det finns inga separerade gång- och cykelvä-

gar inom närområdet, men inom ramen för fördjupning av översiktsplanen för Rud framgår att en ny cykelväg planeras mellan Rud och Bärstad.

Marken inom området är relativt flack vid vägen, och sluttar sedan ned mot vattnet. Marken består av gräsytor, skog och en del schaktmassor.

Det finns plats för ett fåtal bilar att parkera inom området.

Anropsstyrd kollektivtrafik finns inom ca 350 m, hållplats Rud, och trafikeras av linje 911.

Service och funktioner

Det finns ingen service inom området. Sydost om området finns en kommunal badplats.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

För området gäller områdesbestämmelser (1761-P96/2) men ingen vägledning ges i dessa för småbåtshamnsverksamhet.

En fördjupning av översiktsplanen för Rud har tagits fram och antagits under 2014. I denna

finns aktuellt område omnämnt som en möjlig småbåtshamn.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +48,5 meter (RH2000).

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en utvecklingspotential för ett ökat antal båtplatser inom området vilken i första hand skulle försörja de boende inom Rud då det finns ett konstaterat behov, inte minst då utvecklingen inom Rud främjas av utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp. Det finns en pågående tillståndsansökan för en hamn inom området.

En ny småbåtshamn bör kunna ge ca 80 nya båtplatser. Sjösättningsmöjligheter inom detta område bedöms kunna vara svårt att tillskapa, med hänsyn till de höjdskillnader som finns mellan vägen och vattenområdet.

Några uppställningsplatser för båtar bedöms inte lämpligt inom området med hänsyn till platsbrist och eventuell konflikt med boende.

Alla utökningar från dagens omfattning kräver upprättande av detaljplan samt eventuell annan tillståndsprövning. I samband med detaljplanläggning bör påverkan för trafik, natur, friluftsliv och kulturmiljö studeras.

15. SÄTTERSVIKEN

(POTENTIELL KATEGORI A-HAMN)

Allmänt

Inom området finns idag ingen hamnverksamhet. Hammarö kommun har inom ramen för den internationella arkitekttävlingen European låtit arkitekter studera området vid Sätterstrand/Sättersviken. Det har i detta sammanhang, samt även från tidigare idéer, framkommit planer på utveckling av området i sin helhet med bostäder, verksamheter, friluftsliv och däribland även utveckling av en småbåtshamn i Sättersviken.

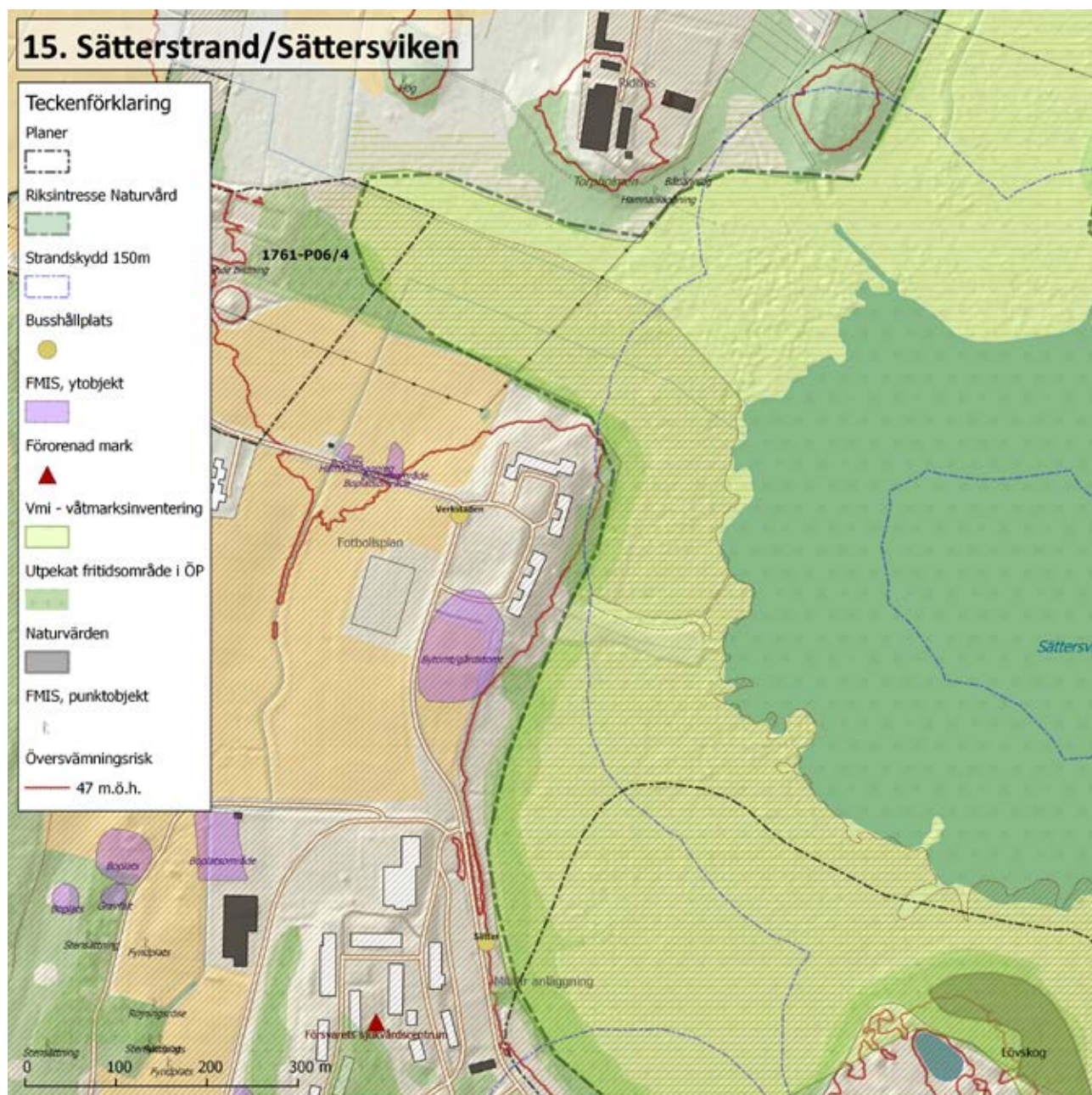
Pågående markanvändning inom området i stort är verksamhetsområde (kontor, konferens, badhus mm) samt naturmark närmast vattnet.

Det finns ett behov av att muddra delar av viken och eventuellt öppna upp ett inlopp till viken för att förbättra dess status som recipient för kommunens reningsverk.

Vattenfrågor

Sättersviken är en mycket grund vik från Vänern. Det finns problem med omsättningen av vatten, och utbyte av vatten med Vänern, vilken är mycket begränsad.

Sättersviken är belastad med hög näringstillför-

sel genom bland annat jordbruksmark, varför det tidvis finns övergödningsproblem.

Sättersviken kan erbjuda ett mycket skyddat läge för småbåtshamn.

För att kunna anlägga båtplatser i viken behöver muddring, vassröjning samt en fungerande koppling med Vätern ordnas.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Hallerudsleden som har en god standard. Infarten till området är väl skyltad.

Det finns ingen direkt koppling till det kommunala gång- och cykelvägnätet från området. Närmaste gång- och cykelväg finns norrut via Kilene.

Marken inom området domineras av öppna, parkerings- och gräsytor samt bebyggelse. Marken närmast Sättersviken utgörs av naturmark.

Det finns parkeringsplatser inom verksamhetsområdet.

Kollektivtrafik finns idag inom området och

trafikeras av linje 912.

Service och funktioner

Inom området finns inga hamnanknutna verksamheter.

Inom Sätterstrands verksamhetsområde finns ett antal företag och serviceställen (se karta).

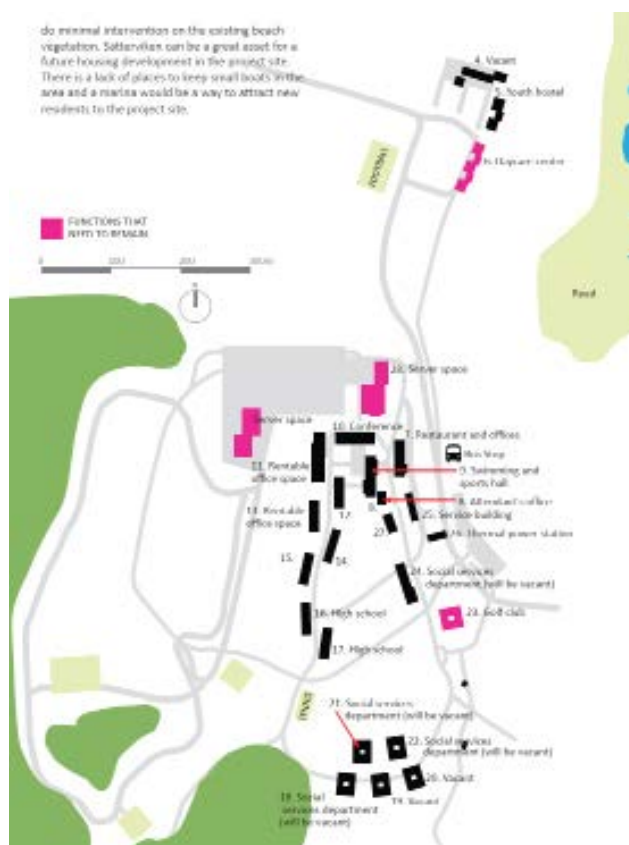
Värden och begränsningar

Området är beläget inom Fiskviken, som utgör riksintresse för naturvärden enligt 3 kap MB. (se vidare i beskrivningen till område 7).

Viken hyser även en inventerad våtmark (VMI-objekt) och har höga naturvärden.

Sättersvikens södra stränder hyser ett relativt stort alkärr och det finns en frodig vattenvegetation och ett rikt fågelliv med bland annat häckande brun kärrhök och brunand.

Området utnyttjas relativt intensivt för friluftsliv av såväl Hammaröns befolkning som

innevånare i angränsande kommuner. Kilene friluftsgård omedelbart norr om området är en välbesökt och mångsidig anläggning.

I anslutning till verksamhetsområdet finns flera kulturlämningar varav merparten är skyddade enligt kulturmiljölagen som fornlämningar.

Det finns ett sjösänkingsföretag vid Sättersviken som kan komma att kräva omprövning.

Det finns ingen detaljplan för området.

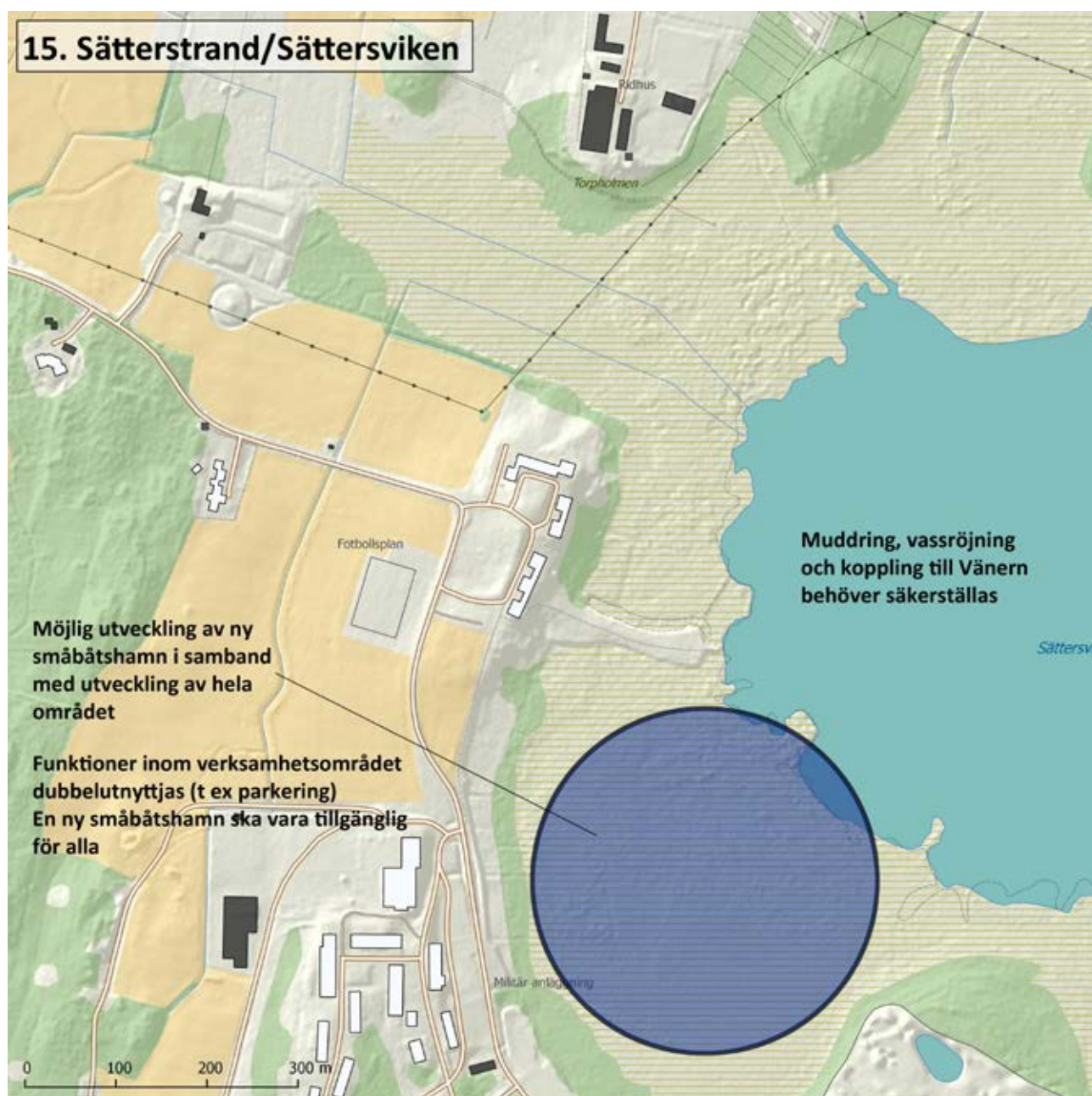
Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +47,5 meter (RH2000).

Kommunen äger marken inom området.

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en stor utvecklingspotential för en småbåtshamn/marina inom området i anslutning till befintlig bebyggelse inom Sätter. En sådan bör ske i samband med utvecklingen av hela Sätter-området och kan bidra till att driva en positiv utveckling och möjlig omvandling av Sätter till en ny naturnära tätortsdela. Beroende på behov och viljeinriktning skulle en småbåtshamn inom Sättersvikens sydvästra delar kunna inrymma uppskattningsvis ca 200 båtplatser.

Begränsningar finns idag i Sättersviken och en hållbar vattenförvaltning behöver säkerställas samtidigt som en utveckling kan ske för att

ge området ytterligare en kvalitet för boende, arbetande och besökande. En väl utformad anläggning kan bli en tillgång till det rörliga friluftslivet och öka möjligheterna att nyttja viken och Vätern.

Uppställningsplatser för båtar bör inte iordningställas i omedelbar närhet till Sättersviken, utan istället utredas öster om området enligt tidigare resonemang.

Alla utökningar från dagens omfattning kräver upprättande av detaljplan samt eventuell annan tillståndsprövning. Det kommer att krävas en arkeologisk undersökning med hänsyn till det stora antalet fornlämningar i området.

16. LÖVNÄS ÖSTRA

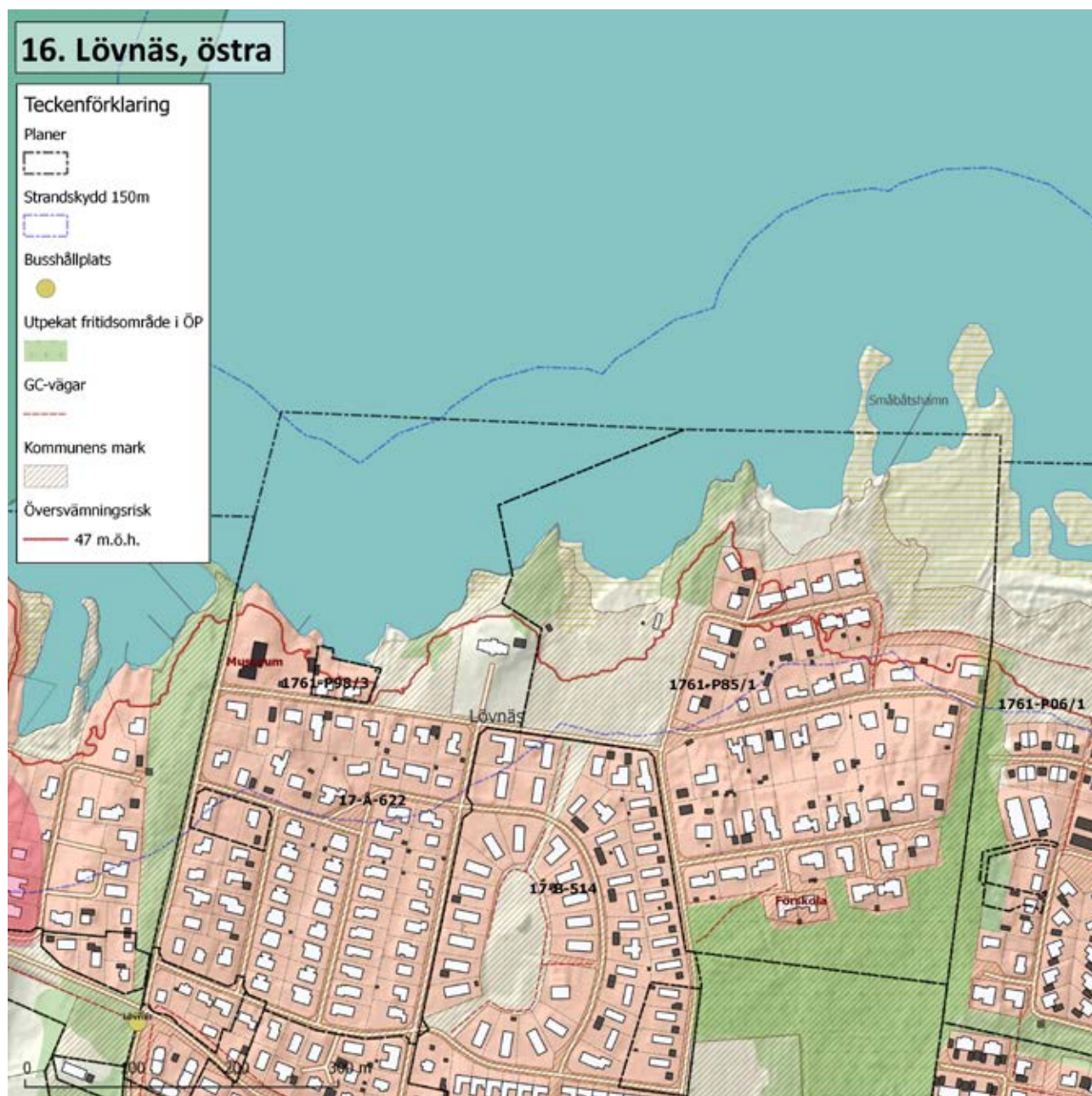
(POTENTIELL KATEGORI B-HAMN)

Allmänt

Inom östra Lövnäs (mellan Lövnäs småbåtshamn och Bärstad småbåtshamn) finns ett antal platser som tidigare varit föremål för diskussion om småbåtshamn eller bryggor.

Det finns inom området en brygga med 20 båtplatser i områdets östra delar.

Marken närmast vattnet utgörs av park- eller naturmark och är allmänt tillgänglig.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området har muddring krävts. Befintlig brygga har ett skyddat läge mot Vätern.

Vattendjupen är tillfredställande inom området.

Angöring och tillgänglighet

Området nås från Lövnäsvägen via det kommunala gatunätet genom Lövnäs bostadsområde.

Koppling till centrum finns också via gång- och cykelvägnätet, men i närområdet är gång- och cykeltrafiken integrerad med lokaltrafiken. Infarterna till området är inte helt tydligt.

Kollektivtrafik finns inom ca 650 meter, hållplats Vårdcentralen, och trafikeras av linje 914.

Service och funktioner

Inom området finns ingen båtanknuten service.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

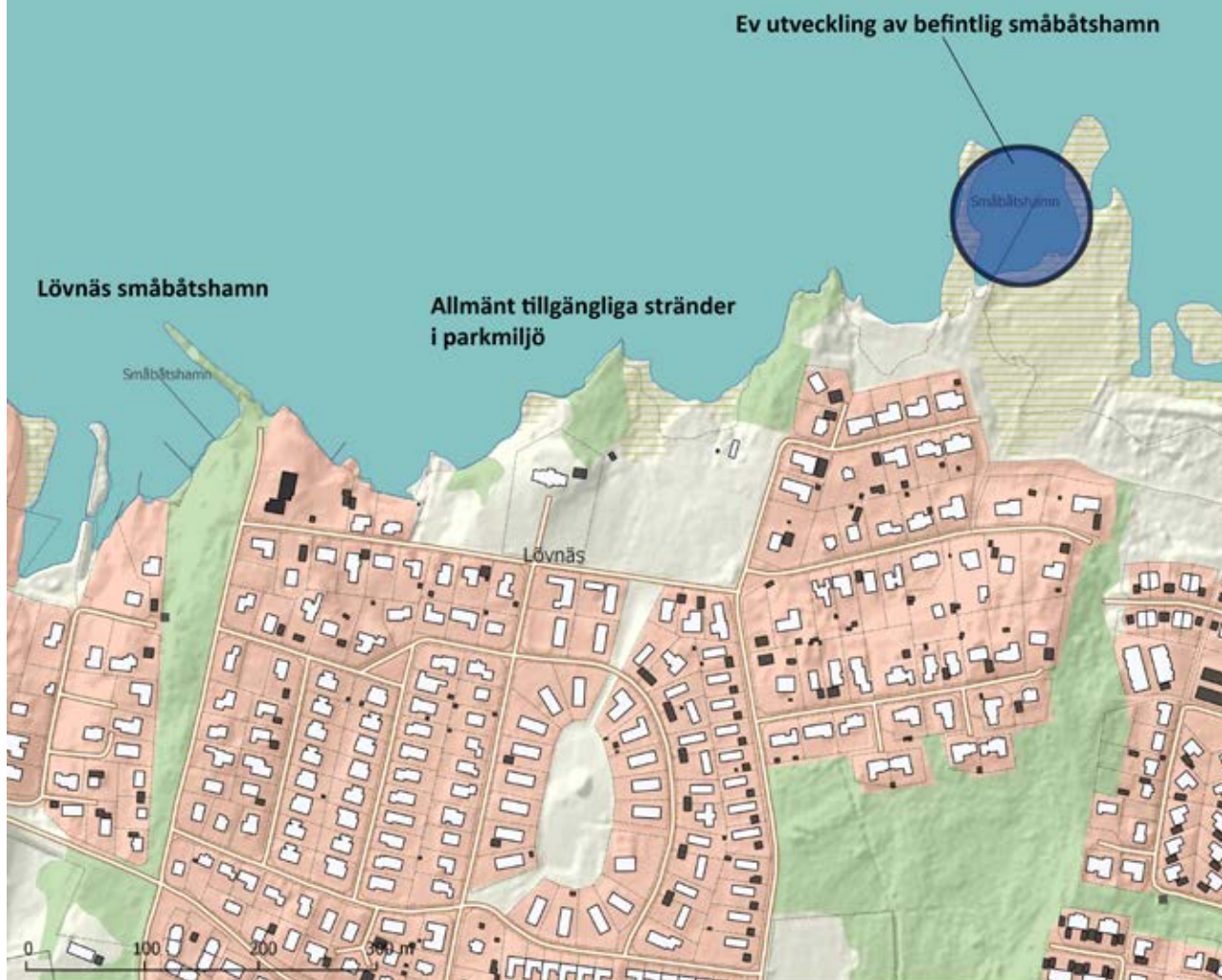
Inom området gäller stadsplan (1761-P85/1) samt (17-Å-622), som anger vattenområde som för överbyggas, friluftsbad, öppet vattenområde och parkmark.

Marken inom området är beläget på nivåer mellan +45,5 till +46,5 meter (RH2000).

Kommunen äger en stor del av marken inom området.

16. Lövnäs, östra

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

Det finns en viss utvecklingspotential för nya båtplatser inom området. Det område i öster (där befintlig brygga finns) som bedöms som lämpligast saknar dock planmässigt stöd.

Behovet av båtplatser inom området kan dock diskuteras då avståndet mellan Lövnäs småbåtshamn och Bärstad småbåtshamn är mindre än en kilometer. Detta avstånd får anses tillräckligt nära för boende inom hela Lövnäs, varför ytterligare båtplatser inte kan anses motiverade i de på många ställen allmänt tillgängliga parkmiljöer som finns närmast vattnet.

Någon ytterligare ny småbåtshamn bedöms

därför inte lämpligt, utan utvecklingen av båtplatser bör primärt ske inom områdena Lövnäs och Bärstad som redovisats tidigare.

Ett mindre tillägg av båtplatser till befintlig brygga kan ske om motiverat behov finns. Dock saknar detta planstöd och detaljplanen måste justeras.

17. AKZO NOBEL

(POTENTIELL KATEGORI A-HAMN)

Allmänt

Inom området finns ingen småbåtshamnverksamhet idag. Området har tidigare använts för industriändamål (kemifabrik) av Akzo Nobel, men denna verksamhet lades ned i början av 2011. Skoghalls bruk bedriver industriell verksamhet på marken nordost om Anholmsviken. Även annat verksamhet finns etablerad inom området (flistransport).

Området är beläget i anslutning till verksamhetsområdet längs Dingelsundsvägen/Skog-

hallsleden ca 500 meter nordväst om Skoghalls centrum.

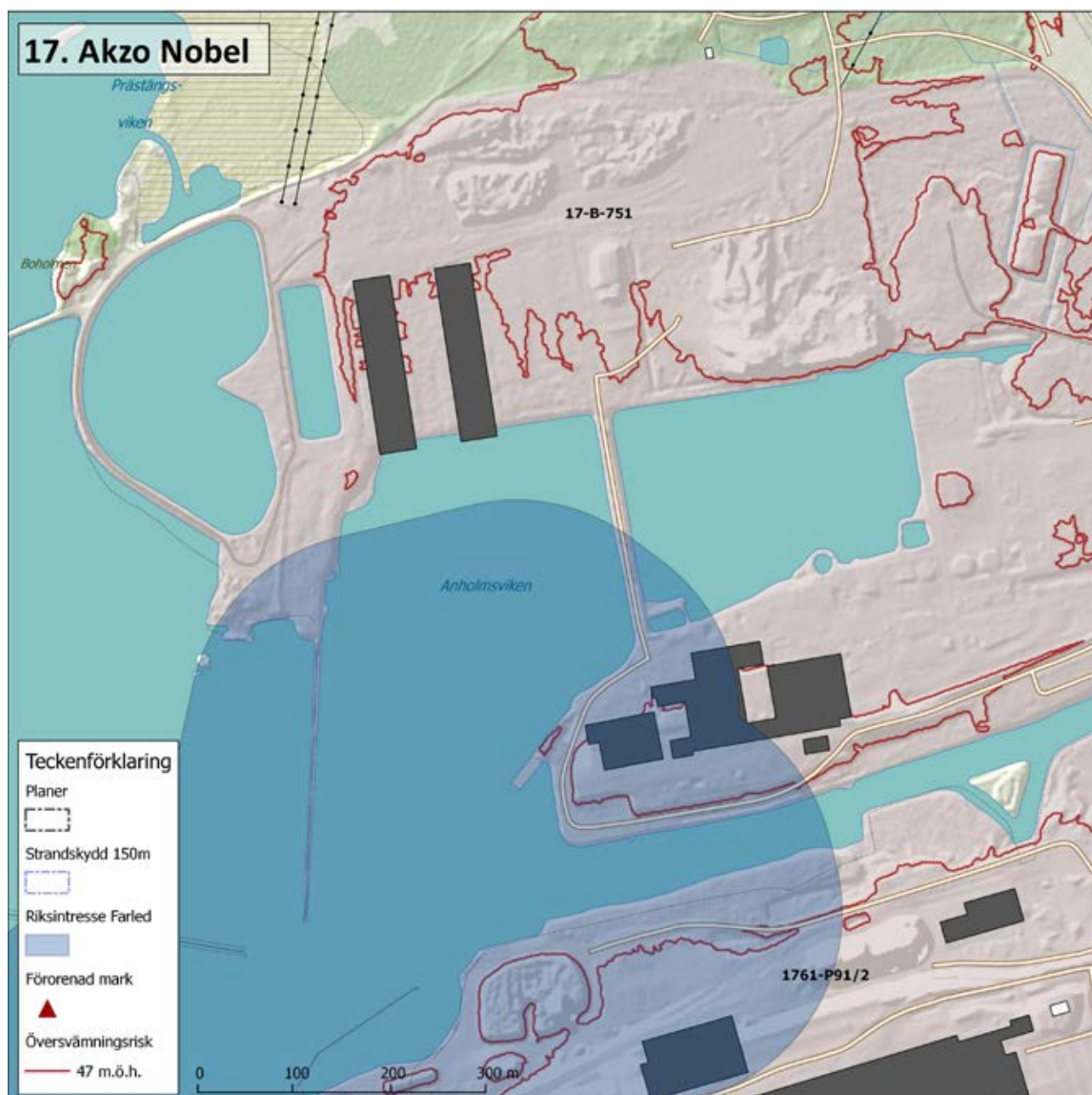
Området består av industrimark samt skogsmark i mindre omfattning. Marken söder om lämpligt läge för småbåtshamn är förorenad och massorna inom detta område ska grävas bort och ersättas med rena massor.

Marken inom området är privatägd.

Vattenfrågor

För att kunna anlägga båtplatser inom området behöver tillträde säkerställas till Anholmsviken förbi befintlig industriväg.

Vattendjupet inom området bedöms vara till-

fredställande för småbåtshamnsändamål.

Området har ett mycket skyddat läge genom att befintlig väg samt utanförliggande industrimark skärmar av området från den öppna Vänern.

Det finns inom den aktuella bassängen många föroreningar då spill- och slaggprodukter från Akzo Nobel har lagrats i denna bassäng, i syfte att hindra ämnen från att ledas vidare till Vänern.

Angöring och tillgänglighet

Den inre bassängen har idag ingen fungerande passage till Anholmsviken.

Området nås direkt via Dingelsundsvägen (två tillfartsvägar finns). Industrispåret till Skoghalls bruk behöver korsas för att nå området från land.

Koppling till centrum finns också via gång- och cykelvägnätet, samt en viktig koppling norrut mot Karlstad.

Infarterna till området är tydliga och trafiksäkra. Trafiken till och från området påverkar inte några boendemiljöer och området är redan idag ianspråktaget och störningsutsatt.

Marken är i huvudsak flack med få höjdvariationer vilket gör området relativt väl tillgängligt.

Kollektivtrafik finns inom ca 500 meter, hållplats Vidövägen, och trafikeras av linjerna 900, 902 samt 904).

Service och funktioner

Inom området finns ingen service.

Värden och begränsningar

Inom området finns inga ytterligare riksintressen (än riksintresse för friluftsliv och yrkesfiske enligt 3 kap MB samt geografiska bestämmelser enligt 4 kap MB som gäller för samtliga områden).

Inom området finns en detaljplan (17-B-751)

vilken inte möjliggör småbåtshamn.

Området är beläget omedelbart norr om Skoghalls bruk (Stora Enso Skoghall AB). Stora Enso bedriver så kallad farlig verksamhet, och omfattas också av "Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor" eller Sevesolagen.

Mark- och vattenområden inom området är förorenade och behöver åtgärdas innan annan markanvändning kan bli aktuell.

Området är beläget inom skyddsområde för

Marken inom området är beläget på nivåer mellan + 46 till +48 meter (RH2000).

Framtida inriktning och möjligheter för utveckling

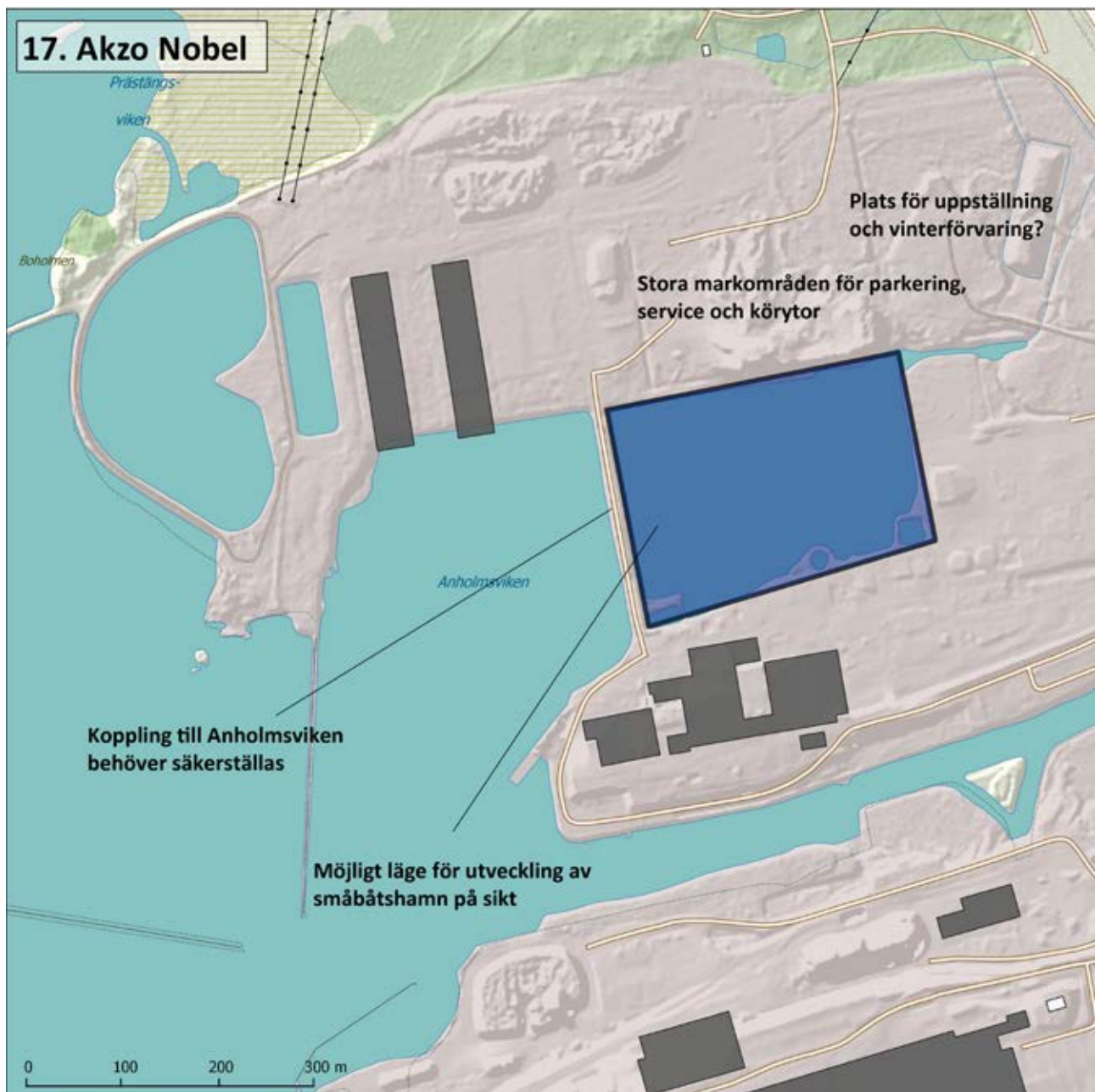
Det finns en stor utvecklingspotential för en större småbåtshamnverksamhet inom området. Dess läge i förhållande till Skoghall, västra delen av Karlstad och närheten till Vänerskärgården gör att en framtida utveckling inom området är både lämplig och önskvärd. En utveckling hamn inom området är dock inte aktuell inom överskådlig tid.

En utveckling av en hamn ska ses som en framtida möjlighet för fastighetsägaren och inte ett tvång. Skulle intresse finnas måste prövningen göras inom ramen för bla en planprocess.

En utveckling av bryggor inom hamnbassängen skulle kunna ge upp emot ca 500 nya båtplatser.

Området har i tidigare analyser (kap 6) bedömts som lämpligt för en centralt belägen uppställningsplats för fritidsbåtar. Utrymmena finns inom området att inrymma uppställningsplatser, småbåtshamn med tillhörande serviceanläggningar, allt med ett mycket bra läge i förhållande till kommunikationer. Det som talar emot området är de omfattande markföroreningar som finns.

Hammarö kommun har dock inte för avsikt att initiera någon planprocess för förändrad markanvändning för båthamn förrän markägare så önskar.

SUMMERING POTENTIAL ENLIGT GÄLLANDE DETALJPLANER

En genomgång av gällande detaljplaner har gjorts för att identifiera utpekade områden för hamn/bryggor samt om de är nyttjade till fullo eller om det finns utrymme kvar inom gällande detaljplan.

Enligt genomgången finns det utrymme i fem planer att anlägga ytterligare bryggor, i de flesta fall rör det sig om enstaka bryggor och inga större hamnanläggningar.

Arkiv nr	Detaljplan namn	nyttjad	outnyttjad	kommentar
C32	DP Lunnaparken			Brygga för småbåtshamn under utbyggnad, brygga för friluftsliv ytterligare möjligt i plan möjligt i plan
C22	DP Skoghallsådran båthamn	X		
54	SPL Edsviken		X	Vattenområde för mindre bryggor
72	DP Lillängshamnen	X		
C46	DP Klöverud 1:20, Sörvikshamnen		X	Plats för ytterligare bygga
C30	DP Sätter 3:1			Bryggor för intilliggande fastighet
C7	Ändring av del av DP sätter 2:1			Bryggor för intilliggande fastighet
101	DP Rud Skansviken		X	Hamnområde som delvis är nyttjad
C41	DP Lindenäs			Bryggor för intilliggande fastighet
66	DP Bärstad, nordvästa delen		X	Område för bryggor, delvis nyttjad
44	SPL Lövnäs, mellersta delen		X	Vattenområde som får överbyggas

SUMMERING ANTALET PLATSER

Lokaliseringsutredningen har lett till att ett antal småbåtshamnar och potentiella lägen för småbåtshamnar har utretts. Det finns idag knappt 1300 båtplatser (som har utretts i denna utredning) och potential för ytterligare 1500-2000 båtplatser bedöms kunna finnas.

Det är viktigt att tillägga att det varken är troligt eller önskvärt att samtliga småbåtshamnar som har utretts ska genomföras.

Den största potentiella möjligheten på längre sikt är gamla Akzo Nobel, men en rad hinder för en sådan utveckling behöver undanröjas

innan en sådan utveckling kan bli aktuell. I när tid finns pågående processer (eller visat intresse) inom Rud/Brännäs, Bärstad och Trumman samt att en utvidgning av Sörvikshamnen finns planlagd.

Lokaliseringsutredningen ska ses som ett stöd för utvecklingen av Hammarös attraktivitet och främja utveckling där den gör mest nytta.

Om utveckling sker inom ett av de områden som potentiellt kan ge flest båtplatser bör detta kunna innebära att utveckling på andra liknande platser kanske aldrig kommer att genomföras.

	HAMN	KATEGORI HAMN	BEFINTLIGA BÅTPLATSER	UPPSKATTAD YTTERLIGARE POTENTIAL
1.	Sörvikshamnen	A	540	200
2.	Lillängshamnen	A	285	150
3.	Skoghallsådran	A	50+20	50
4.	Lövnäs	B	50+20	70
5.	Sundholmen	B	82	25
6.	Skansviken	B	25	upp till 25
7.	Torsängsviken	B	20+10+10	upp till 50
8.	Hästviken	C	10	upp till 50
9.	Trumman/Hagahamnen	B	40+20	100-150
10.	Lunnaparken östra	A	0	upp till 50
11.	Djupsundsviken	B	5	0-50
12.	Bärstad	A	100	100+100(etapp 2)
13.	Sundholmen/Mörtskär	B	0	0
14.	Rud Brännäs	B	0	80
15.	Sättersviken	A	0	200+
16.	Lönväs Östra	B	20	upp till 10
17.	Akzo Nobel	A	0	500
	Summering		ca 1270	ca 1860

DEL 9. KONSEKVENSER

SMÅBÅTSHAMNAR

En ökad båttrafik innebär att fler människor får en möjlighet att uppleva skärgårdsmiljön från vattnet. Detta bör kunna innebära fördelar både för boende och för besökare/turister och öka Hammarö kommuns konkurrenskraft både som boendekommun och som besöksmål. Det stärker även identiteten som skärgårdskommun. Det uttrycks ofta när kommunen håller i dialoger eller möter kommuninvånarna att det är ont/svårt att få en båtplats, vilket som de säger är konstigt när man bor i en skärgårdskommun. En utveckling av hamnar både för boende och besökare ligger också i linje med det turismarbete som bedrivs i Vänern för att öka sjöns attraktivitet som besöksmål.

Ökad båttrafik innebär dock också att belastningen på Vänern och vissa delar av stränderna kan tänkas öka, vilket störningsmässigt kan inverka negativt på bland annat det rörliga friluftslivet genom ökat slitage, ökat oljud och ökad trafik, men även naturvärden och vattenkvalitet.

Ökade utsläpp av toalettavfall, gifter (bränsle-spill, båtvårdsprodukter) samt nedskräpning till följd av ökad båttrafik är negativt ur miljösynpunkt. Detta motverkas av god tillgång till faciliteter för sortering av avfall samt möjlighet till tömning av avloppsvatten och säker hantering av miljöfarliga produkter i samband medtvätt och underhåll av båtar. Att i större hamnar anlägga spolplattor är en viktig åtgärd för att minska utsläpp av farliga ämnen till Vänern.

Genom att förorda att båtplatser vid enskilda, privata bryggor inte tillåts samt att samordna båtplatser i gemensamma småbåtshamnar, samt genom att inte tillåta vidare utveckling av nya småbåtshamnar i den södra delen av ön, bedöms dock många av de potentiella negativa effekterna av ökad båttrafik kunna mildras.

Vid utvecklingen av enskilda småbåtshamnar kan exempelvis vissa naturvärden påverkas negativt medan andra kommer att gynnas av

en öppnare strandmiljö med mindre vass. I samband med fortsatt prövning kommer dock avvägningar att göras mellan olika intressen, vilket också borgar för en ansvarsfull och rimlig exploatering av båtplatser.

VINTERFÖRVARING/UPPLAG

En centralt belägen plats för vinterförvaring bör på sikt ordnas. Detta kan komma att minska transporter av båtar på land, samt frigöra mark för parkering under sommarhalvåret inom vissa större småbåtshamnar. Detta kan också medverka till att hamnarna upplevs som trevliga områden att vistas i även för dem som saknar båt, det är ofta vinterförvaringen som leder till att området på land upplevs som stökig.

En väl placerad och utformad central upplagsplats kan också bidra till att stärka Hammarös skärgårdsprofil och bygga vidare på kulturmiljötraditionerna i kommunen.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Lokaliseringsutredningen är upprättad av SBK Värmland AB genom Daniel Nordholm och Ida Persson i samarbete med planarkitekt Anna Lindstedt och tidigare kommunarkitekt Karin Manner, Hammarö kommun.

Materialet har under 2014 varit ute för samråd för att höra myndigheter och båtråd mfl. Revideringar har gjorts efter samrådet.

Skoghall 2014-09-30

rev 2015-10-01

Daniel Nordholm

Planeringsarkitekt FPR/MSA

